رفیق خالد

صاقین آلدانمه ، اینانمه ، قانمه ...

استانبول
کتبخانهٔ حلمی ، باب عالی جاده‌سی
اورخانیه مطبعه‌سی
۱۳۳۰

صافیه آلانجا، ایانجا، قانجا...

هر حق محفوظدر

رفيق خالد

صاقین آلدانمه، ایناغمه، قانمه...

صاقین آلدانما، ایناغما، قانما — اورته‌ده قباحتلی یوق — دوغریسنی بندن دکله‌ییك — افندیلر نره‌یه؟ — آرتق دونمکز، کوزلریمز یولده قالدی — تدقیق سیئات — ایره‌نمکه، یوتقونمغه دائر — اوشومکه، اورپرمکه دائر — قیلغه، قیافته دائر — آلیش، ویریشه دائر — رچلسز رمضانه، شکرسز بایرامه دائر — اسپانیول نزله‌سنه دائر — تنبللکه، اویوشوقلغه دائر — طالعه، قدره دائر — اوجوزلغه، بهالیلغه دائر — کیدیشه، کلیشه دائر.

استانبول
کتابخانهٔ حلمی، باب عالی جاده‌سی

۱۳۳۵

اورخانیه مطبعه‌سی

سوکیلی رفیق خالده

آیینهٔ دوران نه کوستریور ؟ !

ظاهر پرست اولمه ! . یاقین کور ، یاقین !
بزیدك قورنازی علی کورونور .
آمان چارپیلیرسك ؛ کندنی صاقین !
اوغورسز منافق ، ولی کورونور !

چارشی‌ده ثولکه‌لر آلوب صاتان وار .
معرفت کوستروب فیلی‌یوتان وار .
عقلنی بکه‌نوب قفا طوتان وار ،
فسنی اکدکجه کای کورونور !

بلا ، اله کیرمز بر مندیل کیبی ؛
باشه‌ده طاقیلماز قرانفیل کیبی .
بو بلا اویله‌که ـ قوجه نیل کبی ـ
رحمتی کورونمز سیلی کورونور !

مقصده یاقلاشدق ؛ یوق اشتباهم ! .
ـ لکن بونده بنم نه‌در کناهم ؟ ! ـ
قومشونك طامنه چیقسه‌م ، ـ اللهم ! . ـ
توران باغلرینك کای کورونور !

بر سورو مهدی وار ، شیمدی اورطه‌ده ؛
قلاغوز چوغالدی ، کمی ورطه‌ده ! .
سرخوشلق ایسته‌مز ، چونکه خارطه‌ده
ترکستانله بایقال کولی کورونور !

قادر قهاره بن اینانیرم :
هم اونی هریرده کورور ، طانیرم .
بوتون بو عزیزلك اوندن صانیرم ،
هر ایشده هپ اونك الی کورونور !

حکمی یوق ، نه خائن نه صادقلرك ،
نه مخالف ، نه‌ده موافقلرك .
قیامت کوننده منافقلرك ،
آلننك یازیسی جلی کورونور !

هی رضا ، بوناصل حکمتدر ؟ بیلمم ! .
عقلا کچینیر بر سورو سرسم .
بویله هنکامه‌ده - بن ظن ایدرسه‌م -
عقللی اولانلر دلی کورونور .

رضا توفیق

صاقين آلدانما ، ايناغا ، قانما

أوت ، صاقين آلدانما ، ايناغا ، قانما ؛ بودنيا حيله، خدعه دنياسی ... اولا چوبان كورونوب باشه كچييورلر، صوكرا قورت اولوب سـوروبی يوتويورلر ؛ صلح ايله برابر اوكمزه ينه بر پولتيقه‌جی قومپانياسی چادير قوروب پارا دولابی اويناياجق، كوشه‌ده بوجاقده قالان سـياست خواننده‌لری طوپ طوب اولوب حريت‌شرقيسی اوقويه‌جق، عدالت‌مانيسی چاغيره‌جق، پارسا طوپلايه‌جق ؛ يكی يكی حقه‌بازلر توره‌يوب: « نه‌سحردر، نه كرامت، أل چابوقلغی معرفت! » ديه‌رك آووجمزده‌قالانی‌ده قاپه‌جق، كلاهنه‌قويه‌جق؛ خلاصه عينی پاندوميا، عينی‌دالاويره، عينی قاشقاريقو ! .. صاقين آلدانما ، ايناغا ، قانما : نه‌عاشقك سـازينه ، نه‌مبعوثك سـوزينه ، نه‌حاجينك لافنه ، نه‌پاپاسك پوتنه ... بنم هپسندن آغزم ياندی، هپسندن صدقم صيريلدی. ينه بری چيقه‌جق : « مساوات ! » ديه هايقيره‌جق، بش سنه صوكرا چامليجه‌دن قاكليجه‌يه قادار اراضی آلوب ألمالی بندينی كنديـنـه حوض يايه‌جق ، خلقی صوسز بيراقه‌جق .. ينه بری توره‌يه‌جك: « عدالت » ديه ايكليه‌جك، ايرتسی كونی خرمنلر ياقه‌جق ، چيفتلكلر باصـه‌جق، آداملر آصه‌جق ! .. ينه بری

كله‌جك : « حريت ! » دییه باغیره‌جق ؛ صوڭرا آغزیمی دیكه‌جك ، الـمی باغلایه‌جق ، صیرتیمه بینوب كیفنی كتیره‌جك ! سنه نه « فاضل محترم » لر كله‌جك ، نه « قهرمان حریت » لر توره‌یه‌جك ، نه « اب مشروطیت » لر دوغه‌جق ... صاقین آلدانما ، ایناما ، قاپما ؛ اون سنه‌در آلدیغك درسلردن حالا اوصلانمادكسه آدام اولاجغك یوقدر ، یازیقدر سكا .. نه یڭی فرقه‌لره اینان ، نه طاتلی امیدلره قاپیل ، نه‌عایدن فایده بكله ، نه‌ولیدن أییلك اوم ... أسكی حمام ، أسكی طاس ، أسكی نالین ، أسكی طرز ... ظن ایتمه‌كه قاطیر دوغورور ، قیصیر أمزیریر ، قرق ییللق یانی ، كانی اولور ... ملت عشقنه یاپا كزه‌رز دییه كلیرلر ، صوكرا باب عالیدن نافعه‌یه قادار اوتوموبیله بینرلر ؛ صو ایچرز ، دیرلر ، شامپانیایه قانمق بیلمزلر ؛ قولوبه‌یی كندیلرینه چوق كورورلر ، بر آز كچنجه سرایلره صیغمازلر ، بوكون شهره اشك صیرتنده كیررلر ، یارین تختروانله چیقارلر ... باقالم ینه نه تویسزلر چوللانه‌جق ، نه‌سونه‌په‌لر سیوریله‌جك ، نه‌صولوجانلر ییلانلاشه‌جق !...

صاقین آلدانما ، ایناما ، قاپما : طاتلی لافه ینه اوكسه كبی طوتولورسك، سیران' دییه یوله چیقار ینه زندانلره صوقولورسك !..

اون سنه‌در نه‌لر كوردك نه‌لر !.. مكرسه داغه چیقمشلر ، باغه كیرمك ایچون ... بایقوشی قاچیرمشلر ، یوواسنه كچمك ایچون ... استبدادی ییقمشلر ، میدان بولمق ایچون ... صیرما صاچلیلر كه‌ل چیقدی ، بادمم كوزلیلر كور ... پاراده كوزم

بوقدر دیدیلر قارونه دوندی، هارون بیلدکلریمز حجاجی گچدی! آرتق قورو لافه آلدانما ، ساخته ایشه ایناما ، شوکا، بوکا قانما ... کورك کیدیره جکز دیرلر ، پوستکیکی چالارلر ؛ تاج قویه جغز دیرلر ، کلاهکی قاپارلر؛ دوست کورونورلر، جکریکی یاقارلر ؛ کوملککی آشیروب حاصیرلره صارارلر، « هایدی ، یورو ! » دییوب اوکه قاتارلر ، صوکرا برر برر صاووشوب آتشه سنی آتارلر ... اعیانی‌ده بویله ، مبعوثی‌ده ، معاذالله ... حرب آچیلیر ، الده شاق شاق حقه‌باز یاماغی کبی :

« پك کوزل افندم ، اویله‌در افندم، مناسبدر افندم! »؛ صلح کورونور ، قیر قهوه‌جیسی کبی : « آغام، بویوروك! » ؛ اتحاد حکومتی کلیر ، همان حمام ناطیری کبی : « سنبلمسك سن بنم، بن سنکم سن بنم ! » مانیسنی اوقور ؛ مخالفلرکچر: « جبکنم دالده قالدی ، کوزلرم یولده قالدی ! » تورکیسنی چاغیریر ! بوکون آلمان مداحیدر : اون پاره ویر سویله‌ت ، یکرمی پاره ویر صوصدور ... یارین انکلیز دوستیدر ، بیرایی بیراقیر ، ویسقی‌یه دادانیر. بویله قرارسز ، مسلکسز رجالی آل‌ده راقه قوی ! مطبوعات درت سنه‌در وزیر کوکلی اُکلندیرملك ایچون مخصوص تربیه اولمش براوسطه پاپاغان کبی خوشه کیده‌جك اوچ جمله‌طوتدوردی ایدی: یاشاسین محاربه، آفرین هینده‌نبورغ، ظفر نهائی !... شیمدی‌ده اویله ، ینه اوچ جمله : یاشاسین مصالحه ، آفرین ویلسون ، صلح منفرد ... ذاتاً غزته‌جیلر مقبوله کچسین دییه کندی قافالرینی یانطرفه بیراقمشلر، باشامزك باشنی طاقینمشلردی ؛ هرباش مقاله صانکه انور پاشانك باشندن

چیقاردی... باقالم بوندن صوکرا کیملك قافاسنه دەنلك یازاجقلر، کیملك آرابەسنه بینوب نەتور کیسی چاغرەجقلر ...

صاقین آلدانما ، ایناما ، قانما ... یالان دولان ماقارالری ینەصاغیلمغه باشلانەجق، ینەألمزدەکیلر قاپیلوب دەوەیاپیلەجق؛ طوقلر چکیلوب برآزده آچلر یالانەجق ... بو ایشك کنهی بودر ! پولیس ظن ایدەجکسـك ، حرامی چیقەجق ؛ نعمت دییه کیدەجکسـك ، طوزاق چیقەجق ؛ ملك کورونەجك ، شیطان چیقەجق ... کوزیکی آچمازسەك ینه یومورطەلر جیلق چیقەجق !

خلاصه آرتق هرصقاللی‌یی باباك صانما، هرلافه قولاق آصما، قابادایلغه یکون طوت ، أفەلکه قاپیلما ... بونم سـکا باش نصیحتم :

کوزیکی آچ ، آیاغیکی تەتیك آت ، ینه آلدانما ، ایناما ، قانما ! ...

اورته‌ده قباحتلی یوق !..

غالبا بو محاربه‌یه بن سبب اولدم ، مملکتی بن باتیردم . . . اورته‌ده قباحتلی یوق ! کیمی کورسه‌م « سویله‌دمدی امادیکله‌مه‌دیلر ! » یاخود « ایللك کوننده‌ن بری باربار باغیردم ، قولاق آصمادیلر ! » دییور ؛ مکرسه هرکس محاربه‌یه علیهدارمش ؛ مکرسه هرکس محاربه علیهنده بربرینی ایقاظ ایتمش ؛ مکرسه هرکسك مقصدی ، املی ، غایه‌سی صلحمش ... حرب اعلان ایدیلیر ایدیلمز ماوزه‌رلر قوشانوب حدوده قوشان و «اردهاندن سلاملر » کونده‌رن شو اسکی جمعیت خفیه کاشفی و حرب زنکینی مبعوث یوقمی ، اوبیله صلح پرورمش ؛ مکرسه جمله عالم حربه دشمن ، صلحه تشنه وحکومتك حرکتندن غیرممنون ایمش... اعیانده حربی ایسته‌میورمش ، مبعوثانده... بنم بیلدیکم، تکیه‌ده ذکر ایدن درویشلر کبی هپ بر آغزدن : « های های ! » چکن اونلردی ؛ آلقیشلامادقلری نه غالیچیا سفرلری قالدی، نه بولغار تصحیح حدودلری ... حکومت اونلره : « آچیك آغزیکزی ، یوموك کوزیکزی ! » دیمشدی ؛ آغزلرینی دیو کبی آچدیلر . کوزلرینی صیم صیقی قاپادیلر، « غوی غوی جانم!» ترانه‌سیله حزب سیاستنك آرنده تام درت سنه قصیده

اوقوديلر . شيمدی باقييورم ، صانكه بونلر او آدملر دكل :
— بيتيرديلر بزی ؛ چوق سويله‌دك‌اما قولاق اصمادیلر كه..
دييورلر ؛ آ كلاشيلان قولاقدن قولاغه سويله‌مشلر، آغزدن
آغزه قونوشمشلر ، ايچين ايچين دوشونمشلر ... بزم خبريمز
اولمامش ؛ فقط بنم بيلديكم اويرلرده يوكسك سسله، كرسيده
قونوشولور ، اعتراضلر آچيق يوروتولور ؛ فكرلر سربستجه
سويله‌نيلير . مادامكه مملكتی ألی باغلی ، كوزی يومولو آتشه
آتيورلردی ، نه‌دن بش، اون سس يوكسلمه‌دی ؟ نه‌دن بش،
اون يومروق كوستريلمه‌دی ؟ شيمدی سويله‌مك مهارت دكل ،
اونی بنم سوت نينه‌مده ياپار ، آغا بابام‌ده ياپار ! ...

حالا بو مجلسی ملت مجلسی يرينه قويوب ده كيدوب اعتمادرأيی
آلان حكومتك عقلنه شاشايم . بكا قالسه‌يدی اورايه اعتماد
رأيی آلمغه دكل ، اوروپايه اعتماد ويرمك‌ايچون: « آرتق قاپايك
آغزيكزی ، آچيك كوزيكزی ! » ديمكه كيدر ، بو قهوه
دوكوجينك « هينق » ديديجيلرينی باشمدن صاواردم .

أوت ، نفرندن پاشاسنه ، خدمه‌سندن مديرينه، مبصرندن
مدرسنه قادار هرفرد ، مكرسه محاربه‌يه دشمن ايمش . . . بنم
خبرم يوق ؛ ظاهر، بكا امنيت‌ايدوب‌سويله‌مزلردی: «بو حربجو
بر آدمدر ، قيليچ اويونی ، طابانجه شاقاسی سوور ، قان
دوكمكه تشنه‌در ، حرب اعلان اولونه‌لی بری‌ده داتاً آلمان
پروپاغانداسی ياپيور ، مصری ضبطدن ، هندی فتحدن دم
ووروير . يانده قونوشمايه‌لم! » قراريله بنی فكرلرندن خبردار
ايتمزلردی ... حق ساده خبردار ايتمه‌مكله قالمازلر ، غالبا بنی

آلداتمق ، آووتمق ایچون اوله جق : « شویله باطومدن کیرر ، باکویه بر اوغرار ، اورادن بر قول قازانه ، بر قول ده افغان اوزرندن هندستانه اوزانیر ، شرق حدودلرمزی بویله جه که نیشله تدکدن صوکره بری طرفده ده مصرله طرابلس غربی تکرار اله کچیروب روم ایلیده کوملجنه و اسکچه یی یکی خریطه مزه صوقار ، قریمه استقلال ویروب موسقوواده برده رسم کچید یاپدقدن صوکره استانبوله دونرز ! » دیرلردی . بوتون بویله دیین آداملر شیمدی بنی کورنجه :

— ناصل برادر ؟ کورویورسك یا ، دیدکلرم برر برر چیقدی ! دییورلر ، صانکه عکسنی سویله مشم کبی . بنم یوزیمی چیابمدن قان بورویور ، اونلر ایسه سوزی چیقان آداملره مخصوص بر کبرلی یوروییشله بوبورله نه بوبورله نه کچوب کیدییورلر ...

دیدم یا ، غالبا بو محاربه یی بر بن ایسته مشم ، تك باشمه بر بن یاپمشم ! اورته ده قباحتلی یه بکزر کیمسه یی کورمیورم . کیمنه حالا : « مسندلردن مسند بکن » دییورز ، کیمی حالا حرب زنکینی ، فابریقه سنی ایشلتمکله مشغول ! کیمندن حالا فکر صورویور ، عقل دانیشیورز . اونلرك برنده عقللری اولسه یدی حربه کیرمزلردی . مشهور حکایه در : هانی دکرمنجینك بری محاربه یه کیدرکن آلی پیشتوولو تورك بکنه ایمره نمش ، اونی یرینه براقوب جنکه کندی کیتمش ده صوکره قاقاسندن وورلمش ، هکیملر باش اوجنده استشاره ایدرلر ، « بیننه دوقوندیسه تهلکه لیدر . » دیرلرمش . اوزمان حریف یرندن دوغرولمش :

ـــ مراق ایتمه‌ییـك افنـدیلر ؛ دیمش ، بنم قافامده بین نه‌آرار ؟ بینلیسی دکرمنده قالدی !

ایشـته اوحکایه ، ها اونلردن فکر صورولمش ، ها بنم کیجه‌لك کلاهمدن ... کوره رنك ، صاغره‌آهنك صورولورمی ؟ بز آلمانیـانك جاقاسـنه طوتولدق . ویلهلمك ییچقین اداسی ، طوسـون طوری یوقمی ؟ آغزیمزك صویی آقدی ؟ پهلوان پیشنده کیدن محله چوجوغی کبی یالین آیاق ، باشی قاباق ، الده یوق ، صیرتده یوق ، آرقه‌سنه طاقیلدق ، دنیایه میدان اوقودق . شـمدی جمله‌سی صالح پرور ... مشهور حکایه‌در : نصرالدین خواجه برکون اشکنه چالی ، چیرپی یوکله‌مش ، کویه دونرکن « عجبا ، دیمش ، شوکا برآتش ویرسه‌م طوتوشورمی ؟ » همان چوبوغنی اوزاتمش ، درحال قورو داللر آتش آلمش ... بیچاره مرکب صیرتنده‌یانغین ، صاغه صوله‌قوشار ، نه‌یاپه‌جغنی‌بیلمزمش . خوجا بونك اوزرینه مرکبه خطاباً آرقه‌سندن هایقیرمش : عقلك وارسه دوغرو کوله قوش !

دیمش ... عینی ایش ؛ هیـچ اصلسز ، کیف ایچون بزی بویله حرب آتشنه یاقانلر شیمدی آردیمزدن :

ـــ عقلکـز وارسه دوغرو صلحه قوشیکـز !

دییورلر . أوت ، اورته‌ده قباحتی اوسـتنه آلان یوق ؛ شویله‌برآز دوقوناقلیجه‌می‌یازدك : « عیب ، شیمدی‌صیراسیمی ؟ » اعتراضی‌حاضر . جانم ، بنم یازمام صیراسز اولویورده اونك‌حالا میدانده قولتوق قابارته قابارته کزمه‌سی نه‌دن صیرالی صاییلیور ؟ دیدم یا ، غالبا بومحاربه‌یی بن آچدم ، یتمش دوله بن‌میدان

اوقویوب مملکتی بو حاله بن کتیردم! اورته ده قباحتلی بی آ. کدیرر بر آدام کوره میورم ...

کیمی کورسه م قرق ییللق صلح پرور ، کیمه صورسه م آنادن دوغمه حربه دشمن، کیم قارشیمه چیقسه جد بجد مصالحه طرفداری ... یاهو شو محاربه یی یاپان ، یاپدیران کیم ؟ جمله عالم أزلدن آلمانیایه علیهدارمش؛ هم مملکتده نه قدرده چوق مخالف وارمش ! سکسان دانه سی آیاغمه دولاشیور، اطرافمده دونیور.. آه ، بو انسانلر ! کل ده بو مملکتده فرقه ، جمعیت یاپ؛ اعضا کی قوش سوتیله بسله سه ك بر کره صارصیلدکمی ، کوبره اوزنده أشیتن سرچه سوروسی کبی بر آنده اوچوشوب داغیلیورلر.. اویله حاله کلدم که سوقاغه چیقوب ده بیلدیکم راست کله جکم ، یالان ، دولاندیکلیه جکم دییه جانم أویه قاپانمق ، قاپیمی اورتمك ایستیور ؛ حوادث آلمغه احتیاجم اولسه أله غزته آلمیه جغم ؛ اسکی آغزه یکی طعام، حرب یایغره لرینه صلح ترانه سی یاراشمیور. الدن کلسه « ظفر نهائی » بی قوللانمش اولان هرغزته جی یه شیمدی جزا اوله رق « صلح منفرد » ترکیبنی بر ملیون کره یازدیررردم . خوش اونلرك یانده سوز باشقه لرینه دوشمیوریا ، حالا حرب هنکامه سنك او شعورسز مطبوعات جمعیتی صلح دورینك ده یاردا قجیسی اولمق ادعاسنده . . هانی قصاب تکه لری واردر ، سورونك اوکنه دوشرده جنغراغنی صاللایه صاللایه قویونلری سلخخانه یه کوتورور ، تام ایچری کیرنجه شویله بر صیچرار، کوشه ده کی بوکسکجه یره چیقوب کندیسنی ایسقارطه یه چیقارر ، وظیفه سی اودر . بو مطبوعات جمعیتنك ده وظیفه سی

او ایدی ، جنك چنغراغنی صالاله صالالایه اوکه دوشدی ، اوچورومیولنده بزه کوسه‌منلك ایتدی . دها دون، بن آلمانیانك فرانسه‌ده‌کی کری حرکتندن تأثرله بحث ایدرکن اونلر بیق آلتندن کولوب أکلنه‌رك :

— آ صافدل ، دییورلردی ، بو، هینده‌نبورغك برپلانی چکیلوب چکیلوب بر طوس وورەجق ، پارسی چوکه‌رته‌جك ! بر طوس بیین وار اما فرانسه دکل ...

یاهو، نه‌اولور ، برکیشی میدانه چیقسه‌ده : « أبی‌ایتدك‌ده حرب ایتدك ! » دیسه ... فقط — آچیقجه‌سی — بو طرزده نه‌صلح ، نه حرب اداره ایدیلیر.. بن نه‌کین‌کودویورم، نه‌خینج چیقاریبورم . پشیناً سویله‌یه‌یم ، دوغرو لاف ایدییورم ، غل وغش‌سز .. حتی شو علیهدارلق قونسرینه قاتیلمش اولمامق ایچون‌جانم یازمق‌ده‌ایسته‌میوردی اما دورامام ، بنده بوعلتدر!

بویله ، بزم یاپدیغمز کبی ، سوره صارقیته ، طارطاقلایه خیرپالایه، آل‌آشاغی، وور یوقاری مدنیت قورولماز !. برحکایه واردر : مرکب ، خروس ، کوپك طوپلانمشلر ، باش باشه ویرمشلر، بو ، بویله‌اولماز، بزبر بکنه‌لم، اورایی‌شنلته‌لم،شونی، بونی طوپلایه‌لم ، کوی قورالم دیمشلر ، خروس ئوته‌جك ، کوپك‌خاولایه‌جق، مرکب‌آکیره‌جق ، داغلر ، دره‌لر سسلریله شنلنه‌جك وبونی دویان کله‌جك ، اونلره التحاق ایده‌جك ... موافقت حاصل اولمش ، بر اورمان کناری سه‌چیلمش ، حاضرلانمشلر . دیرکن بر تیلکی کورونمش ، خروس مسافر کلدی معناسنده بر ئوتجه مرکب قوشوب برچیفته آتمش ،

کوپك اوته دن یه تیشوب قویروغندن قابمش، بر قیامتدر قوپمش...
تیلکی ورطه یی آتلاتنجه اوزاقدن صورمش :
— سز بورایه نه یاپمق ایچون طوپلاندیکز ؟
— داغی شنلندیره جکز ! دیمشلر.
— سزده بو خوی وار ایکن کوج شنلندیررسکز !
دیمش . . .

بزده مملکتمزی بوطرزده شنلندیرمکه قالقدق؛ جیفته له یه دالایه ، وورا قیرا ... هرنه ایسه ؛ اولان اولدی ، فقط بو مملکتده صویی کتیره نده بر ، دستی یی قیران ده ... بوحربی اعلان وسوق اداره ایدن ذواتدن بری باقییورم مجلس اعیانی بوکونلرده تشریفات ایشلریله ، اوکه لجوب آرقه یه اوطورمق مسئله لریله اشغال ایدییور ؛ ساکن دورلرده بیله انسان پك بوش قالمالی که بونی دوشونسین ؟ بنم اولان بیتن ایشلرده هیچ مدخلم یوق ده ینه نه ییدیکمی بیلیورم، نه ایچدیکمی.. چیکنه یوب لجسه لر فرقنده اولمیورم ، دکل که برنجی موقعی، ایکنجی موقعی دوشونه یم ...

عالم ینه اول عالم، دوران ینه اول دوران! اورته ده قباحتلی یه بکزر کیمسه یوق ، هرکس صلحجو ، هرکس قهرمان حریت برینه شمدی قهرمان صلح نامزدی ... غالبا بومحاربه یه بن سبب اولدم ، بن ایسته دم ، مملکتی بن باتیردم !

دوغروسنی بندن ئیکله ییك ...

نه‌او ؟ نه‌دربو یایغارا ؟ نه اولدیلر؟ بر آوازه، چیغلق چیغلغه، غیرتلاقلرینی پاطلاتیرجاسنه ، کوبکلرینی چاتلادیرجه‌سنه نه‌یه باغرییورلر ؟ چاوب قاپدقلری لقمه‌لرینی آغزلرندنمی آلییورلر؟ آزی دیشلرینی‌می سوکویورلر ؟ چاکرینه اوتمی طیقانه‌جق ؟ آرتق شیشینجه‌یه قادار یوتامیه‌جقلر، راستکلنی دالایامیه‌جقلر، کلن‌کچنه ئوره‌یه‌میه‌جکلر ... بوکامی طوتولویورلر؟ آرتق جاقالری سوکمیه‌جك، بورولری ئوتمیه‌جك، امرلری کچمیه‌جك، فرمانلری اوقونمیه‌جق، حکملری یورومیه‌جك ، بوکامی قیزییورلر ؟ مملکتده حر سوروب خرمن صاوورامامق، حکومتك آلتندن کیروب اوستندن چیقامامق ، ملتلری خلاج پاموغی کبی آتمامق جانلرینیمی صیقدی ؟... شبهه‌می وار ... هیچ چاپولجیلر یانغینك سوندیکنی، آق بابالر قتالك بیتدیکنی، صیرتلانلر مزارلرك قاپاندیغنی ایسترمی ؟ هیچ یکیچری سرکرده‌لری پادشاهك قوتلندیکنی، صویغونلرك قالقدیغنی ، آقینلرك یاساق اولدیغنی آرزو ایدرمی؟ قورت دومانلی هوایی سور، بالیق بولانیق صوده آولانیر، بال‌ته‌زه‌ك توتسوسیله آلینیر ، هیچ اونلر کونلك کونشلك هوایی دوررو صویی، آچیق ایشی سه‌ورلرمی؟ یغماسزاداره، قتالسز حکومت،

افندیدن ناظرهیچ اونلرك ایشنه کلیرمی؟ ایسترلرکه ینه برطرفدن مملکتلر طوتوشسون، خزینه‌لر صویولسون، بویونلر وورولسون، قان کووده‌یی کوتورسون؛ اوته طرفدن سرایلر دوشه‌نسین، قوناقلر قورولسون، ضیافتلر چکیلسین؛ ینه قایشیلوب آتیشیلسین، ینه بوغوشولوب ووروشولسون، ینه دوکوشولوب ایتیشیلسین ... ایشته بونی ایسترلر، بوکا چالیشیورلر، بونك حسرتنی چکیورلر!

بزه کلنجه قارا قابلی کتاب میدانه چیقیور؛ قانون بحثی دیللرده دونیور؛ عدالت، حریت، مساوات دستور حکمنه کچیور؛ مبعوثلر آرسلان کسیلیور، کوکره‌یور؛ محررلر وطن پرورلکك شدتندن صاچلرینی، باشلرینی یولویور، قهرمان اولویور ... زمان درحال نزاکت کسب ایدییور، بصیرت، تأنی، اعتدال، بی‌طرفلق نصیحتلری غیرلا! چیت اولسه قیامتلر قوپاریلیور، یان باقیلسه یایغارالر باصیلیور، حبه قبه اولییور، قرنجه دوه ... تأنی‌می کوستریورز: «اویوشوق آداملر!» اعتراضی حاضر؛ فعالیته‌می کچدك: «انتقام پولتیقه‌سی!» ترانه‌سی ألده بر؛ یاشلی کلسه: «بوناق!» کنجی چیقسه: «التماس!» حرب ایتسه‌ك: بلاهت، صلح یاپسه‌ق: مسکنت؛ غلبه‌مز: تصادف؛ مغلوبیتمز: اهانت!

حالبوکه اونلره کلنجه قارا قابلی کتاب رافه قونیور، قانون حکمدن ساقط اولویور، مشروطیت آلارغایه آلینیور، عدالت آصقی‌یه چکیلییور ... صوکرا بوکا مقابل مبعوثلرزیللی ببك کبی ألچیرپوب اوینایور، اعیان بوز کسیلوب صوصییور؛

زمان هر رذالتـه مسـاعد اولويور ، آنالم ، وورەلم ، قيرالم
يايغارالرى غيرلا !. قيـامت قوپسـه چيت اولدى ديمييورلر ،
آداملر آصلسه، شهرلر ياقيلسه كيمسه‌نك بروني قانامش اولمايور.
كوزلرينه قبه قادار قباحتلر حبه قادار اهميتسز كورونويور ،
دەوەكبي هوركوجلى ، تختروانلى رذالتلر قرنجه كبي اوفاق عد
ايديليور . قتل عامه باشلاسه‌لر : « نه مصيب اجراآت! »، چام
دەويرسه‌لر : « نه‌نزاكت! »، ماسقارا اولسه‌لر : « نه‌شرف! »
ديیورلر . كيمى مشروطيتك روحى اولويور، كيمى صاغ قولى،
كيمى صول بودى ... ايكى دوزينه دولته ميدان اوقوسه‌ق :
« اصـابت ! » ديیه پەهپەهليورلر ، ملق ألى باغلى اوچورومه
قوشدورورکن: « قورتولدق!» ديیه‌سوينيورلر؛ دولتى دشمنلره
تسليم ايدركن : « يكى دور ، تجدد ! » ديیه آلقيشلييورلر .
ألمزده بابا ميراثندن آووج ايچى قادار يرله برقاچ دوزينه آدام
قالدى : « تميزلنـدك ، آييقلاندق ، آرتق سـلامت ! » ديیه
شنلك ياپيورلر. داياق ييیشمز «غلبه» مغلوبيتمز : «طالع حرب!».
آمان اغتشاش چيقار ، آمان اختلال قوپار ، آمان صبر،
تأني ، سكونت ، بويوك ملتلره ياقيشان اعتدال ... قاريشمايك،
قونوشمايك ، خيزلى يورومه‌يك، صيقى اوكسورمه‌يك؛ چوقلق
اورتاده دولاشمايك ... برشي اوله‌جق ظن ايتدك .. نفسمزى
طوتدق ، صولوغمزى كسـدك ، بكله‌دك . مكرسه باشـالريمز
قاچاجقمش ... اونك ايچون خلوت ايتمشز .. اوركه‌سينلر ،
اوزولمه‌سينلر ديیه كوزلرمزى يومش ، سسلريمزى كسمشز..
شمدى‌ده عيني اويون .. قانونه رعايت ، مشروطيته تجاوز..

یاهو بونلر نه قانونپرست ، نه مشروطیتپرور ، نه عدالته صادق، نه فدا کارذاتلرمش. ظاهر قاچان پاشالر بویو، افسون یاپدیرمشلرده بونلرك دیللرینی اوزمان اویله طوتمشلر ..

چیلدیرمق ایشدن بیله دکل !...

حضری بولسه‌ق‌ده ناظر یاپسه‌ق شیطان صایه‌جقلر ؟ نوشیروان عادلی پادشاه طانیسه‌ق حجاج دیه‌جکلر ، خاتم طائی بزدن طرفه اولسه اسمنی خسیسه چیقاره‌جقلر . بنی اومدن آلوب سوقاقلرده سورویه‌رك زندانلره طیقارلرکن قانون لافی ایدن یوقدی. طیرناقلریمی منکنه‌یه ویروب ده‌ریمی‌ده یوزرلرکن عدالت آدینی آغزه آلان یوقدی . بیك کیشی‌یی واپوره دولدیروب دووه ایکله‌ته قلعه‌لره قاپارلرکن مشروطیت دیه باغیران یوقدی . بزه نه یاپیلسه ، نه ظلم ایدلسه : موافق ، مناسب ، لایق ! صوکرا اوته‌دن بریته شویله دیك باقیلسه : تجاوز ، جنایت ، اختلال ، محله قاریسی تشکیلاتی کبی ، ایجلرندن بری هایقیردیمی باشنه اورتوسنی چکن کندیسنی سوقاغه دارآتیور، باشلایور چیغلغه، چینغاره... مقصد صریح: کورولتویه کتیروب المزده‌کی یورغانی قاپمق ؛ سنبت چوجوغنه یاپیلدیغی کبی بر پاطیردی ، بر قیامت ، شاشقینلغه کتیروب ایشی قاپاتمق !...

بن او اوستون کوری ، یاریم آغز طلعت پاشاعلیهداراننه، اتحادجیلق معارضلغنه عجبا قانیورمی‌یم ؛ حالا ایچین ایچین یارداقجیلق ، حالا سینسی سینسی تمرائیلك ، حالا کیزلی کیزلی چته‌جیلك... قاچانلره حالا قوروق صاللایورلر، قاچاقلره حالا میدان

حاضرلییورلر. حالا اونلره تبصبص، اونلره ریا، اونلره مداهنه...
بن سطرلرك آلتندن محررلرك یوره‌کنی اوقورم ؛ کوکلرندن
کچیریله‌نی سه‌زه‌رم .. حالا استانبولك ایچنده یم بکله‌ین حرامی
جیوجیولری وار، آناچ تخته قورولری کیتدی، فقط یاتاغمزك
اوستنده حالا یاورولر ، تخملر ، سرکه‌لر دولو ...

دوغروسنی بندن دیکله‌ییك ، نافله نفس توکتمه‌ییك .
نه‌یاپیلسه به‌که‌نمیه‌جکلر ، نه‌ده‌نیلسه دیکله‌میه‌جکلر ، نه‌ایش
کورولسه ینه تقدیر ایتمیه‌جکلر . حکومت یان قیمیلداسا :
یایغارا ؛ صاغه دونسه : چیغلق ؛ صوله باقسه : فریاد ...
مقصدلری ایجیتمه بنی چیبانی کبی بومملکتی ازعاج !.. اونك
ایچون کوزیمزی آچالی، کیجه‌یی کوندوزه قاتمالی، کورولتویه
پابوچ ویرمیوب یورومکه باقمالی ...

مشهور مثلدر : ایت اورور ، کروان کچر ! اونلره عناد
مملکتی قورتارمالی !...

افندیلر نرەیه ....

ضیافت بیتدی ، فقط آغزیکزی سیلمەدن ، الیکزی ییقامادن ، بردە آجی قهوەمزی ایچمەدن افندیلر نرەیه ؟...

یاز باشلانغیجندە صیرتی قارننه یاپشمش ، صاری ، صیصقه ، جانسز بر طاقم تخته قورولری چیقار ، ایکنه کبی وجودیمزه باطارلر ، دەریمزی خاشلارلر ، قانمزی امرلر ، صوکرە صباحه قارشی أتلی جانلی ، ایری یاری شورایه ، بورایه قاچارلر .. غالبا شفق آتدی ، کونش دوغیور ؛ تخته قورولری نرەیه ؟

اوجزی داغ باشلرندە کوزلری آتشلی ، دیشلری کسکین ، تویلری دیم دیك آج قوردلر واردر . کوپکسز سورولرە دالارلر ، قویونلری قاپارلر ، اطرافه قان ، کمیك صاچوب معدەلری دولو ، اینلرینه قوشارلر .. غالبا چوبان کوروندی ، کوپکلر هاولایور طوق قورتلر نرەیه ؟

کدیسز أولردە فارەلر واردر ؛ کیلارلرە کیررلر ، دولابلری دەلرلر ، شونی ، بونی کمیروب ، صاغه صوله قوشوشوب باش کوشەدە کزرلر ، بر پینیردی اولونجه دەلیکلرە کیررلر ... غالبا قوقو آلدیکز ، کدی کلیور ؛ قوجا فارەلر نرەیه ؟

طول آننه‌لرك خایلاز چوجوقلری واردر؛ صـندوقلری قیرارلر، پارالری چالارلر، بوخچه‌لری آشـیروب یهودی‌یه صاتارلر وصوكرا قورقوب سوقاق سوقاق قاچارلر ... غالبـا قویا كز میـدانه چیقدی، یاقا كز أله كچه‌جك، زیانكار اولادلر نره‌یه ؟

ووردیلر، قیردیلر، یاقدیلر، ییقدیلر؛ آصدیلر، كسدیلر؛ قاصدیلر، قاووردیلر؛ نهایت لشمزی میدانلره سه‌ره‌رك ییلان كبی قاچدیلر؛ مملكتده دشمنلری صوقه‌رق اوستمزدن آشدیلر...

ألی صـوپالی، بلی پالالی، كوزی قانلی پاشـالر دامدن دامه نره‌یه ؟

اوزمانلر قلملر قیریق، كوزلر یوموق، بویونلر أكیلی، آغزلر كلیدلیدی. «كل!» دییوردیكـز، خلق قارنی یرده سورویه‌رك أزیله به‌زیله‌قوشیور، آیاقلریكـزك آلتنه‌صوقولوب تیر تیر تیتریوردی. «كیت!» دییوردیكـز، قاپی‌یه كندینی دار آتییور، مردیوه‌نلری دردر دردر آتلایه‌رق جانی كوچ قورتاریوردی. سز ناظر دكلدیكـز، دره بكلكی یاپدیكـز... سز آمر اولمادیكـز، سركرده‌لك ایتدیكـز ... سز والیلك یاپمادیكـز، عسس باشیلق ایتدیكـز...أفه‌لره‌طاش چیقاردیكـز؛ زوربالره پارماق ایصیرتدیكـز؛ چاقیجی‌یه رحمت اوقوتدیكـز، قاباقجی‌یی كولكده بیراقدیكـز ... برآز دها كچسه‌یدی اولیا دییه «پاطرونا» لره تربه قوروب باشلرنده قندیل یاقه‌جقدق.

« مصـلی » لری قهرمان بیلوب نام‌لرینه هیکل دیکه‌جکدك ،
« صقاللی » لره جان ویروب موقعلره کچیره‌جکدك ...

« آص ! » ده‌نیجه صیرا صیرا دار آغاجلری قورولور ،
« یاق !» دنجه آله‌و آله‌و مشعله‌لر طوتوشور ، « باص ! » ده‌نیجه
طابور طابور ژاندارمه‌لر ئوشوشوردی ... ألکـزده زندان
آناختـارلری ، بلکـزده اعدام ایپلری ، صـیرتیکـزده دار
آغاجلری ولایت ولایت دولاشـدیکـز ؛ علی‌یه چاتدیکـز ،
ولی‌یی باصدیکـز ، احمدی قاصـدیکـز ، محمدی قاووردیکـز ،
بش سنه‌در هرطرفده قارغه‌لره انسـان لشـندن اوبك اوبك
ضیافتلر چکدیکـز ؛ آق بابالری چولوق چوجوق ئولوسـیله
بسله‌یوب قارتاللری آرتق آدام أتندن تیکسیندیردیکـز...

مخالفمی ؟ آل آشاغی ... محررمی؟ووورباشنه... تورکمی؟
سـور ئولومه ؟. رومی ؟ ایسـته پاراسنی .. أرمنی‌می ؟ کس
قافاسـنی .. عربمی ؟ چك ایپه ... قادینمی ؟ کوندر أوه ...
حیدودمی ؟ بویوروك کوشه‌یه ... کلخان‌بکیمی ؟کلسین‌یانمه...
یهودیمی ؟ صوز فکرینی...قالان کیمسه‌یه آت‌صوپایی.. پارالری
قوی جیبنه ... ایشته سزك پروغرامکـز بو !

هانی قارا کوزده (قانلی نگار) اویونی واردر ، « وورك
قیزلر قول دمیرینی ! » دیرلرده قاپیلر قاپانیر ، عونه ئوشوشوب
آنادن دوغمه صویه‌رق مسـافری چیریل چیپلاق دیشـاری
فیرلاتیر .. ایشته سز بویله یاپدیکـز ، بوغازلری قاپاتوب ایچریده
کیف‌کـزه کیده‌نی ایشله‌دیکـز ؛ کیمی مزی صویدیکـز کیمی مزی
ووردیکـز .

آچیلیر بسمله سز هر صباح دکانمز
جلاد باشی قارا علی پیریمز استادیمز

لوحه‌سنی باشکزك اوجنه آصوب پالالرله ، صوپالرله ایشه کیریشدیکز ، سورولرله انسانلری داغ باشلرینه کوتوروب ساطورلردن کچیردیکز ، بابالری ، اولادلری یوقدن یره خرجایه‌رق آنادولو ایچریسنده طول قادیندن ، یوقسول یتیمدن باشقه‌سنی بیراقمادیکز . نه اولو یوردیکز ؟ بوقانلی ایشکذارلقلر ، بوجانوار آقینی ، بوفتنه‌وفسادسیاستی نه فایدا ویره‌جکدی ؟ نه قازانه‌جقدق ؟ دنیایی‌می آلاجقدق ، مصره سلطانمی اوله‌جق ، هنده شاهمی کیده‌جکدك ؟

سزك صدر اعظملقله ، سرعسکرلکله ، ناظرلقله کوزلریکز دویمامشدی ، آ پادشاه هوسلیلری ... شامده ، حلبده آز دها نامکزه خطبه اوقوتوب اسمکزه سکه کسدیره‌جکدیکز ... یکیتلك سزده ، قهرمانلق سزده ، آوورت زاوورت سزده ، چاقا ، طور ، هپسی سزده‌یدی ... شیمدی بویله‌سینی صانصار کبی طاواندن طاوانه نره‌یه ؟ ...

أوت ، نره‌یه کیدییورلر ؟ محله قهوه‌سندن بر آدیمده صدارته ، میخانه پیکه‌سندن بر باصیشده نظارته ، طلومبه‌جی قغوشندن بر حمله‌ده ولایته ایرن بوتوره‌دیلر نره‌یه کیدییورلر ؟ کندیلری کورکلره بوروندیلر ، ملتك دریسنی صویدیلر .. قاصه‌لرینه آلتون دولدوردیلر ، بزم جیبمزه کاغد طیقدیلر ؛ خلق سه‌ریل سفیل جامع آولیلرنده یاتارکن چیفتلکلر آلدیلر ،

کاشانه‌لر یاپدیلر .. آچلقدن ئولنلرك لقمه‌سنی آغزندن چاله‌رق خاصیه‌لره ضیافت چکدیلر؛ صوسزلقدن بونالانلرك دستیسنی آشیروب حوضلرینی دولدوردیلر، ایچنده قایق یوزدوردیلر...، خان، حمام ییقدیلر، دار آغاچلری قوردیلر؛ خانمانلر سوندوروب مملکتلر یاقدیلر؛ باغ آلدیلر، یاغ صاتدیلر، یوك چالدیلر، پاموق آتدیلر... نه‌چوجوق دیدیلر نه‌اختیار؛ نه‌پادشاه طانیدیلر، نه‌نظام؛ نه‌مرحمت بیلدیلر نه انصاف... خلق آچلقدن سوقاقلرده پوستکی کمیررکن اونلر قوناقلرنده بلبل بیغی ییدیلر، قوش سوتی ایچدیلر... آنامزه سوكدیلر، بابامزی دوكدیلر؛ طیرناقلریمزی سوكدیلر؛ خلاصه باجاغندن یاقالایوب بودولتی یردن یره ووردیلر، پاچاورایه چه‌ویردیلر..

ایشته‌ملق آرتق بسبتون ئولدوردکلرندن أمین اولسونلر؛ زیرا دامارلرمزده بر دامله قان، قوللرمزده بر ذره قوت قالمش اولسه‌یدی یاقالرندن یاپیشیر، ئوجمزی آلیردق... حالبوکه قوللرینی صاللایه صاللایه، یوزیمزه توکوره توکوره کیتدیلر.

عشق اولسون! آتده سزه یاراشیر؛ میدانده .. بزده بو ئولو قان، سزده اویامان صورت اولدقدن صوکره برکون اولور ینه کلیرسکز؛ أتکلریکزی اوپدیروب جکرلریمزی سوکدورورسکز. بز سزه: «قرق قاطیرمی، قرق ساطیرمی؟» دییه صورامادق؛ یارین سزك بزه:

— ئولوملردن ئولوم بکن!

دیمك آرتق حقکزدر. لایقمز اولان باشالر! طوپمزك باشنی برقیلیجده چیقارمادن نره‌یه؟...

آرتق دونوکز ، کوزلریمز یولده قالدی ...

— بر مکتوبدن —

۱

أوت، ولی‌نعمت افندیلریمز ، الله عشقنه آرتیق دونوکز، کوزلریمز یولده ، صوك امیدیمز سزده قالدی .... مکرسه بو مملکت سزلرك یوزلری صویی حرمتنه دوروپورمش ، مکرسه سزك قدرت وکمالکزدن ایشلر اوقادارمکمل کورولویورمش؛ مکرسه دیشلری قیریق، ویدالری سوکوك ، هرطرفی چوروك اولان بو چرخی چه‌ویره‌بیلملك ایچون قان ایله یاغلامق وسزك اللریکزی قوللانمق لازمیمش ... بزه سز لازم ایمشسکز ، آرتیق بونك خلافنی کیمسه ادعا ایده‌مز . بزی آرقه کزده یتیم ، یوقسول براقدیکزده نره‌یه کیتدیکز ؟ مال وجانمزی ایللر أله تسلیم ایدوب‌ده نه‌یه اوزاقلاشدیکز ؟ الآن سزی مبعوث چیقارمق صورتیله جان‌وکوکلدن قوللقلرینی، کوله لکلرینی اثبات ایدن صادق، وفاکار آداملریکزی نه‌یه براقدیکز ؟... سز کیتدیکز کیده‌لی استانبول باشمزه زندان اولدی ، اماظن ایتمه‌ییکزکه یالکز بزم باشمزه ... مخالفلره‌ده اویله : جمله‌عالم

غیبوبتکزله نالان وپریشان ... حالمزه سوقاقلرده کوپکلر کولویور ، قووقلرده بایقوشلر قهقهه ایدییور ، دلیکلرده بیلانلر ایصلق چالییور. ماتی ماسقاره اولدق.. مملکتك طبیعی وصناعی نه‌قادار قوتلری وارسه عزیمتکزك تأثیریله تعطیل حرکت ایتدی : تونلك قاپیشی قوبدی ، یوکسك قالدیریمه طیرمانمقدن باجاقلریمزده درمان قالمادی ... ترامواپلر ایشله‌من اولدی ، صباح آقشام طاپان تپمکدن خلقك آیاقلرینه صولر دولدی ... تره‌نلر دوردی ، قارتال ، پندك اهالیسی ساحللره ثوشوشوب قضازده‌سیاحلر کبی افقده‌واپور دومانی بکله‌مکدن خراب اولدی ... الکتریقلر شمشك کبی بر چاقییور ، بر سونویور ، غاز اوچ یوزه دایاندی، بزلرده‌ده بوتون بوحالله دایانه‌جق حال قالمادی .. دور فخیمانه‌لرنده وثیقه اکمکی لاتی لوقوم شکریمش ؛ شیمدی او نعمتلری خاطرلادقجه ذهنمزدن فرانجه‌لا گچمش کبی آغزیمز صولانیور، یوتقونیورز. گچن کون برلقمه قوپارایم دیدم ، ظن ایتدم‌که ثولدم‌ده آغزیمه طوپراق دولدورویورلر، دیشلرم کسمه‌دیکه ... نفسم طیقاندی، اولدیغی کبی یوتمغه مجبور قالدم .

وقتیله عاجزلری هندی بسلرکن بیچاره حیوانلره قابوقلی جویز وکره‌میت پارچه‌لری یوتدورودم ؛ ظاهر بوکون اونك جزاسنی چکییورم؛ حقمده قصاص واقع اولدی .. آه‌سزلردن، حتی پاشامزدن ، بویوکلریمزدن واز کچدك ؛ نره‌ده کوچوك افندیمز ؟ شیمدی‌یه قادار ، امینم ، نه‌یاپار ، نه ایدر ، ینه خلقه بش، اون درهم یاغ، شکر لطف ایدردی. باری اوامدادیمزه

تدیشسه‌یدی .. مملکتك خیرینه کیجه‌لی کوندوزلی نارکیله الده چالیشمقدن قیرلاشان اوفیضناك صاچلری کوزیمزك اوکنده جانلانیور ، جانلانیورده فیض وبرکت تمثالی اوکنده آچ قالمش قحطزده‌لر کبی بزلره ناله‌وافغان ایتدیریور . بویله کیدرسه یهودیلرك قدسده‌کی آغلامه طاشی کبی بزلرده جمهور جماعت بر کون مرکز عمومینك باغچه دیوارینه دیزیله‌جك ، غائب ایتدیکمز حکومت ایچون قانلی کوز یاشلری دوکه‌جکز ؛ فقط ، غالبا ، مخالفلرده برابر ...

یا صوسزلغه نه‌دیبه‌لم ؟ یقینده غاز ایله چشمه صویی عینی فیئاتده صاتیله‌جق ؛ بك اوغلنك آپارتمان اهالیسی کیر ، پاص ایچنده ، یوزلرنده ایسدن وزیفیردن برر قارا ماسکه سوقاقلرده اویله دولاشیورلر ... خوش ، اوخ اولسون اونلره‌یا ... سزه علیهدارلقلرینك الله بوصورتله جزاسنی ویریور ، یوره‌کلرینك قاراسنی یوزلرینه ووریور ! بلامی دیدیکز ، محنت ومشقتمی ؟ غیرلا ... اسپانیول نزله‌سی‌ده صانکه سزك جبر وقهریکزدن ثورکمشدی ؛ سزلر اونی بیله ثورکوتمشدیکز ؛ ایکی جانباز بر ایپده اویناماز فحواسنجه دور قاهرانه‌کزده آنجق سینسی سینسی ، ثورکه‌ك ثورکه‌ك ایش کوره بیلیوردی . شیمدی میدانی بوش بولدی ، مقاملریکزه قاعد اولدی ؛ برآی ایچنده عنهامنها اوچ بیك معصومك باشنی ییدی ؛ داها بکامی دیمیور . سزلردن باقی قالان نفوسی‌ده او سیلوب سوپوره‌جك ، آنجق اوندن صکره باوولیٖ صیرتلایوب صدراعظمه‌ده علی‌الاصول مکتوبنی بیراقوب اویله کیده‌جك ... قافقاسیاده بلکه بولوشورسکز . اصل

حکومت شیمدی اسپانیول نزله‌سنده ، او حکمران؛ خلفکز او اولدی ، بوتون آنادولی‌یی قاصوب قاووریپور ... فقط دقت‌ایدییورم، اوده بزمله، تجدد فرقه‌سیله چالیشیور، بی‌طرف آداملرله اسکی مخالفلره، برده نان‌ونعمتکزله پرورده‌اولوب‌ده صوکرادن نانکورلك ایدن کیمسه‌لره مسلط: علیهکزده دیوان عالی تقریری ویرن ذاتی الی‌الابد صوصدوردی . آه ، دها اولدن نیچون اونکله اوزلاشیلامامشدی؛ محمد چه وسائره کبی چوق ایشیمزه یارایه‌جق بر سیما ایمش ... شیمدیلك بوراده بزم‌طرفمزدن، استانبول محافظلغنی و پولیس‌مدیرلکنی بوخسته‌لق یاپیور ؛ عینی جسارت ، عینی جرأت : آوه‌روفه بیله کیردی، وقتیله عزمی بك‌ده روس واپورلرینه اویله کیرر، ایسته‌دیکنی اویله چکر کوتوریردی . خلاصه کندیسنده امیدیمز چوقدر؛ اك فعال اعضامز میانه قید ایتدك ؛ سزی قیصقاندیرمق ایسته‌میورم‌اما طوغروسنی سویله‌مکدن‌ده کندیمی آلامییورم: غالبا کرك نام دولتلریکزی ، کرك قوللرا وطاعونی صولده صفر براقه‌جق، اجراآت خصوصنده هپکزی‌ده فرسخ‌فرسخ کچه‌جك ، اسمی دنیایی تتره‌ته‌جك !

سزه برآزده مبعوثلرمزدن معلومات ویره‌یم :

دور فخیمانه‌لرنده اخفشك کچیسی کبی باش صاللایان‌اونلر یوقمی ؟ الله ایچون فدا کار وسزلره جان وکوکلدن صادق آداملرمش ؛ ایچلرندن دونه‌ك بك آز چیقدی ؛ قابینه‌یی‌خلق واجانب نظرنده دوشورمك ایچون اللرندن کلنی یاپیورلر ، روم مبعوثلرك قارشیسنه کچوب : « قابارامازسك کل هندی ،

طلعت کوزل ، وەنیزەلوس چـیرکین ! » دییه اللهـك كونى صاتاشیبورلر ؛ ارمنیلرەده بوغا قیزدیرر کبی قیرمزی بیـاضلی بایراق صاللایورلر. مجلس هار ، کور ایچنده ... کوروله جك حال ؛ اولی سینك اوچسه دویولوردی ، شیمدی حافظ عاشر غزل اوقوسه ایشیدیلمیور .

دیدمیا ، دنیانك نظـامی سزك وجودیکزله قائم ایمش ، چوبانسز سـورویه ، سـوروجیسز بارکیره ، مبصری قاچمش مکتبه دوندك .. مبعوثلر دەلیشمن بالی یمش کبی هپسی بردن جوشدیلر ؛ تقریر تقریر اوستنه چاپالییورلر ، الا بزم سـابق یاوری کورسه کز ، مبارك ماکنه کسیلدی ؛ کونده بش ، الی اون استیضاح تقریرندن آشاغی ویرسـه راحت ایدەمیور . خلاصه وکلایی تیرتیر تترەتدیلر ، بسبتون شاشقینه چەویردیلر، برعفو قانونی چیقارتدیراماديلر ... البته ، عودت فخیانەلرنده غیرتلرینك درجەسنه کوره مظهر مكافات اولەجقلردر ؛ بوکا کندیلری‌ده ازهر جهت امیندرلر .

یالکز، بنم قناعتمه قالیرسه، مجلسه یك‌ده کووەنمەمه‌لیدر؛ مبعوثلرده فسـخ قورقوسی ، وکلاده عدم اعتماد اندیشـەسی اولدقجه هرایکیسی‌ده بویوك‌ایش کورەمزلر؛ هرایکیسی‌بربرینك قارشیسـنده قورقاق بازرکان کبی یوفقه یورەکله دورویورلر . حتی بوکونلرده بن براوزلاشـمه حالی بیله سەزییورم ، غالبا اویوشدیلر ، بربرلرینك جانلرینه قییمیەجقلر، سزك عودتکزه قادار أل برلکیله ادارۀ مصلحت ایدەجکلر ... سعیلری مشکور اولسون؛ صاقین تشریفکزده ناظرلره بدمعامله‌ده بولونماییکز،

زواللیلردن هیچ فنالق کورمه‌دك ، آغزلری وار ؛ دیللری یوق؛ اونلر قانون فدائیسی... قانون دییورلر قانون ایشیدییورلر، قانون بوسفرده حضر کبی امدادیمزه یه‌تیشدی ... تکرار حکومتی أله آلنجه ، چوق رجا ایده‌رم ، قانون نامنه بر آبده رکز ایده‌لم ؛ بن رسمنی بیله دوشوندم :

برقورت قوزویی پارچالامش ییرکن چوبان کنارده موال اوقویور ... غایت خوش اولور ؛ باب عالی آولوسنه دیکه‌رز . هرشیئه اینانیردم امابزی قانونك قورتاره‌جغنه عقلم ایرمزدی... یوق ، الله ایچون سویله‌مه‌لی، جانمزی اوکا بورجلی‌یز، بویامان دالغه‌یی‌ده اونك سایه‌سنده آتلاندق !

خلاصه ایشلر یولنده... یارینکی مکتوبمده بشقه‌جه تفصیلات ویره‌جکم ؛ سز کوکلکزی فرح طوتمغه باقیکز ، أکنده ، صوکنده ینه مرامزه ایره‌جکز. باقی وار اولیك، صاغ اولیك ولی نعمت افندیلریمز !

۲

أوت، دونکی مکتوبمده یازدیغم کبی، ینه تکرار ایدییورم، آرتیق دونوکز ، کوزیمز یوللرده قالدی ... بودفعه اویله باب عالی باصقینلرینه ، طابانجه‌یه ، قاپانجه‌یه لزوم کورمیورز؛ نه‌زمان ایسته‌سه‌ك ، تره یاغندن قیل چکر کبی سهولتله ، شو چلبی ذاتلری موقعلرندن آتیریرز ، ویق بیله دیمزلر... فقط بریکیلر اولماسه ! انور پاشامز، طبقی ، اوبك بکزه‌دیکی ناپولیونك أل‌به

آداسندن دونوشی کبی ، بر کون قاییقله کلوب ایسترقارا ده کیز، ایستر مرمره ساحلنده‌کی چیفتلکلرندن برینه یاناشسین‌واوکنه چیقان خلقه کوکسنی آچوب :

— ایچکزده پاشا کزه قورشون آته‌جق خائن کیمدر ؟

دییه بر دفعه باغیرسین ، کافیدر ، یورویوب کچسین، اهالی یولنه سجده ایدر . صاقین او اجزاخانه، بانقه وسیغوریطه آدلی فرقه اسملرینه باقوب‌ده ئورکمه‌ییکز؛ ظنمه قالیرسه‌ـ برمعتادـ نظامنامه یاپمق ورئیس انتخاب ایتمکله مشغولدرلر؛ زواللیلر اون سنه‌در ذاتاً هپ‌بونی یاپارلر وباشقه برایش‌ده یاپاجقلری‌یوقدر؛ زورله دکل آ، براونی بیلیورلر ؛ حکومته کچمك نره‌ده؟ کندیلرینه داها برر دام آلتی بولامادیلر . شرفورود فخیانه‌لری اوزرینه هربری برده‌لیکه قاچارلر، میدانده‌قالان شاشقینلرینی‌ده بز طوپلارز ، اولور ، بیتر ... بدری‌وعزمی بك برادرلریکزده بو فکرده‌در، اکثریا طوپلاشوب قونوشویورز ، أمین‌ومحفوظ برده‌درلر ، مراق بویوریورمایکز ، کندیلری فوق‌العاده مطمئن ومستریحدرلر ؛ اجرا آت‌حکومته قهقهه انداز شطارت برحالده زمانی قوللایورلر؛ بندن صاقلایورلراما بعضی‌کیجه‌لری کیدوب پولیس مرکزلرینی‌ده‌تفتیش ایدوب اوامرلازمه‌ده ویردکارینی تخمین ایتمکده‌یم . بش سنه‌لك درسلردن عبرت آلمایوب‌ده ینه حکومته بر « بویوك قابینه » کتیرمك صـافدللکنده بولنـان مخالفلرك البته والبته مملکت دیزکینلرینی اللرینه آلمغه حقلری اولاماز ؛ « کور اولدرکه دوشـدیکی قویویه بر دخی دوشه » دیرلر . اونلرده بوعقل وارایکن عینی‌قویویه بردفعه داهادکل،

عمرلری وفا ایدرسه بیك دفعه داها دوشرلر، مادام‌الحیاة قووا
کبی قوریوایجندن قورتولامازلر. غوی‌غویجیلر بیله هیچ‌اولمازسه
اوکلرینه بر کوزی کورور آدام کچیررلر ، اللرینه برر دکنك
آلیرلر ... بونلرده نه‌رهبروار ، نه‌ده‌ستهٔ‌ك ؛ کوزلرینی‌یومشلر،
هربری بر طرفده ، باشقه قاپی چالوب باشقه نغمه‌لر اوقویه‌رق
کیدیورلر... بزلر حقیقةً طالعلی آداملرمشز؛ فقط بر جهتدن ده
متأسفم ، ایسترتدم که خصملریمز بزه لایق ، زورلو وشدید
کیمسه‌لر اولسون ... مع‌الاسف پك یوموشاق ، پك یوفقه
شیلر؛ اونلرك بوصافدلکی غلبه‌لریمزك قیمتنی غائب‌ایتدیرییور..
خانملرله طاولا اوینار کبی مارس بیله یاپسه‌ق ذوقنی دویمیورز
والسلام !

حقیقةً سز نه‌درایتلی ، نه‌داهی ذاتلرمشسیکز ؛ اویله
چردن چوپدن ، شیطان مناره‌سی ، قاطیر طیرناغی، قپلومباغه
یاوروسی کبی علی‌العجائب ، نظرلق طاقی کبی آداملردن‌قابینه
یاپمقده بحق اصابت ایدییورمشسیکز ، اوزمان بز ، جاهللر
بونی تنقید ایدردك ؛ وکلا آره‌سنده آدلی ؛ صانلی انسانلر
کورمك ایستردك؛ توبه‌لراولسون ، ناه ، ایشته نمونه‌سی‌میدانده
اکثریسی کللی فللی ، نامل شهرتلی آداملر ، نه یاپدیلرکه ...
سز هفته‌ده ایکی دفعه بیله طوپلانمازدیکز ، فقط یدی دوله
پارمق ایصیرته‌جق ایشلر بجرردیکز ؛ بونلر اللهك‌کونی اجتماع
ومذاکره حالنده‌لر ، مجلس وکلا اسکی محملرك آتشکده‌سی
کبی هیچ‌ده داغیلمایور ، باب عالینك اوکی اوپرا تیاتروسنك
قاپیسی کبی دیزی‌دیزی اوتوموبیل دولو ، کیجه یاریلرینه‌قادار

قوریدورلر پرشعشعه ... بدایتده بز بیله برایشلر دونیور دییه مراقه دوشدك ، خلجانلی ساعتلر كچیردك ، صوكرا باقدق كه عینی ایش ، عینی بویوك قابینه ؛ حق دهـا بویوكی : « معظم قابینه » :

مجلس او مجلس ، می او می ، ساقی اوساقیدر ینه

باجاقلریمزی اوزاتدق ، راحت بر اویقویه واردق. تحف دكلی یه علیهمزده ده اولسه ـ ظاهر آلیشمیشمز ـ بز اجرا آت ایستییورز . مثلا شوكومور مسئله‌سی . . . انسان قالقارده بر دفعه اركلی یه قادار كیدیویرر ، نه اولور ، جانم ، یلكـنلی یه بینه‌جك دكلسـك ، یایان یورویه‌جك دكلسك ، قارا ده كیز آدامی همان یوتمازا ، یرنده بر تحقیقات یاپیك... دور آصفانه‌لرنده اولسه‌یدی شیمدی قوجه بر واپور حاضرلانیر ، توقادلیانك بوفه‌سی طوتولور ، ارباب سیف وقلمدن بر پارلاق موكب آلایی قورولور ، اوحوالینك ایچینی ، جیجینی چیقاریلیردی ... هم ایش كورولور ، هم نام آلینیر ، هم ده بش ، اون محررك قورصاقلرینه پیشمش یمك كیرردی .

غزته‌لره باقماییكـز ، بیغكـزك اوجنی سه‌زسه‌لر همان آغزی ده كیشدیررلر . هم برقسمی ذاتاً سزلره اولان ارتباط واخلاصلرینی اویله اثبات ایتدیلر كه ـ دوغروسی ـ بوقدر فداكارلقلرینك مكافاتنی درحال ، هم ده اك پارلاق بر صـورتده كورمزلرسه بزم بیله خاطریمز قالیر. تخصیصات مستوره فصلنی بعدما امرلرینه مهیا بولوندورمق ایجـابات قدر شـناسیدن اولور . مقاله‌لرینه صوقوشدوردقلری اویاری آشكار مدحلریكـز ، ایلله حكومق

خالصانه تنقید وایقاظ ایدر کبی کورونوشلرندەکی مهارت‌الحق مظهر تقدیریکز اولمغه لایقدر . اولو اورته مخالفلره کلنجه ، آرتق بودفعه اشدعقوبات‌ایله جزالاندیریلمەلری وجوبی آشکاردر. آغاجده قارپوزه باق محررینك اوموزلری اوستنده طاشیدیغی قارپوزك ناصل قان قیرمزی اولدیغنی قریباً کندیسنه اثبات ایده‌جکز ، اوشیمدیلك ، اوکندن ، آردندن بی خبر سووه دورسون... برصیچرارسك چکرکه،ایکی صیچرارسك‌چکرکه؛ بو دفعه‌قورتولامازسك ! همان‌الله‌اوکونلری کوسترسین...«صباح» غزته‌سی‌اولماسه، واللهی، عالم‌ـ‌زی‌واتحادجیلری‌اونوتاجقدی.. رجا ایده‌رم آرتق فیلسوفه‌ده یوزویرمه‌یکز، ایشیتدیکمه‌نظراً « اجرا آت ، اجرا آت ! » دییه آرقداشلرینك ایکی آیاغنی بر پابوجه صوقیبورمش ؛ خوش بزده علیهنده آزمی بولونیورز:

فیلسوفك کندیسی ناقابل اصلاح ایکن
قالقار اصلاح ایتمکه زعمنجه حال عالمی

طرزنده طوتدورویور ، آغزدن آغزه سویله‌مه‌دیکمزی بیراقییورز . کیمه طرفدارلق ایدییورسه‌ك بیلکز که ضررسز آدامدر، کیمك علیهداری ایسه‌ك أمین اولیلك‌که مضردر . بو منوال اوزره آری کبی ، کیمندن بال آله‌رق، کیمنی‌صوقه‌رق چالیشییورز .

آرتق‌دونوکز ، کوزلریمز‌یولده‌قالدی... برلیسی‌یابانجیسی، قادینی ارککی ، چولوغی چوجوغی، سقطی‌صاغلامی، حاجیسی خوجاسی ، اتحادجیسی ائتلافجیسی ، هپسی ، هپمز سزی

بكليورز؛ اوت كليكز، ذاتاً هپمز يرمزده يز، مواصلت فخيانه لرنده كوره جكسكز كه استانبولده وولايتلرده دكيشمش برشي يوقدر، كأن الآن حكومت المزده‌در ؛ كأن نه ارمني قتالي ياپلمش ، نه حرب غيب ايدلمش، نه كيمسه‌نك بروني قانامشدر.. مبعوثان رئيسندن طوتوكزده حماللر كهياسنه قدر هپسي بزمكيلر . . . ايسته‌ديكمز دقيقه‌ده حكومت بزمدر، كندي الله قويمش كبي بيليورم ؛ بوكا امين اولوكز ، يالكز ، يالكز « بريكيلر » اولماسه . . .

عجبا اونلري ده قانديره بيليرمي يز ؟ . . . او زمان ايشـمز ايشدر ! . . .

تدقیق سیئات ؟ !

ایکی مطایبه

— ۱ —

ماصال بویا ، وقتیله حیوانات آراسنده برطاعون ظهور ایتمش ، هرکون بیکلرجه‌سنی قیرار کچیررمش ... باقشلر قورتولوش یوق ، اویله کیدرسه دنیا یوزنده نی آدمدن باشقه جانلی قالمیه‌جق ، نسللری بسبتون منقرض اوله‌جق ؛ هپ طوپلانه‌رق ایشی بر مذاکره ایتمکی ، فلاح وخلاص چاره‌سی نه‌ایسه اونی بولمغی قرارلاشدیرمشلر . هرجنسدن برر وکیل چاغریله‌رق مجلس طوپلانمش ، آرسلان ریاست کرسیسنه کچمش ، جلسه‌یی کشاد ایتمش ، دیمش که :

— حیوان آرقداشلر ، باشمزده دولاشان شو آفت ، اللهك بزه برظلمی ، بر جزاسیدر . ایچمزده البته برقباحتلی وار ، بکا قالیرسه هرکس میدانه کلسین ، افعالندن حساب ویرسین ، کیمك کناهی بویوکسه اونی المزله جزالندیره‌لم ، بوصورتله جناب حقك غضبنی اوزریمزدن آتالم !

مجلس اعضاسی بویوکسك مقامدن کلن بوحشمتلی نطقه‌قارشی - طبقی بزم مجلس کبی یکدل ویکزبان اوله‌رق - « موافق ،

موافق ! » دییه حایقیریشـمشلر . آرسـلان ، شویله اطرافه غضوبانه برنکاه فیرلاتوب :

— قبول ایدنلر قویروقلرینی قالدیرسین !

امرینی ویردکدن صوکرا :

— تکلیفم متفقاً قبول ایدلدی ، دیمش ، او حالده شو محکمهٔ عظمایه اولا بن چیقه‌یم وکناهلریمی عرض ایده‌یم .

صایمش ، دوکمش ... کوزل کوزلی ، نازك یوروییشلی ، دلربا قاراجه‌لری ناصل مرحمتسزجه پارالادیغنی ، درویش مشرب ، ساکن وحلیم دەوەلری بچه‌لری آلتنده ناصل قیورانديرديغنی ، ذکر وتهلیل ایده ایده کعبه یولنی طوتمش پاکدامن حاجیلری نه‌اذیتلرله پارچه‌لادیغنی اوزون اوزادی‌یه آکلاتمش ، حاضرونی بر دهشت قاپلامش ، نه‌بویوروله‌جق ؟ یورکلری غزال یاپراغی کبی تتره‌رمش ، تام بو صیراده تیلکی آیاغه قالقمش ؛ دیمش که :

— أوت بوکون بونلر وهلهٔ نظرده برر جنایت کبی کورونور ؛ فقط حق‌الانصاف دوشونه‌لم ، آرسلان افندیمزك یرنده هانکیکز اولسه یاپمازدیکز ؟ قاراجه‌لر الله‌طرفندن اونلره غدا اوله‌رق احسان ایدلمه‌مشمیدر ؟ دەوەلر اك بویوك دشمنمز اولان انسانی صیرتلرنده طاشییوب ملکمزه صوقمازلر وباشمزه مسلط ایتمزلرمی ؟ حاجیسی ، خوجاسی ، چوجوغی چوبانی ، نه‌خلقتده وطبیعتده اولسه‌لر ینه حیواناتك دشمنی دکلیدرلر ؟

بو نطق وجیز اوزرینه حاضر بالمجلس اولان بوتون اعضا جان وکوکلدن :

— های های، پك اصابت ایدلمش، کفاف نفس قیلنمدن، نفقه‌دن، حلال، کناه صاییلماز، بویوروکز، سزچکیلیکز! دیمشلر، آرقه‌سندن قورت قالقمش، قاپدیغی قوزولری، پارچه‌لادیغی قویونلری، حتی ئولدوردیکی چوبانلری تفصیلاتیله آکلاتمش، حقنده برحکم ایسته‌مش ... یارین دومانلی داغده قارشی قارشی‌یه کلمك احتمالی وار، کیمك حدینه ... برائت قازانمش، صانصار بیله کومسه کیروب سکسان طاووغی انصافسزجه‌سنه، ازومسرجه‌سنه صرف کیف وحرصی ایچون بوغدیغنی آکلاتدیغی حالده ینه قورتولمش ... دیرکن صیرا مرکبه کلمش، ضعیف، زبون بر مرکب، ئوزکه‌ك ئورکه‌ك اورته‌یه چیقمش، ایری کوزلرندن نخود دانه‌سی کبی یاشلر دوکه‌رك هینچقیره هینچقیره دیمش‌که:

— بنم حیوان افندیلرم! دممینه‌قادار دوشوندم، طاشیندم، هیچ برقباحتمی خاطرلیه‌مادم، مستریح ایدم، ممنون ایدم، فقط شیمدی بردن بره، عقلمه کلدی، بنم‌ده برکناهم وار، هم غالبا بویوك، پك بویوك، چوق بویوك برکناه: کچنلرده اوزون بریولدن، چول ایچلرندن کلیوردم، هفته‌لرجه آچ، صوسز قالمشدم، خراب، پریشان برحالده‌یدم.

باجاقلرم تتریور، کوزلرم قاراریوردی، عادتا مرده اولیویره‌جکدم ... صاغمه باقدم برآکین تارلاسی، موسم‌بهار، زومرود کبی کوز آلابیلدیکنه اوزانیور؛ صولمه دوندم‌برچایر، یونجه‌لر قابارمش، ایچریسنده انواع حیوانات بول بول‌اوتلایوب دورویور ... آرتق مقاومت ایده‌مه‌دم، کندی مالم، کندی

حقم اولمایان بویشیلدکه باشمی اوزاتدم، شویله برطوتام، بو طوتامجغز قوپاردم!

زواللی مرکب سوزنی اکاله‌وقت بولاماز، بوتون حیوانلر یرلرندن فیرلارلر:

— ایل‌مالندن ولوکه برطوتام اولسون قوپاردك‌ها؟ های آلچاق های، ایشته کناهکاری یاقالادق، بره طوتك شو خائنی پارچه پارچه ایده‌لم!

دییه هایقیره‌رق بیچاره‌نك اوزرینه ئوشوشورلر. وبیك پارچه ایدرلر. اوزمانك تدقیق سیئاتی بویله یاپیلیرمش!

— ٢ —

مملکتلردن برینه برحرب بلیه‌سی عارض اولمش، سنه‌لرجه خاقی قیروب کچیرمش؛ چاوب چیرپما، ووروب قیرما، یاقوب ییقما، اخلاقسزلقمی دیدك، غیرلا!...

حکومت حیدودلر النده، شهر اشقیا ایچنده قالمش... وور پاطلاسین، چال اویناسین، قیریلمادق جویز، دویریلمدك چام، یه‌نیلمه‌دك هرزه‌قالمامش.. فقط‌باقشلر أ کنده، صوکنده بر حساب صوروله‌جق، روزجزا کله‌جك: «بو، بویله اولماز، قباحتلیلری سه‌چه‌لم، جزالرینی ویره‌لم، ناموسمزی تمیزلیه‌لم!» دیمشلر. طرف طرف خبرلر یاغدیریلمش: «تدقیق سیئاته باشلانیلدی، هرکسك حسابنه باقیله‌جق!» دییه سوقاقلره اعلانلر یاپیشدیریلمش... نهایت مجلس طوپلانمش، وکلا کلمش:

— هم قاتلز، هم شریکز، هم مشوقز!

دیمشلر. حاضرونی برشاشقینلق آلمش: یوره‌کاری سفربرلك داوولی کبی وورمغه باشلامش، حکم ویرمك قولایمی؟ بونك یارینی وار، حکومت بر اللرینه کچدیمی حاضر اولیك جنازه نمازینه... تام بوصیراده عزته‌جیلردن بری‌قالقمش، دیمش که:

— قانونك هانکی ماده‌سنه تطبیقاً وکلا حقنده بویله بر حکم‌ویره بیلیرسکز، اونلری آنجق‌دیوان‌عالی محکوم‌ایده‌بیلیر. دیوان عالی تشکلی ایچون‌ده مجلس مبعوثانك حال انعقادده بولونماسی اقتضا ایلزمی؟ دور، عدالت وقانون دوریدر، قانونی اولمایان اجراآته ناصل راضی اوله‌بیلیرسکز؟

بو نطق شدید اوزرینه حاضر بالمجلس اولان بوتون اعضا تهلیل کتیریر کبی هپ بر آغزدن:

— های های دوغرودر، قانونه رعایت ایده‌لم، یاشاسین قانون.

دییه هایقیریشمشلر... اورته‌یه اعیان چیقمش:

— بزم نه قباحتمز وار... مملکتده اولان بیتن ایشلره کوز یومدق، چوبوغمزی یاقدق، کیفمزه باقدق؛ آفیونمزی یوتدق، خولیامزه دالدق... هانیا کوروك بیلمجه‌سی واردر: آغزی وار دیلی یوق، نفسی وار جانی یوق.. ایشته بزاویله ایدك، اعاشه‌دن، بقالیه‌دن بول ارزاق، خزینه‌دن چیل چیل لیرا آلدق؛ حکومتك شوکت وسلطنتنه دعا ایتدك...

حاضرون:

— برائت، برائت!

دییه باغیرمشلر. مبعوثان حضوره کیرمش:

— بومحاربه بر پیانقو ایدی : بزم مجلسه اصابت ایتدی، بز اونك سایه‌سنده قیلیغی قیافتی دوزلتدك چوللاندق ، آدامه دوندك ، اوسایه‌ده قارنمز بیمك ، جیبمز پارا ، کوزیمز قادین کوردی . بزه‌نه ؟ بز نوعما بر مأمور صاییلیردق ، « بوتون ملتی نهب وقتل وغارته مجلس وکلا مأموردر » دییه بر قانون بیله تکلیف ایتسه‌لر قبول ایدردك ... مبعوثلری حرکتلرندن دولایی تجزیه‌یه دائر قانونده بر صراحت وارمی ؟

— خایر !

— اوحالده باشقه قاپی‌یه ...

اوزاتمایالم ، بومنوال اوزرینه ولاة ، ضباط ، قضاة دخی برائت قازانمشلر ؛ اورته‌ده مجرمه بکزر کیمسه قالمامش ، دیرکن ایچری‌یه ضعیف ، زبون برآداجغز کیرمش ، قورقاق قورقاق یورومش ، فرسز کوزلرندن ایری یاشلر دوکه‌رك بوغوله بوغوله دیمش که :

— سنه‌لردن بری آنادولی‌یه آز کیتدم ، بوز کیتدم ، دره تپه دوز کیتدم ، برده دونوب آرقه‌مه باقدم‌که بر آربه بویی یول کیتمشم قبیلندن که‌لکلر، قاغی‌لر، قاطیرلر، قیزاقلرله متالکسز دولاشمقدن آنام آغلامشدی ، استانبوله کلدم ، صاری ، صولغون ، مریض ایدم ، سلام ویرن، یوزیمه‌باقان، خاطریمی صوران ، حالك نه‌در دیین چیقمادی.. صاغمه‌باقدم: قاپانك آلنده قالیور ، اسکی آجلر طوق اولمش ، هرکس بر یولنی بولمش ، سفره‌لرینی قورمش ، ضیافتله مشغول ... صوله کوز آتدم : یغما حسنك بوره‌کی ، واغونلر آلینیور ،

واپورلر صاتیلیور ، آلتونلر داغلیور ، چفتلکلر یوتولیور..
نه‌مه‌لازم اونلر، بن أکمکه باقایم دیدم. بحریه‌نککی خاصدی،
نفیسـدی ، بر آرقداشم دلالت ایتدی ، سـکاده کونده ایکی
چیفت ویره‌لم دیدی ، دایانامادم ، حقم اولمایان اونفقه‌دن بر
لقمه ، بر لقمه‌جق‌ده بن آغزیمه آتدم !

زواللی آداجغز لافنی بیترمکه موفق اولاماز ، بوتون
انسانلر یرلرندن فیرلارلر :

— ایل حقنـده ولوکه بر لقمه اولسون ییدکها ؟ های
آلچاق های ، ایشته کناهکاری یاقالادق، بره طوتك شوخائنی
پارچه پارچه ایده‌لم !

دییه هایقیریرلر، بیچاره‌نك‌اوزرینه توشوشوب‌پارالارلر؟..
عجبا بو زمانك تدقیق سیئاتی‌ده بویله‌می یاپیله‌جق ؟!

ایمرنمکه ، یوتغونمغه دائر

اوللری استانبولك بوزوق قالدیریملی کیرلی سوقاقلرنده طوق بر معده ایله سه‌که سه‌که یورووردك ؛ شیمدی‌ده آج بر قارینله یوتغونه یوتغونه ... بر سنه وارکه بقال جامکانلرینه استحقار ایله باقه‌جق درجه‌ده طوق اولدیغمه تصادف ایده‌مدم. معده‌مك ایچنده صولوقسز و فاصله‌سز یرته‌وییه‌یمك اشتهاسی صانجی کبی بکلیور ؛ مأکولات نوعندن اك عادی نسنه‌لر قارشیسنده بیله آرزولر ، احتراصلر دویویورم. هانی بر عجائب قورو میوه واردر ، نه‌پك قورودر ، نه‌ده صولو ؛ اوزری صاری موشامبه قابلی ، ایچی پاموقلو بر نوع اجزاخانه مالنه ، علاجه ، فیتیل ویا پانسمان ادواتنه بکزر ، آدینه ایکده‌دیرلر ؛ کچن کون او بیله کوزلریمی آلماسینمی ؟ معده‌مك بوکیازه‌لکی قارشیسنده محجوب ومأیوسم .

شکرجی دکانلرینك ایری لوله‌لی قایماقلری باشمی دوندورویور. جامه یوزیمی دایایوب اوزون اوزون ، یوتغونه یوتغونه کلن کچندن بی‌پروا سیر ایتسه‌م ، بول بول ییه‌سنه آغزم وارمیور ، باری سیرینه قانسه‌م دییورم . لکن معناسز بر حجاب انسانی براقیورکه ... ییه‌سنه پاره‌مز یتمیور ، باقه‌سنه عزت نفسمز

مانع اویور ، نفسمز ایسه زورلایور ، بویله بر مجادله ایچنده سوقاق سوقاق دولاشمق وهر یکی دکانك منظره‌سیله یکی بر غوغایه زمین آچمق هیچده خوش دکل . صانکه معدوم بر آچ کوزلی محله چوجوغی الندن طوتمش کزدیرییورم ، اوهرجامك اوکنده بر دفعه ایرکیلوب « ایسترم ! » دییه هایقیرییور ، بن چکوب کوتورمکه اوغراشیورم ، کندی کندیمی : « دها ایپسنی آلیرم ، تو ، بو قاقا ! » کبی یالانلرله یاخودده « های عارسز اوغلان ، شیمدی باجاقلرندن طوتدیغم کبی آییریرم ، نه رذیل اینتدك ! » قبیلندن تهدید وعتابلرله آرزولرندن واز کچیرمکه چالیشیورم .

ایچمده اوچ کیشی صاقلی . بری آچ کوزلو « یه ! » دییور ؛ بری حسابی « یا کیسه ؟ ! » اخطاریله آلمی طوتیور ؛ بری ده اخلاقیوندن « نه ییه‌جکسك ، نه باقه‌جقسك ؛ یورو و نفسکی یك ! » وعظنده بولونیور . اصل بو اوچونجی‌یی هیچ چکه‌میورم . ایشته بویله اخلاقلری بر برینه اویمایان اوچ مکتبلی کبی درونمده غوغادن تُوشه‌مه‌ین اوچ ضد فکری طاشیمقدن خراب اولدم . برکت یوتقونمامه قاریشان یوق . محاربه بزه قوتلی بر یوتقونمانك یاریم ییمه یرینی طوتابیله‌جکنی اوکرتدی . بسله‌میورسه‌ده ، چوجوقلرك لاستیك ممه باشلری کبی ، آووتیوریا ؟

بیلمم سزده‌نم کبی اُسکی عقلیکزی اتهامله‌می مشغولسکز ؟ هرصباح قهوه آلتی اوله‌رق اوکه شکری ده‌وه‌ده قولاق ، فیلده کوز اویله بر عجائب مطبوخله درت زیتون دانه‌سی چیقاردقلری زمان نفسمی قارشیمه چکیور ، معناً قولاقلرندن

یاقالایور. آمسکین ترهیاغنك اوقهسی قرقه، قایماغکی یکرمی یه ایکن نه‌دن یوزدرهم یمزدك؛ ایکی غروشدن اوقه‌سی صاتیلیرکن نه‌دن، صو یرینه سوت ایچمزدك؟، کبی برمقدمه ایله أییجه جانی یاقیوردم.

بقال وبلا جنس ونوع مأکولات دکانلرینك حیاتمده بودرجه اهمیت کسب ایده‌جکنی عقلمدن کچیرمزدم. بونلردن بشقه هرشیئه، محاسن واذواق نامنه هردرلوسنه لاقیدم. کورکلرینه بورونوب بابیلتیجی بر رایحه ایچنده سورمه‌لی کوزلرندن اطرافه شعله‌لر صاچوب کیدن قیصه أتکلی، دالغه‌لی یورویشلی، أی فتان قادین! آرتق نه حسنك، نه ده سوسك بنی متأثر ایدییور. بلور صراحیلره قونوب جامکانك قدیفه دوشه‌لی تختنه دها کوچوك شیشه‌لردن برچوق ندیمه‌لر، جاریه‌لر آراسنده برهند سلطانی کبی عظمت ووقار ایله اوطورتیلان زیتون یاغی نمونه‌لریله کوزم دها مشغول. سنك او دامارلرده آرزولر یاقان رایحه‌ك بکا دوقونمیور، بنی مست ایتمیور؛ لکن کچن کون یانمده بر مناسبتسزك آچدیغی پاکتدن نه‌انفس بر قوقو یاییلدی، آز دها دوشوب بابیلاجقدم؛ قیصری پاصدیرمه‌سنك بوقدر مکملی‌ده نره‌دن بولمش.. خایر، بنم یار ایله، نکار ایله علاقه‌م قالمادی. ذوق عالملرنده فتنه‌لر قوپاریجی، شورشلر چیقاریجی، جانلر یاقیجی بر آفتی قولنه طاقوب کیدن کنجه قارشی قیصقانجلق خاطرمدن کچمیور؛ لکن پارماغنه قوجامان بر لورك بالیغی طاقوب خلقك تحسینلری، تبریکلری آراسنده قاپاره قاپاره کچن برفرنکه قارشی یوره‌کمك

بورقولدیغنی دویدم ؛ حالا بو قیصقانجلغك تأثیری آلتنده‌یم .

بوبنده آرتق بر خسته‌لق حالنی آلدی . لکن ، غالبا ، یوزده دوقسان دوقوزیمز بوعلتله مصابز ؛ ئولدورمیور اما چوق چکدیرییور . عقلم هپ ییمکه دائر دوشونجه‌لرله دولو ، دیلمده هپ بول ییمك لافی ؛ هر یرده ، هرزمان ییه‌جکه ، ایچه‌جکه دائر قونوشسه‌ق دییورم . چوجوقلغمزده عاشق اولوردق ، سوکیلیمزك لقیردیسنی ایتمك احتیاجیله‌هانی قیورانیر ، یانار ، طوتوشوردق ... طبقی اویله ، بشقه هربحثه لاقیدم . وزیرنك تهدیدی ، تراموای قضاسی ، تورکچیلك ویا عجم بوزونتولنی ... هیچ برینی آکلامیورم ، قاورامیورم . واپور ، تره‌ن صحبتلرینك برینی دیکله‌میورم . لکن شویله اوزاقدن بری : « افندم ، ایکی یومورطه‌یی أیجه چالقالایوب ... » مقدمه‌سیله بر ییمك تعریفنه باشلادیمی ، همان قولاقلریمی دیکوب پردقت کسیلیورم . بوزمان ایستر صاغ طرفمده ذکی بلك کاتبی ایکله‌تسین ، صولمده هانی شودنیانك قیریلدیغنی خاییده‌قانتاتریس شرقیلر سویله‌سین ، بن اوته کنه ، قایغانه ویا لالانغه تعریفنه جان آتیورم . صنعت وذوق نامنه نه‌عیب ! یاری بوش معده‌م دیزکینسز بر آت کبی بکا رام اولمیورکه ؛ طبقات خیالاتی آکلامیور ، أك عادی‌ومادی طرفلره‌سوروکله‌یوب کوتورویور شیمدیلك دماغمده معده‌مه تابع ، تشکیلات داخلیه‌مده آنارشی حکمران ؛ قارنم بر بولشه‌ویکی ، برقیزیل خاصه نفری کبی عقلمي ، اذعانمي ، عرفانمي صوصدوردي ، اورکوتدي ،

وجودمده بر باشنه حکمران ... مجازی وغیر مجازی معناسیله ییه‌دیکی هرزه قالمادی .

ده‌مین بنده‌کی بوحالی خسته‌لق ویا عشقه بکزه‌تمشدم . مرضی اولدیغنه هیچ شبهه‌م یوق ، لکن عشق دکل ، اصلا ؛ بن یالکز برچشید ییمکی ، بر نوع طاتلی‌یی سومیور واونك حسرتنی چکمیورمکه ... بر دکل ، بش دکل ، أبی وفناسنی‌ده پك آرامیورم. دیمك‌که بن عاشـق دکل ، او عامیـانه تعبیریله ـ معاذاه ـ « زندوست » م ؛ ییه وایچمه زندوستی...سوقاقده جامکانلره ، واپور وترمـده هرکسك ألنده‌کی پاکت وچانطه‌لره اویله حریصانه کوز آتیورم که برآز دها کچرسـه کوزدن سـوز آتمغه‌ده باشـلایه‌جغمدن قورقویورم . دیرلرکه بعض چایقینلر خارجی شکلندن تجرید ایله‌خیاللرنده وجودلری‌عریان کورمك اخلاقسزلغیله مألوفشلر.بوبنده‌ده باشلادی: پاکتلرك نوع وشـکلنه کوره ایچنده‌کیلره حکم ایدییورم : خیـالا سیجیملری چوزویور ، کاغدلری اعتنا ایله آچیور ، محتویاتنی کوزمك‌اوکنه‌سه‌رییورم،سیره دالیورم. اخلاقمده‌کی‌بوتردی‌یی، بیلسه‌کز ، نه‌حجاب ویأسله افشا ایدییورم ...

بر ییمکی یاپه‌یم ویا یاپمایه‌یم » لقیردیسنی‌دیکله‌مك آز ذوقمی؟ اوللری حلوا صحبتلری اولورمش ، شـیمدی‌ده اویله ، بز ، هفته‌ده بر بونی یاپیورز . یالکزبر فرق وار: اوزمانلرحلوایی ییرلر وقونوشورلرمش ، بز شیمدیلری یالکز قونوشویورز .

بهار کله‌جك ، یقینده کیراز ، چیلك چیقه‌جق دییه‌یوره‌کم بوزولویور. ماناو دکانلری اوکنده پورتقـال وقورو ایجیره

باقه‌رق انجق آلتمش کره یوتقونویورسه‌ق او زمان یوزیکرمی‌یی فرح فرح کچه‌جکز. بوکون، مطبعه‌یه کلیرکن بر سوتجی دکاننك جامکاننه باقدم: قایماغه هیچ بودرجه اهمیتله، اك خرده، اك نظره کیزلی یرلرینه بر میقروب متخصصی دقتیله، برساعتجی کوزیله باقه‌بیله‌جکمی ظن ایتمزدم. براز صاریشین سطحلرینك آلتنده، ایچ طرفلرندن نه‌صیجاق، نه‌یوموشاق، نه‌أریبیجی بر بیاض‌لقلری وار؛ سوسلو طاباقلری ایچنده بربرلرینه‌صوقولوب دایانه‌رق صیرت صیرته نه مونس، نه‌ساکن یاتیورلر. خوابگاه دلبرك منظره‌سی بنی بوندن فضله متهیج ایده‌مز. أش، دوست سایه‌سنده آرا صیرا، طاتمیور دکلم، لکن نه‌ییسه‌م، نه‌قدر ییسه‌م، نه‌لری ییسه‌م‌ایچمده برأزیکلك وارکه کچمیور، بیتمیور ...

مودا مغازه‌لرینك جامکانلرینه قونان صاریشین صاچلی، عریان کردانلی، پنبه‌یوزلو ده‌قولته‌مانکنلر اوکنده‌طوپلاشوب حیران حیران باقیشان بن درت کیشی کورمیورم. لکن غلطه قصابلرینك چنکللره آصیلمش بوز کبی دانالری قارشیسنده‌ده دون برزمره طوپلاندق، باقیشدق، قونوشدق، آه ایتدك وقارنی آچ، الی بوش‌دوندك. یالکز کوزیمز باقمغه دویمشدی.

فقط جامکانلرده سیرینه دویامادیغمز نه‌او طاتلیلر، کشکولر ... نه‌او قوزو فرونلری، پیلیچ قیزارتمالری هیچ برینی معده‌مك محبوبه‌سی‌صایه‌مام، هپسی بشقه‌لرینك اولسون، آرامام، صورمام، باقمام بیله ... بکا یالکز برشی، براوجوز واپتدائی غدا، برا کمك ویرسینلر، اما نصل اکمك؟ شواسکی

آشنامز ، قديم دوستمز ، عزيز وسوكيلى نعمتمز يوقمى ؟ اوندن اوزرى آلتين كبى قيزارمش، ايچى پاموق كبى بياض ويوموشاق ، فروندن چيقه‌لى هنوز يارم ساعت كچمش، دها ايليق اونى آلسه‌م، اللرمله اورته‌سندن آچسه‌م وباشمى ايچنه صوقوب قوقلاسه‌م ، قوقلاسه‌م قديفه وجودينه‌يوزيمى كوزيمى سورسه‌م ديبورم.رايحه‌سى بنى‌مست ايتسين،حرارتى‌دامارلريمى ياقسين . منظره‌سى عقلمى آلسين . سوينجمدن آغلايايم ، بايلايم ، كندمدن كچه‌يم .

ئوشومکه ، اورپرمکه دائر

برقاچ کون وارکه کونشن یوزینی کوستررکبی اولدی . نەیدی او عبوس ، پوسلو ، صوئوق هوا !... صانکه کوکدە محتکر بر تجار کسیلمشدی ، کونشی صاقلایوب لسان حالیله واوفکەلی چهرەسیلە بزە : « توکندی ، نافلە بکلەمەییکز ، یکیسنی صلحدن صوکرایە ، آفریقا یولی آچیلنجە کتیرتەجکز ! » دییور ، فقط کیزلیدن کیزلی یە بولوطلرك آراسندن اوجنی کوستریيور : « وارااما بهالی یە ... » دییە قولاغمزە فیصیلدییوردی . اللهە چوق شکر ، وثیقەیە ربط ایدلمەدن میدانە چیقدی ، یوقسە فس ، البسە ، آیاق قابی کبی بنم حصەمە کونشدن دە برشی دوشمزدی .

حالبوکە نەقدر محتاجدم ؛ عمرمدە بوقدر ئوشودیکمی خاطرلامیورم . ایلیکلرم دوندی ؛ داخلی اعضامك هپسنی کمیکلرمدە برابر ، آیازدە قالمش برایصلاق چوال کبی ، طاقیر طاقیر بوز کسمش ظن ایدییورم . چیفت اوسقورلو قاضی کوی واپورلرینك بعضاً ، بردن برە ، انسانك هرپارچەسنی آیری آیری سیلکن بردەلیجە صارصینتیسی واردر ، کوشەمدە أوك اولانجە یورغانی - آغزم آلیشمش ، ایکی یورغان بنم یاتاقدە

ایکی‌ده احتیاط ، ایتدی درت ، درتدن اوته‌سی فاصوليه‌یله نوخوده تحول ایتدی ، یکون ینه درت . اوزریمه بیغسه‌لر ینه اویله سوکولورجه‌سنه ، قوپاریلیرجه‌سنه تتریبورم.

کونش آلتنده ساعتلرجه دوردیغم حالده الآن ، قالین بر بز پارچه‌سی کبی ، چوزوله‌مه‌دم ، آچیلامادم .

بوتون قباحت صوباده ... أوللری أوك بردوستی ، اودانك کولر یوزلو ، پارلاق کوزلو ، أیی قلبلی ، صیجاق قانلی بر احبابیدی . ایچری کیرنجه سزی ، ایلیق هواسیله ، بر آنا کبی ، درآغوش ایدر ، صیجاق کوکسنه یاتیریردی : چیتیر چیتیر ، کیفلی کیفلی سویلنه‌رك خاطریکزی صورار ، میریلدانه‌رق دردیکزی دیکلر ، کوزلریکزی أکلندیرردی . شیمدی اویله می یا؟ ییلان کبی صوئوق ؛ أللریکزی سوردیکزمی برودتی پارماقلریکزی یاقیور ، ایکی ئولو کوزلرینی کوزیکزه دیکمش بر دیلنجی کبی اودون دیله‌نیور ... حقیر ، مسکین ، دشمن برشی اولمش . وقتیله ، مشاحلی بر بك کبی کوشه‌سنده عظمتله بر اوطوروشی ، قاباریشی واردی که باقدقجه کیفله‌نیردم؛ شیمدی کوزم اوطرفه چه‌وریلدکجه کدرله‌نیور . ایشله‌مین بر ساعت ، سسی چیقمایان بر پیانو ، شیشه‌سی قریق بر لامبه کبی جان صیقیور ؛ زیرا یانمیورکه ... ذاتاً یاندیغی زمان جانمزی‌ده برابر یاقیور. یانمامه‌سی بر بلا ، یانماسی ایکی ... « آت شوکا اوج اودون‌دها ! » دییورسك و برده‌ها کوزنی صوبادن آییرامیورسك؛ راحت قونوشمق ، فرح فرح اوقویوب یازمق ، اندیشه‌سز اوطورمق ممکن دکل ؛ اودون عقلدن چیقمیور؛ عجبا یاندیمی ،

أريبوب قور اولديمى ؟ قورودە كچديمى ؟... بر خاجان ! نەكندى أويمدە نەبشقەسنك ، دها شويلە ايچرى كيرنجە يوزيمزى اوقشايان بر صيجاقلغە تصادف ايدەمدم... صوبايە اودون آتەجقلرينە : « اودامزدە غالبا پك صيجاق دكل » كبى برجملە ايلە كچيشديرمكى ترجيح ايدييورلر . او « غالبا » لفظى يوقمى ، مسافرك ايصنمق حقندەكى اميدلرينى درحال دوشورويور ، « ايواه ! » دييورسكز . لكن بو « ايواه ! » يوركدە كيزلى قاليور ، ديشاريدن : « بالعكس » پك ايليق ، پك أيى ؛ ذاتاً فضلە صيجاق باشە ووروور ، صحتە دوقونور ! » كبى مداهنەيە مجبور قاليورسيكز . بن حسياتمى بودرجە أورتەمم كە ... ذاتاً ثورتە بيلسەيدم بوكون سزە نەايمرتمكە ، يوتغونمغە ، نەدە ثوشومكە تترەمكە دائر يازيلر يازاردم ايمرتمك اوشومكلە علاقەم قالمازدى . صيجاغك باشە ووروديغندن ، صحتە دوقونديغندن بحث ايتميور ، شويلە، معنيدار ياپمغە چاليشديغم برتبسملە صوصيوردم .. لكن بنم بوسكوتمى !

— حقيقةً صوثوقجە ، باقسەكز أيى اولور !

معناسنە آلان دها برخانەصاحبى چيقمادى. يا بن اوتبسمە لازم كلن معنايى ، « باقيلسە أيى اولورا ! » معناسنى ويرەميوردم، ياخوددە او معنايە آلمق قارشيمدەكنك ايشنە كلميور .

كميكلرم ، الا مفصل يرلرم قيملداندقجە اويلە كوتورديلر ، طاقيرديلر چيقارييوركە بودرجە ياغمسز، ياصلى برحالە كلدكدن صوكرە نصل ايشليەبيلديكنە حيرت أيدييورم. هانى ماصاللردە واردر. شهزادەنك بكنديكى جاريەيى بر ياتاغە ياتيررلردە آلتنە

قوروتولمش خمور سررلرمش ، قيملداندقجه كوثور كوثور ايدرز ، قيزده « آه كميكلرم ، واه كميكلرم ! » ديرمش ؛ نم وجودمك چيقارديغى چاتيرديلريانده قورو خمورك لافيمى اولور؟ وجودمك ايچنده يابى وار كبى ، صانكه دولكر چاليشيور .

كچن كون اوراده ياشلى باشلى برمسافر واردى ، بن قپه‌دن بردن بره طوپلانوب جيغاره‌سنى ياقمق ايچون شتاب ايدنجه ديز قاپاقلرمدن ، آياقلرمدن ، پارماقلرمدن ، قوللرمدن ، ديرسكلرمدن ، خلاصه بوتون باغ يرلرمدن ، حتى بوينومدن ، اكسه‌مدن ، اوموزمدن ، صيرتمدن ، سس چيقارمه‌سى امكان داخلنده اولان هر يرمدن آيرى آهنكده ، آيرى فجاعتده اويله بر كوتوردى قوپدى كه مسافر ، غالبا ، كوز اوكنده هر عضوم بر طرفه فيرلايه‌رق ، طاش بيبك كبى ، دارمه داغنيق اوله‌جغمدن وآياقلرى آلتنده يوز پارچه‌يه آيريله‌رق سريله‌جكمدن قورقدى ، صاپ صارى كسيلدى ، بويوك بر تلاشله :

— نه زحمت أفندم ، عنايت بويوريكز !

ديدى . ايچندن ، هيچ شبهه يوق : « يوره‌كمى آغزيمه كتيردك ، واز كچدم سنك نزاكتكدن آقديد آدم ، عقلم باشمدن كيدييوردى ! » ديمشدر .

طب ، ديكيش ماكنه‌لرينك ياغداتلنى كبى بر قولاى ، سريع اصول ايجاد ايتسه‌ده اوطورسه‌م ، نه قدر مفصللرم وارسه بر تميز يوموشاتسه‌م دييورم ، اوزمانه شويله كوتورديسز ، طاقيرديسز بر كزينمك نه كيفلى اوله‌جق ... شيمدى ، على الخصوص

چوجوق اویورکن کرینه‌میوردم که... چیقان کوروولتودن یاوروجق ئورکوب اویانیور ...

وجودم کونش‌سزلکدن ، سیسدن ، پوصدن ، رطوبتدن قایقخانه کلیدینه دوندی . صیرتمده ، بوغاز ایچی آنافورلری کبی ئورپرمه‌لر ، تیتره‌مه‌لر اکسیك دکل . برخسته‌لغه ، هانی غزته‌لرك هرکون عددینی بیلدیردکلری خسته‌لق کبی بر مهمنه طوتولمش ظن‌ایدییور، ئورکویورم. الا ییمکلردن صوکره ایچم قاتیلیور... اوزمان نه‌لر دوشونویورم، چیپلاق‌قارا وجودلرنده صحرانك کونشی‌پارلایان مسعودزنجیلری، صیجاق‌قوم چوللرنده اوچوب کیدن بختیار دوه قوشلرینی ، قیزغین قایالرده چوره‌کله‌نوب یاتان طالعلی ییلانلری ، خلاصه یاقیجی کونشلرله بویله قارشی قارشی‌یه ، کوکس کوکسه ، صارماش دولاش یاشایان مخلوقاتی کوزاوکنه کتیرییور ، ایمره‌نیورم.. آه اویله برکونش که دەریمه ، اتمه ، کمیکمه کچسین ، ایلیکلریمك ایچنی ایصیتسین .. برکونش ساعق کبی ایستیورم که نه زمان میدانه‌چیقارسه ایشیغی یوزمده پارلاسین ؛ دام قاپاقلرینك چینقوسی کبی آیدینلغی دائما اوزرمدن اکسیك اولماسین ، برتوسوز کبی بنی‌شمسك ضیاسنی سوزمك ایچون قوللانسینلر ، یانه‌یم ویاقه‌یم ؛ یاقه‌جق قدر ایصینایم ! انسان دوه اولمق ایسترمی ؟ ایستر .. چولك قاما صیرتی کبی دالغه‌لانه دالغه‌لانه کوزلر قماشدیران آیدینلغی ، صیجاغی ، کولکه‌سزلکی ایچنده هفته‌لرجه کیتمك ، آتشلی قوملرك اوزرینه چوکوب یلدیزلی ، ایلیق برکیجه آلتنده اورتوسز ، چولسز اویومق نه ذوق !

أما دییه‌جکسیکزکه آرقه‌کزده‌کی یوك ، أك آشاغی ایکی یوز اللی اوقه کلن یوك ، بوکا نه بویوریلور ؟ پکی اما انسانلرك یوکی یوقمی ؟ معنویاتی اولچه‌جك حساس برترازی ، برباسکول ایجاد ایدیلسه‌صیرتمده‌کی یأس، اندیشه، غم چواللرینك هربری یوز اوقه‌کلیر. ایصنمق ایچون برچول دوه‌سی اولمق ایسته‌دیکم کبی کونده بش لیرالی شویله جیبه آتیویرملك ایچون‌ده حماللغه کوزقویمیور دکلم ... فقط‌ بنم قدرمده پاره کتیره‌جك واردانلی یوك طاشیمق یوق ... معنوی یوکلرك آلتنده توزوله أزیله أرییوب کیدییورم. کچن کون قورقاق برياورو کوپك کوردم، وجودینك هرطرفی آیری آیری استقامتلرده زینغیر زینغیر تتره‌یوردی ، اما نه تترمه ! قاپیله‌جق ، جان ویره‌جك ظن ایتدم . برشی اولمادی ... انشا الله بکاده اولماز .

اوصیجاق تموز کیجه‌لرنده‌قوروآغاجلرك تپه‌لرینه‌طیرمانوب تورکو چاغیران نشئه‌لی آغستوس بوجکلرینك سویجلرینی‌شیمدی نه‌أیی آکلایورم . قارلر یاغمورلر آلتنده کچیردکلری اوزون قیش آیلرینك آجیسنی‌چیقاریورلر، صیجاغه‌مدحیه‌لراوقویورلر . نه حقلی ! بن‌ده صوبانك تاوان آراسنه قالقدیغی آقشام أوك تراسه‌سنه چیقه‌جغم و کیفمدن تورکیلر چاغره‌جغم . مع‌الاسف تورکی ، شرقی‌ده پك بیلمم :

آننه بن خسته‌یم مارول ایسته‌رم

هواسندن بشقه‌سی خاطریمه کلمیور . بوخسته‌لقلی تورکی‌ده

نشئه‌سی افاده ایده‌میه‌جك که... فقط تراسه‌یه چیقوب فائده‌سز، معناسز سویلنه‌جکمه برحرب زنکیننك آرابه‌سنه بینوب تورکیسنی چاغرسه‌م دها موافق اولمازمی ؟

اوزمان کونشه کیم باقار ؟ وارسین ینه حاجیلرله دوه‌لره قالسین !

قیلیغه، قیافته دائر

وقتیله بعض اکیلی تارلالرده آدام عقللی کیدیریلمش فسلی چوراپلی، پانطولونلی کوملکلی بوستان قورقولقلرینه راست کلیر، کولردك. شمدی بونلری خاطرلادقجه محزون اولویورم. البسه وچماشیرده اونه بوللق ومش که قارغه‌لرك قارشیسنه چیقاردیغمز اودوندن قالبلری بیله باشدن آیاغه قدر کیدیره بیلیردك؛ دکل قارغه‌لرك، بوکون مملکتك اعیانی حضورینه کیره‌جك اولسه‌م بنم اوقورقولقلردن دها تمیز، دها اوستوپلی کیینه بیله‌جکمده شبهه‌م وار.

چماشیر ده کیشدیرمه کونی کلیور دییه دائمی بر ئوزونتو ایچنده‌یم. کوملکلریمك نه‌بیچیمی قالمش، نه‌رنکی. اوزرینه کونش وورمالی که ماوونه یلکنلری کبی اوزاقدن کوزه بیاض ویاماسز کورونسین؛ بشقه درلو منظره‌سی ایچ بولاندیرییور؛ هندیاغی ایچر کبی کوزیمی قاپایوب ده صرتمه اویله کچیرییورم... یامادن، أکدن، قاپاق وتعمیردن ذاتاً قلم مسوده‌لرینه دونمش؛ بری یازمش، دیکری بوزمش، ممیز اکله‌مش، مدیر قیصالتمش‌در. نصل اوکاغد ایلك یازانه دونسه کندیسنی طانیتامازسه بنم کوملکلرده چیقدیغی دکانه اوغراسه صلبی اثبات ایده‌مز.

اوللری اوتیریل تیریل تترهین اوتولی قولالی نازك کتن جلدلرینك اوزرینه یلکی کیمکه قیاماز ، آیینه‌نك قارشیسنده بر آشاغی بر یوقاری دولاشیر ، سیرینه دویامازدم . بوکون قباحتی ثورتن برکدی کبی عجله عجله جاکتی آرقه‌مه کچیرییور ، قاپانیورم .

اوشاقلرك چماشیر ییقادقلری کونلر أوده ، قوغوشلك اوکنه ایپلر کررلر ، یامالی أکلی برچوق پالاسپاره‌لر سررلردی . چوجوقلغمده بونلرك منظره‌سی بنی شاشیرتیر ، آجیندیرردی . شیمدی‌ده کندی چماشیرلریمك منظره‌سیله شاشقین ، آجیقلی‌یم ، خایر ، اوشاق اولوب عین چماشیرلردن کییه‌جکم عقلمه کلیردی ؛ بوبرطالع ویا طالعسزلك مسئله‌سیدر ؛ فقط افندیلکمی محافظه ایدوب‌ده اوشاق چماشیری کییمك خریطه‌ده یوقدی .

ذاتاً جغرافیا جیلقده اصل شیمدی حدود ، خریطه قاریشدی ، قالقدی ، آلت اوست اولدیسه انسانلرك ده قدر وطالع خریطه‌لری عقله صیغماز ده‌کیشکلکلره اوغرادی . دها برقاچ سنه اول فوطینسزلکدن یایا یورومکده بیله زورلق چکن آدملر بوکون حرب زنکینی اولمش ، اوتوموبیلی بکنمیور ؛ بونك عکسی‌ده وار ، وقتیله جیلان ادالی یاغیز آتلرك اوچوروب کوتوردیکی باطوسنده اسقارپینلرك جیغاره کاغدی قدر اینجه کوسله‌سندن « اغیر ؟ یاقیور ! » دییه شکایت ایدن بر أسکی زمان زنکینی کوردم ، آیاقلرینك آلتنه‌ده میرچیویلر قاقدیرمش ، ینه‌دایانمادیغی کوزلری دولو دولو اوله‌رق آکلانیوردی . مکتبه کیدوب کلدیکم بر یاشده اون قاپانی کوپروسنه یقین بر « عبدالقادر » واپور همایونی واردی که بردرلو یرندن قیملداماز ، نه کزیله‌ر ،

نەايلريلەر ، فيرطينالرەدە لاقيد ، آچيق هوالرەدە كوسكون اويلە ، شماندیرالرە باغلی دوروردی . نم طـالعمله بو واپور آرەسندە قرابت وار ؛ چوق شـكر ، بن‌دە ؛ كەريلەمەدن ، ايلريلەمەدن ، شماندیرادە دیكلەنيورم . نەدون فوطيثم اولماسين، نەبوكون اوتوموبيلم اولسون !..

یکی البسەلردەدەهيچ متانت، الامتانت اخلاقيەآرامايیكز. هپسی اوپورتونيست اولمشلر ، علاق ، دونەك شيلرمش؛ سنەسی كچمەدن بزە ايچ يوزلرينی ترس طرفلرينی كوستريیورلر. اول بيليرميدك ؟ هاوی كيدركی اولونجەهمان چراغ ايدردك. اويلە، بيهودە يرە شـوكا بوكا داغيتديغم ، عاميانە تعبيريلە طورنسـتان ايتديرمەدن آشجی‌يە، ايشجی‌يە ويرديكم البسەلری خاطرلادقجە يورەكم صيزلييور . أيجە چيكنەمەدن لقمەسنی يوتان برآدم كبی شيمدی پشيمانم ؛ اصل قاچيرلمش فرصتلر بونلرمش !

هانی بعض قاريشيق ، ترلەتيجی ، ئوزوجی رؤيالر واردر؛ كنديكزی مثلا كيجـەلك انتاريسـيلە ، يالين آياق باشی قاباق كوپرودە كورور ؛ اوتانير ، صيقيلير ؛ يورور ، قوشار ، فقط بردرلو يولی بيتيرەمزسكز ... شايد حرب برآز داها اوزايم ديرسە بورؤيالر حقيقت اولەجق ؛ باشـلری آچيق ، آياقلری چيپلاق آدملرلە سوقاقلر محشر يرينە دونەجك . چماشيرلريمی آلتی آی دها غاراتی ايدەمم ؛ پالطو والبسەلردە واپور دكل كە طورنستاندن برداطورناويدەدونسين،صوكرە تكرارطورنستانە كلسين؛ برچەوريملك جانی وار. خلاصە چيپلاقلغە رمق‌قالدی.

اولی آيينك پوسقی، دوەنك طابانی بزی لاقيد براقيردی.

شیمدی غایه‌اولدی؛ نه ترزی‌یه احتیاجك وار، نه ده قوندوره‌جیله نعلبنده ... زمانك قصدی انسانه دوریسندن متین البسه ، طابانندن دایانیقلی کوسه‌له اولمیه‌جغنی اثبات ایسه زحمت ایتمه‌سین، بز بوکا ایناتوب ایمان ایتمشلردنز . اوکلرینه بر انجیر یاپراغی طوتوب کزینه بیلن قوم، قبیله‌لرك تخطری قیصقانجلق دامارلریمزی قالدیرییور . دنیایه آدمله حوا دورنده ایکنه‌نك ایپلکك ایجادندن اول کله‌دیکمه پشیمانم مکرسه ایکنه‌دن مضر آلت یوقمش؛ پالا، قاما، ایتالیان سوسطاسی وسائره بشریته ایکنه‌دن فضله فنالق ایتمه‌مشدر .

ایکنه اولماسه‌یدی شو ساخته مدنیت قورولماز؛ قات قات کوملکلر ، بیچم بیچم چاشیرلر ؛ ایچ ایچه البسه‌لر یاپیلمازدی .

ایکنه اولماسه‌یدی وجودلریمز اورتونمکه آلیشمیه‌جغندن خسته‌لقلرله کمیریلوب کیتمزدی .

ایکنه اولماسه‌یدی مودا بلیه‌سی چیقماز، داغلرده قوردلر، آغاچلرده قوشلر ؛ اولرده قوجالر راحت ایدردی .

ایکنه اولماسه‌یدی قادین سلاحسز قالیر، بزی صوقامازدی .

ایکنه اولماسه‌یدی اونك بر آز بویوکی اولان چووالدیز ، دها بویوکی اولان سونکو، هپسندن بویوکی اولان مزراقده بلکه ایجاد ایدلمزدی .

ایکنه اولماسه‌یدی اوپراطورلقده چیقماز ، هیچدن سببلرله اعضامز دوغرانمازدی .

اوپراتورلرده برنوع ترزی دکلیدر ؟ ذاتاً شیمدیکی ترزیلر وقتیله‌کی جراحلر بدلنه بیچوب دیکیور ، صانکه جانمزه جان

قاتیور . یاقماشـلر ؟ اسیر پازارندن خلایق آلیر کبی ... حق دها کوج ...

وقتك بوللغنی آ کلامالیکه اوزمان آدم آلیش ویریشنده بیله وثیقه آرانمازمش ؛ شیمدی آدمه دکل ، پاپوجنه بیله سند ایستیورلر .

قوندوره‌جی دکانلرنده‌کی او اوجوزلغی، بوللغی کوروکن دنیایه بر کون آیاق قابی مسئله‌سی دیبه برمسـئله‌نك چیقه‌جغی عقله کلمیردی، اوزمان پاپوج خیرسیزلغی دیبه سرقتده بر آیری اختصاص شـعبه‌سی واردی . دوغروسی ، آلتمش غروش بر جیفت اعلی فوطین صاتیلدیغی صیراده خیرسیزلق ایتمك ایچون انسانك پك آلچاق کوکللی ، پك پاپوج طبیعتلی اولماسی اقتضا ایدر... فقط بوکون ؟ اوزری پودوسونه‌د ، یوزی روغان ، آلتی غیجیر غیجیر فرنك کوسـله‌سی، کوزلر قاماشـدیران ، جانلر چکن یکی فوطینلربله — نره‌دن‌ده بولویورلر بیلمم‌که....— بری قارشـیمده دولاشـمیورمی ، قانمده ، ادوار ابتدائیه اردولرندن صیزینتی نه‌قدر وحشتلر وارسه جوشوب یوره‌کمده طوپلانیور ؛ « بولشه‌ویك» اولمقدن قورقویورم .

بزم برادر اوزون بویلودر و قرقنی خیلی کچکیندر . بر زماندر باقیوردم ، کوزه کورونور درجـه‌ده بویلانیور ؛ بووقتسز بوی آتمه کیفیتنی آکلامیور،صوردقجه‌ده کولومسه‌مه‌دن بشقه جواب آلامیوردم . نهایت اوکرندم : فوطینلرینك آلتنه هرآی بر باشلامه ووردورمق عادت ایتمش ، « قات اندرقات » کوسـله‌دن آیاق قابلرینك آلتی بر نعلین قدر یوکسـلمش ؛

سنه‌یه وارمیه‌جق ، اودانك طوانلرینه قولایلقله بقال دکانتك رقملرینی قید ایده‌جك « رنکی یوق اما بوده بر تهلکه » دیدم ، زورله کوتوروب طابانتك یاریسنی سوکدوردم .

کیدیکم کون چوراب ده‌لنیور ، صانکه پارماقلریمك اوجی سونکو ، چوراب دشمن ، آمان ویرمیور ، آیاغه دکل شیشه کچیرییورم ظن ایدییوردم. فقط ـ ایضاحه حاجت وارمی ؟ ـ قباحت چورابك چوروکلکنده ... طیرناغمك سیوریلکنده دکل !

کچن کون ، هانی چیچك آچان آغاجلرك اوزرینه چیچکدن فضله‌ده قار دوکولدیکی اودوندوروجی کون ، کوپروده واپور بکلیوردم . طاووغك قانادلری آلتنه صوقولان یومورطه‌دن یکی چیقمه برابصلاق جیوجیو کبی اولدقجه محافظه‌لی بر یره ، ایکی دکان آرالغنه صیقیشمش ، پالطومك ایچنده تتریوردم ، یانمدن جاکتلی بری کچدی . علیم‌اه متانتنه حیران اولدم . نه‌دیك ، نه‌سرت ، نه‌صاغلام یورویور ، الا بزلره ، بوتون او پالطولری آلتنده تتره‌شنلره کوز بیله آتمه‌دن نه‌وقور کیدییوردی !

حالنده : « پالطومی ؟ اوده نه ؟ جاکت بیله لزومسز! » دیین برادا واردی .

ایچمدن : « آفرین ؛ شاید پالطوك یوقده اوشودیککی بللی ایتمه‌مك ایچون بویله متانتلی کورونه‌بیلیورسه‌ك مهارتکی تقدیر ایده‌رم، تتره‌مه کبی کوزدن صاقلانماز برحالی بیله کیزله‌ین آدم معنویاتده نه‌لری صاقلاماز ؛ بوطبیعتله بویوك آدم اولورسك

اوغلم . » دیدم . حقیقتده اویله‌در. وجودیمزك البسه‌یه اولان احتیاجندن فضله حسیاتمزك اورتویه احتیاجی واردر . عکسی کبی بن بوجهتده‌ده ، حسیات اورتوسزلکنده‌ده البسه‌دن دها زوکوردم ؛ کوکسمی قاپایم دیرکن صیرتم آچیلیور .

« عصاسز وعباسز قالدم » دیه مشهور بر نثر واردر ، عصایه اهمیت ویردیکم یوق، شمسیه قوللانمغه بیله توبه ایتدم. یدی غروشلق او مبرءله‌یه اوچ لیرا ویر ، صوکره بیراقدیغك یردن ، غازینومی اولور، بیراخانه ویا مسافرلك، آشیرسینلر... ضایعاتم اوچی کچدی . دهافناسی کچن کون بر احبابدن‌عاریت آلمشدم ، یورت مانطودن صانکه قاناد آچوب بر طیاره کبی اوچمش، کیتمش؛ یرنده یکرمی یردن دلیك، ویداسی‌طوتماز، ماکنه‌سی ایشله‌مز ، صاپی‌صاللانیر بر باد برشی دورویوردی. أو صاحبی « یاکلشلقله بر بشقه‌سنی آلمش ، کتیریر ! » دیدی. بونی کوتوروب بنمکنی‌بیراقسه‌یدی کتیره‌جکنه عقلم ایرردی! اوده‌دك و توبه‌یی ایتدك . شمسیه‌لر قلیج کبی زنجیرله صاپندن بله باغلانمق عادت ایدیلنجیه قدر وارایم ایصلانایم . حدتمدن برکون‌قان‌باشمه چیقوب‌شمسیه‌اوغورنده‌ئولیویرمکدن قورقویورم ، ایصلانمقده‌ده انجق بوقدر تهلکه وار . أوت عصایه اهمیت ویرمیورم. فقط عبا ؟.. او دهشت! یولده‌راست کلدیکمز عبالی‌درویشلری‌وقتیله بر استحقارایدیشمز واردی... عبانك یکرمی‌سنه‌دایاندیغی‌کوز اوکنه کتیریلیرسه او درویشلرك برقاچ سنه صوکره چیریل چیپلاق کزینن بزلری استحقاره حقلری اوله‌جقدر ...

محررلردن بر آرقداشمز طوتدورمش قاپی قاپی ادیب ومتفکرلری دولاشیور ، « اسکی ادبیات حقنده فکریکز! » « یکی لسانه دائر مطالعه کز؟ » قبیلندن قارن دویورماز ، وجود ایصیتماز ، صیرته کیلمز سؤاللر صورویور . بکا ده کلدی؛ عقلمده یمکدن کیمکدن ادبیاته بر قالمامشدی که ... نازك اولمغه چالیشه رق ، ظاهراً ، شویله بویله دیدم اما ایچمدن :

— آبرادر ، بزدن ادبیاته دائر فکر طوپلایه جغکه کیت أو قادینلرندن : زیتون یاغمی اوجوز کلیر ، ساده یاغمی؟ أتمی ادارەلی ، بالقمی ؟.. اقتصادلی آدملردن : فوطینلرك آلتنه چیویمی وورملی ، کوسله می‌أ کله‌ملی؟ أسکی فسلری یبقامالیمی؟ یوقسه زیمپارا کاغدیله یاغینمی آلمالی ؟... بونلری صور . قاپیشه قاپیشه اوقور ، استفاده ایده رز . أمین اول که بوکون بوتون او متفکرلرك ، ادیبلرك اك چوق دوشونوب اك اساسلی فکرلر حاصل ایتدکلری نه لسان مسئله سیدر ، نه ادبیات ؛ فوطینلرینك آلتی ، پلاولرینك یاغیدر ... دییوردم . پازارده فاطمه جغك آدیمی اولور ؟ دیرلر ؛ بوکورولتوده ده ادبیاتك لافیمی اولور .

مع مافیه یاشایان البته بر بوللغه ایره جك . قارنمزك ، طوق ، صیرتمزك پك اوله جغی کونلر ، غالبا ، اوزاق دکل ، الله برده عقلی ویریرسه آرتق اکسیکمز قالماز ، راحت ایده رز .

آلیش ویریشه دائر

بکا بر قورقاقلق ، اورکنلك کلمش؛ اسکیدن اولدیغی کبی دکانلرك قاپیسنی شویله ، جسارتلی بر ایتیشله آچوب ایچری‌یه کیره‌میورم ، امر ویره‌میورم؛ وقارلی، عظمتلی کورونه‌میورم. النه ایلك دفعه پاره کچوب‌ده یالکز باشنه شکرجی‌یه کیدن ، برچوجوق کبی‌یم ؛ آیاقلرم دولاشیور، یوزم قیزاریبور، سسم قیصیلیور ... نه‌ویرزلرسه ، نه‌دیرلرسه بوینم بوکوك ، قولم دوشوك ، اعتراض‌سز قبول ایدوب چیقیورم . کندی کندیمه قیزمیور دکلم؛ « به آدم ، دییورم، اوللری سنك‌دیك یورویشلی ، سرت باقیشلی ، کسکین معنالی بر کوستریشك واردی؛ مغازه‌لره کیرنجه چیراقلری اطرافنه قوشدیرردك ؛ دکان صاحبنی یرندن قالدیرردك . چیقارکن هپسنی سلامه دوردوروردك ... نه‌در شیمدیکی بوسونه‌یه‌لك ؟ .. فقط سونه‌یه‌لك ، غالبا ، یالکز بنده دکل ، بر آزده پاره‌ده ویا پاره‌سزلقده... آنجق یوزدرهم یاغ آله‌جق مشتری‌یه‌ده چراقلر سوسته‌یه دورمازا ؛ حقلری وار . هله ــ اولکی کبی ــ تنکه‌سیله، چوالیله، قازه‌ویسیله ، یاخود، دوزینه‌سیله طوپیله ، طاقیله آله‌جق‌اقتدارم اولسون، باق نصل کیریشمه برعظمت ، باقیشمه بر استهزا، ایسته‌یشمه

بر بزگینلك ویریرم . باق نصل چیراقلر ینه قوشار . دکانجی یرندن قالقار وچیقیشم شرفلی وشانلی اولور.

لکن اوکمده آرقه‌مده ، دولو تنکه‌لر صیرتلامش زنده حماللر ایله ' بویله بر سلطنت موکبیله کوپرودن کچمك بکا شو حرب اثناسنده قسمت اولمیه‌جق ! جیبمك بوشلغی یوزیمه‌می وورویور ، نه‌در ، هردکاندن : « پاره‌سی آز برمشتری» دیین بر کوزله سوزولدیکمی حس ایدییورم ، آلینیورم . شاید ایچریده بشقه مشتری وارسه کناره معصوم برادا ، ساکن ، تواضعلی برشکل ایله چکیلیور ، بکلیورم. نه‌دن صوکرا ، صیرام کلنجه ، یاواش یاواش ، قورقه قورقه یاقلاشیور ، نزاکتی فضله لشدیرمغه اوغراشدیغم قیصیق ، قوتسز سسله : « شوندن بر پارچه‌جق ویرمیسکز ! » دییورم ، عادتا یالوارییورم . نه‌دن بویله یالوارمه‌لی ، آغلامه‌لی بر حاله دوشدم ، والله آکلامادم.زمانك جلوه‌سی.. ذاتاً بادهوا ایستسه‌م‌ده سسمه بوندن دها فضله رقق تحریك ایده‌جك برایکلق ، وضعیتمه دها آجیقلی ، یوره‌ك یاقیجی بر دوشکونلك ویره‌مم . دیلنجیلر مشتریدن چوق کستاخ ... اوك چنغراغنی اویله جسارتله ، قوپاریرجه‌سنه چالیورلر و « بردیلم اکمك ! » دیرکن اویله چیقیشیورلرکه آلاجقلم کلسه ، اورتاغم ایستسه بوندن فضله یوزسزلك کوستره‌من . بن « صباحلری اعاشه توزیعخانه‌لرنده قوینمده وثیقه ، المده پاره اولدیغی حالده ، یا کاش معنایه آلیرلر قورقوسیله اوهو » دییه اوکسورمکه چکینیورم ؛ دیلنجی ، قاپونك آچیلماسی کجیکیرسه برده تکمه ، صوپا ووریور ؛ یاریم وثیقه اکمکنی صوزاتمه

آتوب « فرانجه‌لا يوقمی‌به ؟ » دييه هايقيرانته تصادف ايتمه‌مز بيله ممكن . دنيانك ترسنه دونديكنه بن‌ده اينانده‌م.

اوقه ، دوزينه ، قانطار ، چكی ، باطمان ، كيله كبی بويوك اولچولر يقينده آليش ويريشدن قالقه‌جق ... ذاتاً بن شيمديدن درهمه اينده‌م ؛ آرشين ، اندازه ياردەدن‌ده اوروپه ... بقـال دكانلرنده برده نيچون اجزاجی ترازيسی بولونماديغنه حيرت ايديپورم ؛ ايكی يوزی آشان شكری ، برآز كچرسه ، سولفاتو كبی سانتيغراملە آله‌جغز ، آغزيمز لذتی دويوب‌ده هوسلريمز قابارماسين ديیه‌قاشه‌لره قويوب يوته‌جغز . بن يمورطه‌يه‌قارشوده بد بينم ، كله‌جك قيش اينجی كبی مثقال ايله صاتارلرسه‌شاشميه‌جغم . اوللری درهمی برخاويارده‌قوللانيردق ؛ شيمدی اون‌وپرنجده ، صوكره فصوليه وبقله‌ده ، دها صوكره اودون وكومورده ... كومورك قانطاردن اوقه‌يه ايندیكـنی كوردك ، عجبـا ـ الماس كبی ـ قيراطله صاتيلوب آلنديغنی‌ده كورورمی‌يز ، ديرسكـز ؟

مودا ، قماش ، تحافيه‌مغازه‌لری‌ده بوسبوتون‌قورقوتيور ، قاراقوله كيرر كبی قاپيسنده اوفاق بر رعشـه‌يه طوتولويورم ، چيقنجه‌يه قدر ... طوغريسی صاتيجی خانملر ايسته‌دكلری قدر نازك اولسونلر ؛ بلاغتده خارقه صاييلسينلر ؛ آرشونی وقتيله اون غروش‌ايدن عادی بوروجكلره « اوجيوز ! » ديمیورلرمی ، كوكسمدن برشی ؛ فندق قدر بر قاتيلق چيقيور ، وچيقيور ، كلوب غيرتلاغمه طيقيليور . صاتيجی آغزنده بيك مهارتله او « اوچيوز » ی نه قدر اوفالتسـه ، تكرله‌يوب يووارلايوب كوچولتسه ، بر هجاده ، صولوقسز تلفظ ايتسه ينه او ناخوش

تأثیر زائل اولمیور. الا آرقه‌سندن ، بکا قناعت ویرسین دییه « اوجوز ! » دیمه‌سی یوقمی ؟ ایشته بوصـوك متانتمی‌ده غائب ایتدیرییور ، غوغادن دونن بر آدم کبی آلم آل ، مورم مور دکاندن اویله چیقیورم .

ایستیورم‌که اویمك قاپیسندن مطبعه‌نك اوکنه قدر بر تونل اولسون‌ده صاغمی صولمی کورمه‌دن ایشیمه کیده‌یم وینه اویله صاغمی صولمی کورمه‌دن اویمه دونه‌یم . دماغمك الك زیاده حظ ایتدیکی ، سکون بولدیغی ، کوزلریمك دیکلندیکی ، قلبمك راحتلاندیغی ، خلاصه وجودمده موجود بش حسك قابارمه‌دن ، جوشمه‌دن ، نفی توزمه‌دن دوردیغی بر تونل... قارانلق نه طاتلی شی ؛ کوزلریمك اوکنده اوچیوز بشـیوز نه‌تیکتی یوق . کندیمی ، احتاجلریمی ، حربی اوراده هپ اونودییورم . یاری قارانلق ایچنده نه البسه‌نك هاوسزلغی ، نه ده چهره‌نك سوزوکلـکی فرق ایدیلمیور ؛ اوراده هرکس زنکین ، طوق ... لکن بش دقیقه صوکره غلطه‌یه اینیویردکمی ، آغلایه‌جق کبی اولویورسك . بوطاتلی رؤیادن اویانیش نه فجیع ! ایلك آدیمده قارشـیکه بر شکرجی ، صـاغکه البسه‌جی ، صولکه قوندره‌جی تصـادف ایدییور ، اوچ طرفکـزدن وورولویورسـیکـز ، آرقه‌کزدن چیقانلر صیرتکـزدن ایتیورلر ، قاقیشـدیرییورلر ، خلاصـه وورلمادق یریکـز قالمیور .

آلیش ویریش زورلو بر ایش اولدی ، هریکیتك کاری دکل ؛ سیکیرلرینه حکم ایده‌مینلر صاقین دکانلره اوغرامسینلر ؛ غوغا چیقارمق ایچون یوز بیك سبب دیزیلمش ، آیاقده ، آله ستا

سزی بکلیور . آلیش ویریش ایچون اعصابی قوتلی ، یوره گی چلیك کبی صاغلام، طونجدن دوکولمش آدم لازم ؛ قلبی علتلی، کوکسی سقطلی، قانی جوشقون اولانلر ایچون دکانلر ودکانجیلر تهلکه ... نه فیئاتلره قیزمالی ، نه صاتانلرك أداسنه ... بر کون ، فرضا ، یمورطه‌یه درت یوز دییوبرسه ایستیفکزی هیچ بوزمه‌دن، درت پاره دیمش کبی فتورسز، قیزمه‌دن، قیزارمه‌دن آلمالی و یا چکمه‌لی . بونی هیمز یاپامایز . قاپودن کیرنجه بعضاً، یرندن قیمیلدایوب امیدله‌نن چیراق ، « یاریم اوقه شوندن ! » جمله‌سنی ایشیدر ایشتمزاویله برصومورتویور، حقارت کورمش، عزت نفسی قیریلمش کبی بر بوزولویور که انسانك غیراختیاری : « زحمت اوله‌جق سزه! » دییه‌جکی کلیور. الا مستهزی مستهزی سوزولوشلری تحملفرسا . بندن بویله آلیش ویریشه باصو !

« اسکی‌یه رغبت اولسه بیلمم نه‌پازارینه نوریاغاردی» دیرلر ؛ هرحالده اسکینك بودوردن فضله هیچ بر دورده دها فضله رغبت کوره‌جکنه احتمال ویره‌مم وچوروك چاریقماللر هپ آنتیقه فیئاتنه ... دنیا باشدن آشاغی اسکی بوسکو پازارینه دوندی ؛ رغبت حددن آشدی ، فقط نوردن اثر یوق ، شمدیلك هرطرفه بیت یاغیور! آمان یاربی خلق أسکی‌یه نه‌دوشکونمش ! چارشیدن کچرکن کوردم ، کیرلی بر کوملکی یکرمی کیشی چکیشدیرییور، پایلاشامیوردی . حالبوکه یکی مال صاتان دکانلر بوم بوش ، کچرکن بنی زورله چه‌ویره‌جکلر، ایچری صوقه‌جقلر کبی کلیورده سکیرله‌نیورم . صاتیجیلری

مشتریسزلکدن دوشونه اویوقلیه تنبل مکتب چوجقلری کبی غالبا هپ شاعر اوله‌جقلر ، عزلته ، انزوایه ، سکوته دائر قیمتلی نشیده‌لر یازه‌جقلر .

شوندن ، بوندن یوز درهم ، یاریم آرشین دیرکن حساب بش لیرایی بولویور ، دکان صاحبی اوجهته تماماً لاقید، « باشقه نه‌ایسترسیکز ، نه‌لازم؟ » دیه برته‌وییه صورویور. نه‌می لازم؟ هرشی ؟ هپسندن ، هرقوطودن ، هرفوجیدن ... فقط — متین اول أی نفس ؟ یتك کندیکی ! — » باشقه برشی ایسته‌مم ، برشی لازم دکل ! » دییور ، الکزده یومروق قدر اوچ پاکت ، جزدانکز بوش، کوزلریکزدولو دولوچیقیورسیکز.

بو ، آلیش ویریش دکل ، نفس الاماره‌یی تربیه . حربدن صوکره هپمز برشیخه مرید، زمانك قطبنه‌درویش اولابیلیرز. نفس یکمه‌یی ایی تعلیم ایتدك، آلیش ویریشده‌چله چیقاردق. بش زیتون دانه‌سی ، بر دیلیم قورو اکمکله یاشایانی وقتیله اولیا صایارلر ، ئولونجه باشنه قندیل یاقوب اوستنه تربه قورارلردی . اکر شیمدی‌ده بواصوله رعایت ایده‌جك اولسه‌یدق ، باشه چیقاماز ، قورو زیتون ییینلرك چوقلغندن تربه یاپوب قندیل یاقمغه یتیشه‌مزدك .

آلیش ویریش، بنی جانمدن، انسانلغمدن بزدیردی. جلس برزنکین آتی اولمدیغمه نه‌قدر کدرله‌نیورم. ییدیکك شیلرك فیاتی بیلمه‌دن ، پیاسه‌دن بی‌خبر، آلیش ویریشه لاقیدیاشامه خوشمه کیدییور. کچن کون أبی بسیلی ، پارلاق تویلر، فانیلا اورتولو برآت کوردم ؛ قاضی کوی چارشیسندن کچیرییورلردی.

دکانجیلره اویله یوکسکدن ، فتورسز باقیور ؛ بوآلیش ویریش میداننده بربرلرینی ایتوب قاقه‌رق قایناشان آج آدملری اویله لاقیدانه سیر ایدییور، صاغه‌صوله قیچ آته‌رق، نعل صاووره‌رق هیمزه اویله حقارتلو ایدییوردی‌که هادتا جانم صیقیلدی. میغ میغ پاکتلرم ألمده، کوزلرم بوشاه ادالی آتده‌برخیلی دوردم، دوشوندم : چارشـیدن طبقی بارکیر کبی کچن آدملرده واریا ؟ دییوردم .

مع مافیه بن او آدملردن اولمقدنسه آت اولمغی ـنه‌دنسه‌ـ دها ایستیوردم. آتلغك ینه کندینه مخصوص برانصـافی ، بر کبارلغی ، تربیه‌یه قابلیق وار !

كاغد پاره‌یه ، آلتون آقچه‌یه دائر

آ کلاتیرلرده غایت خوشـلانیردم ، هانی نفوس صاحبی شیخلر، زمانه قطبلری وارمش‌ده پاره‌یه لزوم کوروله‌جه علینك أتکنه واروب ولینك منتفی چکه‌جکنه ماقاصی ألنـه آلیر ، طوپارلاجق بر کاغد اویار ، اوزرینه وفق یازوب پوستکینك آلتنه صوقارمش ، ایرتسی کون کاغدك یرنده طغرالی، دالللی ، وزنی تام ، عیاری اویغون چیل بر آلتون بولورمش ... بکا شوداخلی استقراض ایشته شو علم‌قرطاسی ، پوستکینك آلتنه کاغد قویوب آلتون چیقارمه‌یی خاطرلاتیور. یالـکز شوجهتی انـکار ایتمه‌ملی که کچمش زمانك ایرمشلری بسبتون قیمتسز بقال کاغدلرینی اویوب اوندن آلتون چیقاریرلرمش؛ بوچوق‌مفلس ایش ؛ یعنی بنم ایشم . بوکونـکی علم قرطاسی ینه بش ، اون پاره سرمایه‌یه لزوم کوستریور. ساده معنویتله ایش بیتمیور، بیتسه‌یدی اوندن برنبذه بنده‌ده واردی . لیرا دکلسه‌ده مجیدیه چیقـاریردم ؛ حالبوکه کاغد پاره جهتدن دکل لیرا ، متـالك فائض آلمغه قـدرتم ایرمز . چوجقلغمده کاغدك آلتون اولمه معرفتی ایشیتدکجه شاشار ، لذتلی خولیـالره ، طاتلی رؤیالره دالاردم . آ کلاشیلان بو سحرلی کرامتلی اسـتقراضدن بکا

ـ طبقی چوجقلغمزده‌کی کبی ـ ینه رؤیا وخولیا دوشه‌جك !

دوغروسی پاره‌سی اولانك، شو آلتون جاذبه‌سنه‌قاپیلوب دها شیمدیدن بیمك ، ا کلنجه دوشکونی صبرسز بر دوکون دعوتلیسی کبی بانقه قاپوسنی صباح قارا کلغی چالمایشنه حیرت ایدییورم . اپی که مالیه نظارتی « آلتون » کلمه‌سنی ، آلتونك تداول میدانئه دستورسز چیقیویرمسندن اول دیوارلره یاپیشدیردیغی اعلانلره‌صوقدی‌ده بزی‌یاواش‌یاواش آلیشدیردی. اصابت ایتمش ، یوقسه چوقدندر یوزینی کوره‌مدیکمز شو مجیدیه‌نك بردن بره ظهوری سنه‌لردن بری خبرسز، امیدسز قالدیغمز بر سوکیلی یارك کوشه باشندن آپانسز کورونمسی کبی بزی هیجاندن، سوینجدن‌سوقاق اورته‌سنده بایبلتیویره‌جکدی. شیمدی اویله برتهلکه یوق، عودت تلغرافنی آلوب‌ده‌سرکه‌جی استاسیوننده یولجی بکلر کبی‌یز . ینه قلبمزده بر هیجان ، روحمزده بر أزیکلك وار ، اما هرحالده دوشوب بایلمایز ؛ قوقلاشیر ، اوپوشیرز .

انسان ثولیه‌ملی ، آلتونه‌ده قاووشیور اوسته‌ده !

لکن انتظار بنی اوزییور ، قاپیسنه آللی پوللی اعلانلرك دیزلدیکی تیاترویه کیروب‌ده قنطولری کوزله‌ین بر خاشاری اشتهاسیله یرمده راحت دورامیورم . قولاغم شانتوزك محرق سسنده ، آلتون شیقیردیسی دویمادقجه سیکیرلرم یاتیشه‌میه‌جق. خلق تحویللری قاپیشه قاپیشه توکتسه‌ده هرطرفه آلتون‌یاغسه دییه ـ فائده‌سی اولسه ـ صیقی بر قوراقدن صوکره یاغمور

دعاسنه چیقار کبی بن ده چولوغی چوجغی طوپلایوب یوکسك تپه‌لره چیقاجغم ؛ الّهیلر اوقویوب آمینلر دییه‌جکم .

بن خیلی بدبین برآدمم ؛ هریاپیلان ایشه قولایلقله ماشاالله هریکی فکره فتبارك دییه‌مم . « بویوردیغکز عین کرامت ؛ فکریکز یگانه چارهٔ سلامت » عیارنده لافلری حالا بجره‌میورم. اون سنه‌در خوشلاندیغم اون ایش یاپلمادی ، یا یاپیلانلر ایشه بکمزه‌میور ، یابن خوشلانمه نه‌در بیلمیورم . بن بو استقراضی بکندم ، اوکاده کوجم یتمیور ؛ عکسیلك بویله اولور . جانی یك ایستدیکی حالده ایچری کندی کیره‌میوب ده سینه ماقاپوسنده شوکا بوکا فضولی چیغیرتغانلق ایدن جیبی دلیك محله چوجقلری کبی حصه‌مه یالکز تشویق دوشدی .

ایشته بو کوجه کیدییور !

پاره طوتمق دییه چوق ایضاحلی ، فقط آز نزاکتلی بر تعبیر واردر؛ پاره طوتانلره نه موطلو! بن طوتوملیلردن اولسه‌یدم، یوزه اوچیوز قازانه‌جغم دییه عجمیجه تجارتلره قاپیلوب اوچ آیده تورەین تشبث شخصی صاحبی وطنداشلردن عبرت آلیر ، آزه وصاغلامه قناعت ایدردم . تجارت قماربازلغنه آرتق پایدوس دیسه‌ك أبی اوله‌جق . تجارت هرکسك کاری دکلدر، اوروپانك کوچك خلقنه ، رفاهی بویله درت قازه‌وی برنجله بر طولوم یاغدن عبارت احتکارلی بقاللقلر دکل ، تأميناتلی تحویللر تأمین ایدیور . شب یلدا کبی اوزایوب کیدن ، بردرلو شفقی سوکمه‌ین بویله بر حرب ایچنده آلتون فائض ویرمك ، طوغریسی ، طاووغك فوللوغه اینجی یومورطلامسي ، دوتك یرلره الماس

دوکمه‌سی ، فندقلق قابوغنـدن مرجان چیقـارمسی کبی فضله مسرفجه ، فضله کارلی ، عادتا خوواردهجه بر ایش ... فقط خوواردهلق قارشـیلقلی اولور ، حکومت اکرامی یاپدی ، کندیمزی کوسترمك صیراسی بزده؟ ایش یالـکـز بکاقالسه‌یدی هرحالده محجوب دوشمزدم .

ویرکیلی آدملری البت سوه‌رم : طوپراغك کوبره‌لیسنی ، آغاجك میوه‌لیسنی ، صویك کورنی سودیکم کبی ... حمیتلی آدملری دهازیاده‌سوه‌رم: طاشك معدنلیسنی ، اوتك خاصه‌لیسنی منبعك شفالیسنی دها زیاده سودیکم کبی ... وطنی سونلری ایسه هپسنه ترجیح ایده‌رم : دمیره چلیکی ، چامه میشـه‌یی سیسه یاغموری ترجیح ایتـدیکم کبی ... بو اوچ خاصـه‌دن هربرینه‌ویاهپسنه مالك‌اولانلر البته‌بواستقراض ایشنه کیریشمش بولنه‌جقلر ، تشویقه ، اخطـاره نه‌حاجت ! دکزه دوشنی ، یانغینده قالانی قورتارمق ایچون اوزرینه آتیلانلر شونك‌بونك التماسیله ، خاطریله دکل ؛ ایچلرندن طوغان بر حسله حرکت ایدرلر... فقط بو استقراض ایشنه ویرکی، حمیت، وطنپرورلك خارجنـده ، یالـکـز منفعتـلهده کیره‌بیلیرز . کارلی اولدیغی ، تأميناتلی کوروندیکی ایچون ... نم پلاوی سـاده لذتی ایچون دکل دویوردیغی ، بسله‌دیکی ایچون سـودیکم کبی ... تحویل مبایعه‌سندهده ایشته حمیت لذت ، فائض غدادر ، حالبوکه‌بویله بر چیرپیده اوچ ایش بردن باشارمق ، هم کارینی قورویوب، همده حمیت طاقینـه‌رق مملکته خدمت ایتمك ، بر طاش ایله اوچ قوش وورمق دیمکدر . سرچه قوشی آ کلاشیلمه‌سین .

دیدم آ ، هانکی جهتدن باقسه‌ق اویغون ... آدم اوله‌جق چوجق، باقیشندن بللی ایمش، باشه چیقاریله‌جق ایش‌ده‌طوتومندن آ کلاشیلیور. فکرمجه بو استقراض بر آزده تنظیفات استقراضی اوله‌جق ، خیلی چوروك ، کیرلی کاغدی اورته‌دن سیلوب قالدیره‌جق ...

بانقنوطلردن یاصدیق یاپان، برآلتونه بر دسته کاغد ویرن کویلی او بوم بوروشوق پارچه پارچه کورولتوبی اورته‌دن قالدیرسه، بو مناسبتسز مبادله‌یی براقسه‌ده هم‌بوکدن‌قورتولسه هم‌ده شوکا بوکا یالواره یاقاره طوپلادیغی آلتونلری کوکسنی کره کره آلسه نه‌ایی اوله‌جق ؟ بکا یاغی خاویار حسابنه ، یغورتی دارو بهاسنه ، پنیری عنبر حسابنه ، طاووغی طانه فیئاتنه صاتدی اما ، بن ینه اونی حمایه ایتمك ایستیورم. فقط بنم‌سسم تا اوراره یتمز: کویلی ایله‌قارشی‌قارشی‌یه اوطورسه‌ق بیله مرامی آ کلاته‌مقده شبهه‌م وار ، دکل بویله برآیلق یولدن کاغد وقلمله ، اشراب وتلمیحله آ کلاته‌یم ...

بر « دەوە یایمق » صنیعه‌سی‌واردر؛ چوجوغی کورولتی‌یه کتیریر ، هورکوجه‌دن چینغراقدن بحث ایدر ، قاندیررده آلنده‌کنی قاپار، یوتارز ؛ ایشته کویلی بو داالاویره‌دن ئورکره‌حقی وار ، بر دفعه کوزی ییلمش ...

فقط بو استقراض اوکا النده‌کی کاغدك دەوە دکل، چیل چیل آلتون یومورطلار بر طاووغه چویرلدیکنی اوکرنیرسه ظن ایدرم، کله‌جك دفعه اصل منبعی بولمش، (کویلی استقراضی)نی یاپمش اولورز . بنم اصل بکله‌دیکم بو ... یوقسه قاوانوزده

پارا کوفلتمك عادتی اونلرده، آووجمزه کیرن نقدی بیلیربیلمز بقـالله‌غه صوقمق مراقی بزده اولدقجه اوروپا یولنده یایا قالیرز تاتار آغاسی !..

رچلسز رمضانه، شکرسز بایرامه دائر ...

کچن کون، یاتاغمك یانی باشنده‌کی ماصه‌ده اوفاق برطاباق رچل بولدم؛ قارا نقطه‌لی شیشکین شیشکین دانه‌لریله فرنك اوزومنی آکدیریـیوردی؛ کافری نه‌قدرده سـوردم؛ همان ألمی اوزاتدم، قاشیغی کیم آرار؟ پارماغمی باتوب آز دها آغزیمه کوتورویوردم، دوردم ... رچل ظن ایتدیکم مخلوطك شکر ومیوه ایله علاقه‌سی یوقمش؛ برکیجه اول هیـچ اونویامامشدم؛ مکرسه خدمتجی شیلته‌لری برکوزدن کچیرمش‌ده یاری یاری‌یه ضو وحشرات دولو طاباغی هنوز قالدیرمغه وقت بولامامش. یأسمدن همان اورایه چوکدم وبنی تحته قورروسـنه رچل دییه صالدیرتان شوطاتسزوطاتلیسز رمضانه‌اوزون اوزون آغلادم. بقالم بایرامده‌ده شکردییه نه‌یه‌نیلوب یوتولمازشیلره، نه‌مستکره نسنه‌لره أل اوزاتوب دردلنه‌جکم ...

رمضان رچلسز، بایرام شکرسز اولدقدن صوکره‌دوکونلر کلینسز، باغچه‌لر چیچکسز، اثرلرده شعرسز اولابیلیر؛ فقط بوشاعرانه ایشـلرده‌کی یوقلغك اهمیتی یوق، یقینده قوراقدن موصلوقلر صوسز، قیشه‌ده صوبالر اودونسز، مانغاللر کومورسز قاله‌جق .. : ایشته بوکوتوا فی‌الواقع چوقدن شمعدانلر مومسز،

باقيرلر قالايسز قالدى . باشلريمزك فس‌سز ، آياقلريمزك قابسز قالماسنه‌ده چوق وقت يوق كى ... يانغيندن چيقانلر ايسه كلهم « سز » : أوسز ، أشياسز ، ألبسه‌سز ... بو « سز » اداتى‌ده باشمزه اماءمسلط اولدى؛ لكن بكااويله كليوركه بويله هرشيده‌كى « سز » الكك باشى عقلسزلقدن چيقدى ؛ عقلمز اولسه‌يدى هرشيئمزده اولوردى ظننده‌يم .

آه أسكى رمضانلر ! خاطره‌كز يوره‌كمى داغليور ، يادیكز معده‌مى صيزلاتيور ؛ سز عجبا « يوقلق » كله‌سنى بيليرميديكز؟ رمضـان ديمك وارلق ، بوللق ديمكدى . برطرفده چووالل بوشانير ، تنكه‌لر توكه‌نير ، قازه‌ويلر اكسـيلير ؛ اوبر طرفده قازانلر قاينار، تجره‌لر فيقيردار، تپسيلر قيزاريردى؛ بركنارده خمورلر آچيلير، فيستيقلر سرپيلير ، قايماقلر دوشـه‌نير ، اوبر كنارده سينيلر دوزه‌لير، رچللر ديزيلير، شربتلر أزيليردى... يوقاريده ديش كيرالرى آلنير ، هـديه‌لر كونديريلير ، خاطرلر صورولوركن آشاغيده صدقه‌لر ويريلير، نفقه‌لر داغيتيلير، كوكللر ياپيليردى . أولر دولو ، اودالر دولو ، كيلارلر دولو ، معده‌لر دولو ايدى ؛ اوزمان هكيم كليور ؛ خسـته‌يه باقار ، « معـده دولغونلغى » دير ، آز ييمكى توصيه ايدردى ؛ شيمدى دوقتور « معده بوشلغى» دييور چوق ييمكى توصيه ايدييور... او زمانلر سنه‌ده برآى ، كوندوزلرى اوروج طوتاردق، شيمدى برآيده برسنه‌لك اوروج طوتيوروز ؛ بواوچ آيلر اوروجنى چكدى ؛ اوچ سـنه‌لر اوروجى ... اولى بررمضانده ييديكمزى عجبـا شيمدى بر سـنه‌ده ييورمي‌يز ؟ شبهه‌لى ... اوزمانك برافطار

سفره‌سی غدا اعتباریله شیمدیکی بر آیلق ییمکه البته مساویدر؛ یعنی شیمدی بوتون برسنه‌ده یالکز اون‌ایکی دفعه رمضان ییمکی ییورز واونکله تام برسنه یاشیورز . عقللر آلیر شی دکل... دها تحف برمثال ایله سنه‌دن سنه‌یه ییمکاریمزك نه‌قدر آزالدیغنی ایضاح ایده‌جکم! حربدن اول درت کشی هرکون برهندی‌یی پایلاشیر، برهندی مقدارنده ییمك ییر، غدا آلیردی . حربلك ایلك سـنه‌سنده بوهندی، ایـندی، کوکلم ایندی، طاووقه یندی؛ ایکنجی سنه‌سنده طاووق پیلیچ اولدی؛ شکرایتدك، اوچنجیسنده پیلیچ برنده سرچه بولدق، ینه شـکر ایتدك، شیمدی‌سرچه‌ده کوچولدی، چکرکه پایلاشیورز، بویله‌شکرده، ثناده‌دوام ایده‌ایده کله‌جك سنه‌اونی‌ده بولامیه‌جق، چکرکه‌دن کوچوکنی مثلا برسینك ویاقرنجه، دها اوبرسنه‌یه‌ده برتاتارجق پایلاشه‌جغز، اوندن صوکره‌ده تام‌آچلغه آلیشمق اوزره‌ایکن نصرالدین خواجه‌نك مرکبی کبی مرد اوله‌جغز .

بورمضـان بن مناره‌لرده یانان قندیللره باقیورم‌ده زیتون یاغنه آجیورم؛ مناره‌یی چالان قیلیغی حاضرلار دیرلر، خوش سوزدر، فقط مناره‌یی چالق « براتیك » ایش دکل ، قاپوسی آچیق بولوب‌ده قندیل یاغلرینی آشیرمغه برشی دییه‌مم آلك آشاغی اوقه‌سی یوز اللی‌یه صاتارسین؛ مناره بویی فیرلایان زیتون‌یاغی پیاسه‌سی برکوز اوکنه آلیور، صوکره‌ده مناره‌لر تپه‌سـنده دوران زیتون یاغی قندیللرینه باقیورم، « تام یرینی بولمش، یتیشنه عشق اولسون ! » دییورم. ذاتاً بوتون ارزاق‌پیاسه‌سنه باقدقجه :

یوکسل که یرك بویر دکلدر

دییور ، صوکره‌ده محتکرلره دونوب :

انصافه کلیش هنر دکلدر

مصراعیله خطابمی اکمال ایدییورم. هرنه‌ایسه بز رمضاندن بحث ایده‌جکز؛ آرا صیرا بویله‌سرج لسان ایتمه‌مك قابل اولمیور، درویشك فکری نه‌ایسه ذکری‌ده اودر ؛ خوش کورمه‌لی !

بو قیتلق دورنده رمضان بر آجی استهزایه بکزییور ؛ ایلك افطار طوپی یوقمی ، رچلسز ، پیده‌سز ، بوش سفره باشنده انسانه فلکك سله‌سی کبی کلوب چارپیور ؛ بکا قالیرسه حرب رمضانلرنده طوپ یرینه بورو چالسه‌لر ، یوکسکدن آتوب آتوب‌ده حالا بزه‌ایکی مثقال ماکنه یاغندن فضله‌سنی ویرمه‌ین تشکیلاته یوف بوروسی ...

اولی بر رمضان سرساملغی، براوروج کیفی بر تیریاکیجه دورغونلق واردی . ذوقه کیدردی . طوپ وقتنـه طوغرو باشمده اوغولتولر دویاردم ، یاری آبدااللاشیردم؛ شیمدی‌دائما بوحالده، دائما اوروج بوزه‌جق بر آدم موقعنده‌یم؛ باشم هرزمان اودرجه یورغون ، معـده‌م هرسـاعت اوقدر بوش . . فقط شیمدی بن طوپ وقتنی دکل،طوپك صوصدیغنی وقتی کوزلیورم؛ اوروجی حرب دکل صلح بوزدیره‌جق ! طوپ سسندن قافام شیشدی ، حتی بعض دفعه‌لر دماغمك ایچنده اویله بر بز کینلك، برولوله ، بر آکلاتیلامیه‌جق حال بولویورم‌که عجبا بین حماسنه‌می اوغرایورم دییه قورقویورم . هانی اسـتاقوز کبی چنکللی ، قیصقاجلی برقارا بوجك واردر، مایس‌بوجکی دیرلر،چوجوقلر

آیاغنه تیره باغلارده هواده چویررلر ، قانادلری ویره دوڭر ؛ اوغولتولر چیقارر، صانکه بینمك ایچنه بویله بر بوجك دوشمش، دوروب دوروب سرساملهٔ تیجی برولوله ایله عقلمی قارماقاریشیق ایدییور ، نه دیدیکمی بیلیورم ، نه ده دیکله دیکمی آکلایورم ؛ بکا آدم عقللی بر آبداللق کلدی. بیلمم سزده ده بویله می؟ زمان اولیور قارشـیده کنی دیکلر کورونورکن بنمله قونوشـولدیغنی اونوتوب ایچین ایچین اُو حسابلرینه دالییورم ؛ حسـاب دکل کرداب... انسان بردفعه کندینی قاپدیرماسیله تا دیبی بویلایور. چوجوقلغمزده قویولردن بحث ایدرکن بزه « یاقلاشمایك ؛ قویو آناسی چیقارده انسانی ایچنه چکر! » دیرلردی، شیمدی هپ ذهنلر قویو ؛ هرحساب قویو آناسی ... وارداتی مصارفه اویدورمغه اوغراشانلردن نیجه کیشی‌یی حسـاب دنیلن قویو آناسی ذهن دنیلن بوستان قویوسـنه چکوب بوغدی . غالبا بن ده شیمدی پك کنارنده دولاشیورم، بردفعه اکیلمه‌مه باقار!

بیلمم سزده بنم کبی دقت ایتـدیکزمی ؟ رمضـان ایچنده باشمزه دائما جانمزی صیقه‌جق برمسـئله چیقار رمضان بوسنه رچلسز کچدی اما مسـئله‌سز کچمه‌دی . بلغارلر وقتیله بزه ، رمضانده نفیسندن آرابه آرابه قاشار، قاشقاوال کونده‌ریرلردی؛ بوییل « استانبولی ایکی دفعه قورتاردق : » عیارنده غزته غزته مارتاوال کونده‌رییورلر؛ بردفعه بیله قورتاردقلرینی خاطرلایامیورم، دکل ایکنجیسنی ... ایشته اوروجی باشه ووردوره‌جق برلاف؛ غزته‌لرده بولغارلرك نه دیدیکنی اوقویوب قیزارکن برده «ارمنستان» دییه سرلوحه‌یه راست کلدکمی انسان باشدن آیاغه سکیر کسیلییور،

اوفاقمش ، کودوك وچلیمسزمش اهمیتی یوق ادعاسنده بولنانلر حقلی ؛ لکن سینك‌ده اوفاقدر . اما معده بولاندیرر . هم بویله سرمایه‌سز معده‌لر دها چابوق بولانیور .

هرنه ایسه ، رمضان‌ده کلدی ، کیدییور ؛ بویله باصقیسز تجارت دنیاسنك رمضانندن خیر بکله‌مك عبثدر ؛ وارسین رمضانلر رچلسز، بایراملر شکرسز کچسین؛ بن هپسنه راضی‌یم، فقط محتکر تجاره پسدن اولسون « اوهو! » دیمك قابل دکلی؟ چوجوقکن اودن بری شکرمی چالشدی، چیقولاته‌می، نه... برادر قوطی قوطی، اوقه اوقه اونسنه‌دن خیرسیزك اوکنه ییغمش ، آزار ، طوقات زورله ، پاطلایجه یدیرمشدی . بن‌ده بوکا یقین برجزا دوشونیوردم. مثلا برشکر تجاریمی؟ کندیسنی‌ده بوسنه حبس ایدوب مدت‌العمر شکر ییدیرمك ... فاره کبی طیقیرداسین‌دورسون، فنابرحیاتمی؟ بزم بایرامده بولامادیغمزی اوهرکون ییه‌جك؛ اوکاهرکون بایرام... زیتون یاغی قرالنی‌ده بویله یاپمالی ، فوچیلره دالسین ، چیقسین ، ساده یاغ زنکیننی‌ده کذا ، تنکه‌لری یالاسین ، دورسون ؛ بولغورجی‌یه‌ده بویله اونجی‌یه‌ده .... بزی آچ براقانلره بهالیلاشدیردقلری غدانك طوقلغیله برجزا ؛ مکمل دکلی ؟ بوایشده علم داغی اورمانی آلانلره‌ده اودون یمك دوشر ؛ نه‌یاپالم ، طالعه راضی‌اولمالی... ایچلرنده ینه اك طالعلیسی شکر محتکری : جزاسی بیله بایرام!

ان‌شاالله صوکی طاتلی کلیر ... اوغورلر اولسون رچلسز رمضان !

اسپانیول نزله‌سنه دائر

اسپانیول قادینلرینك آتشلی اولدیغنی دویاردق ؛ مگرسه نزله‌سی‌ده اویله‌یمش ؛ بزه نزله‌دن قسمت چیقدی ... بن بویله آتش کورمه‌دم، صانکه جبالی یانغیندن بر یانار کوتوك فیرلامش ده بالقونك آچیق قاپوسندن دوس دوغری بزم یاتاغه دوشمش ؛ ألنی وجودیمه سوره‌نك قضارا مانغاله صوقمش کبی « وئوف! » دییه پارماغی آغزینه کوتورمه‌دیکنه شاشیورردم . معاذالله پارلامامه برشی قالمامشدی. شیلته، یورغان ، جیبینلك، قاریولا نا کهان آله‌و آلیویره‌جکدك . عاشق کرملك دونه دونه یانوب طوتوشماسی کیفیتنی شیمدی یك عقلدن آیغیری کورمیورم . بکاده‌اوزاقدن بر کبریت کوسترسه‌لر بنزین تنکه‌سی کبی آن‌واحدده پارلایاجغمه هیچ شبهه یوقدی .

بر طوتوشمش آتشم قرب وجوارمدن صاقین

دیین فضولی‌ده ، عجبا ، وقتیله بویله یاقیجی برعلته ، مثلا برعجم نزله‌سنه‌می طوتولمشدی ؟ بن اسکی ایشلری پك بیلمم ، بونی علی امیری افندیله کوپریلی زاده فؤاد بکه صورمالی ...

هرنه ایسه ، بوچوق آتشلی بر علتدی؛ یانیوردم؛ ایچین ایچین، ایکیم ایکیم یانیوردم . ایستیوردم که بری بنی قوجامان صوبا ماشاسیله بلمدن طوتسون ، کوتوروب بغچه‌ده حوضه دالدیر- سین ... بش کره، صاییسز حسابسز ، دورمایوب دیکله‌نیوب دالدیرسین ... یانار بر کوتوك کبی وجودیمه صو دوقوندقجه جازیردییه‌رق، خیشیلدییه‌رق بیاض بیاض دومانلر صالیویره‌رك اوراده سونه‌یم ، سربنله‌یم !

یاباش آغریسی! آغیز آلیشمش‌ده « آغری » دییورم ، یوقسه آغری نه که ؟ آغری بنم چکدیکمك یاننده شفا کبی قالیر ... صانکه ایری ، یاری بر روم دولکر صیرتمه چیقمش، بر آیاغنی اوموزیمه باصوب دیکر آیاغنك دیز قاباغنی‌ده أ کسه‌مه دایامش ، یابی‌ده چالیشیر کبی ، بینمه تمل چیویسی قاقیبور . هانی سرت ، قورو میشه‌لر واردر ، چیوی ایشله‌مزده کسر بیدجه پیانو کبی ایکلر، تو تر، باشم ایشته اویله ایکلیور، صیرتم، اوموزلرم ، أ کسه‌م ، اوزرینه آدم بینمش کبی ، آغرییور قیریلیوردی . بر دولکر تام اوچ کون اوچ کیجه دورمامه‌سنه چالیشدی: شاقاقلرم اویله آتیوردی که بنم قافامك ایچنده بایرام داوولی برساعت ، بر کون دکل، کوی دوکونی کبی تام برهفته ووردی .

لکن أك دهشتلیسی مفصل آغریلریدی ... وجودیمی تعجیز ایچون ده‌میرجی‌یه ویریلمش برآرابه دینکیلی ظن ایتدم؛ برده‌میرك باشنه کلنلر تماماً بنم باشمدن‌ده کچیوردی؛ اولا طاوی بولمق ایچون نوبتك او قیزغین اوجاغنده بر مدت ایصیدیلوب

بیاض آتش حالنه کتیریلیوردم ؛ صوکره چلیك آغزلی ماقاصلر، کسکین برونلی قیصقاجلرله دمیرجی اوسته‌سی شورامدن بورامدن، بیله‌کمدن، باجاغمدن یاقالایوب پارچه‌پارچه دوغرایور؛ أزییور، اوزاتیور، کیفنه کوره اوینیوردی. دها صوکره اوسته چیراق قارشیقلقلی کچوب بنی اورسك اوزرینه یاتیرییورلر، آغیر چه‌کیچلرله برته‌وبیه، مجله مجله دوویورلردی، أك نهایت «جاز!» دییه صویه صوقوب بیراقیورلردی؛ یعنی تر امدادیمه یتیشوب برلحظه سکونت بولویوردم. دیدم‌یا، وجودیمك ألر، طوتار یری قالمیوردی.

سیکیر صیزیلری ایسه هپسندن بربادی... دیشجیلرك داماری کورله‌تمك ایچون قوللاندقلری قیل کبی اینجه‌جك تلدن برآلت واردر، چوروکاك ایچنه صوقوب ده چه‌ویردیکلری زمان انسانك کوزلرندن آله‌و چیقار، یوره‌کنك وورماسی دورور، نفسی طوتولور؛ طبق اونك کبی بر صیزی، هیچ یوقدن کلوب بله کیرییور؛ «آمان!» دییه‌میورسکز، میخلانمش کبی عینی وضعیتده قالیورسکز. صونوق صونوق اجل تری دوکدورن بو صیزی‌یی بربشقه‌سی، دها زورلوسی، آرقه آرقه‌یه تعقیب ایدییور...

أوت، محقق بوخسته‌لق اسپانیول نزله‌سی؛ انکیزیسیونك بوتون اشکنجه‌لری میقروبلرنده یر طوتمش؛ ها انسان وجودینی بر دفعه بو علته قاپدیرمش، ها انکیزیسیون سرکرده‌لرندن «تورکوماد» ایله «ایکسیمه‌نه‌ز»... آتشده یاققدن، اورسده دوومکدن باشلایه‌رق بینه چیوی میخلامغه، دامارلره

فیل صوقیغه قدر اشکنجه‌نك هردرلوسی تمام اوله‌دن باقایی صییرمق قابل دکل ! هرحالده بوخسته‌لق اسپانیاده کلوب کچمش بوتون بوغالرك ، بوتون اسیرلرك انتقامنی چیقارمشدر ظن ایدییورم ...

نه صوصامه‌یدی او ؟ آغزیمك اوزرینه جزوه طوتسه‌لر اسپرتو لامبه‌سی کبی قهوه پیشه‌جکدی؛ وجودیمك صیجاقلغندن قابل‌اولوب‌ده برآز قیشه صاقلایه بیلسه‌یدم دییه دوشوندیکم‌ده اولدی؛ اودونسزلقدن تیرتیر دونارکن عجبااسپانیول نزله‌سنك قرق درجه صیجاقلغنی آرایه‌جقمی‌یم ؟ بیلمم ... بن شیمدی هیچ برشیئه « اولماز ! » دییورم . حرب عمومی بزه :

اولماز اولماز دیمه اولماز اولماز

حقیقتی نه کوزل اوکرتدی ... هم دیز اوستی کلدکده اویله اوکرندك ! اوت ، نه صوصامه‌یدی ؟ بردرلو قانمیوردم ، نهرلر ایچسه‌م قانمیه‌جقدم . کزدیکم ، کوردیکم اوزاق یرلرده‌کی چام قورولرینك سرینلکنی ، ره‌چینه قوقولو منبعلرك صوینی ایستیوردم ؛ اما اویله صراحیله ، بارداقله ، مشربه‌یله دکل ... یره دیزچوکوب باشمی‌قایناغه دالدیرمق، بووضعیتده، قوجامان بر داغ کچیسی کبی صولری صقاللرمدن شیپیر شیپیر کوکسه داملاته‌رق اوزون اوزون ، قانه قانه ایچمك ... بونه کیفلی اوله‌جقدی ! او دقیقه‌ده برطرفه ازمیر واپیلکنی ، اوبرطرفه بوداغ کچیلکنی قویسه‌لرده «ایسته» دیسه‌لر ترددایتمز ، کچیلکی ایستردم ؛ دوشونیکز حرارتك شدتنی ...

اسپانیول نزله‌سنك نوبتنده چوق کابوسلی، چوق خیالتلی اولویور؛ بر قوله کوره اقربامز، دیکر قوله کوره یابانجیمز او مشهور «زردشت» یوقمی؟ بکا مسلط اولدی، اسکی کمرك حماللری‌ایریلکنده، بالدیری چیپلاق برحریف، ایکیده برده کلوب کوکسمه دیزینی باصیور: «سویله بنم جنسمی؟» دییه زورلایور، عالم اولمادیغمی نصل آکلاتیرسك، «تورك» دییورم، قیزییور، «عجم» دییورم قیزییور، چیلدیراجغم... همان اسپانیول نزله‌سندن رضا توفیق بکله سامح بکی الله قوروسین، هیچ جرمم اولمه‌دن بکا بوقدر مسلط اولان «زردشت» اونلری بوغمه‌دن بیراقماز!

ذهنمك ایچی حالا قارمه قاریشیق؛ خاطراتم یانغیندن قورتاریلوب جامع آولوسنه طاشینیورمش اشیا کبی، بردرلو صیراسنی بولوب چیقامییورم؛ نه‌یدی اوحال. بن دها یاتاقده ایکلرکن‌اوك‌خلقی بربرر یاتاغه دوشدی؛ بشیکده‌کی‌چوجوقدن موطباقده‌کی آشجی‌یه قدر هرکس خسته! کیم کیمه باقه‌جق؟ سریلدك قالدق... بوحرب سنه‌لرنده هرملت اورته‌یه برمعرفتنی قویدی، اسپانیوللرده نزله‌لرینی... صانکه جمعیت بشریه‌یه آل برلکیله فنالق ایتمك شرط، بی‌طرف قالدیغنه سویندیکمز اسپانیانك‌ده هیچ اولمازسه بوقدر ضررینی کورمك... نه‌ده چابوق یورودی‌کلدی؛ دها دون «غریب برخسته‌لق وارمش!» دییه اوقودیغمز علت بوکون قانمزه قاریشدی. برکت که هکیممز، اجزاجیمز صاووشدوررابیلدك؛ یوقسه اسپانیانی‌ده، نزله‌سنی‌ده بوقدراهون کچیشدیرمزدم. بوزمانده هکیم‌نه‌دیمك،

أوی رهنه قویه‌دن دوقتوره بویوریکز دیمك قابل اولاماز ، اجزاجی ایچون‌ده صندوقلری قاریشدیروب صاتیلغه برقاچ پارچه مال چیقارمالی... دوقتورك یالکز آرابه‌سنه ویره‌جککز مبلغ ایله اولی برسنت دوکونی یاپار ، خیال ، حقه‌باز اویناتیر ، بر محله‌یی اکلندیرردیکز. الا بنم کبی کویده اوطورانلر هکیمی عقله کتیرمه‌مه‌لی ...

صحت کبی بیار غمه کیج کلیورلر
ئولدوردی بزی ناز اطبا نه‌بلادر

دیین اسکیلر شیمدی یاشاسه‌یدیلر، بویله شعرله ، بیتله دکل ، دوقتور ایشنی انجق پالایله ، قامایله تمیزلرلردی . بنم بیلدیکم ، خسته‌لق صیراسی دکل ، باقدك که خسته‌لاندك، هکیم لازم ، اجزا لازم ، غدا لازم ، باقیجی لازم ، انسان زار زور آیاغه قالقمالی ، أیکلیه أیکلیه کیدوب اوداسنك قاپوسنی کلیدله‌مه‌لی ، صوکره یاتاغنه اوزانوب بکله‌مه‌لی ...

البته یاتولوم کلیر ، یاصاغلق ! بوکونکی دنیانك فضله دکرینی کوره‌میورم. أتی ایکی یوزه ییمك ، قوندورایی یکرمی بش لیرایه کیمك ، بر آز صوکره‌ده چیپلاق دولاشوب آچ کزمك ایچون طوتوب‌ده هکیمه ، اجزاجی‌یه آووج دولوسی پاره دوکمکی آکلامام ، ایشی قدره بیراقمالی . نه‌ایسه ، صیراسی بن بوایشده‌ده آتلاتدم ، داریسی سزه !

تنبللکه ، اویوشوقلغه دائر ...

یاز صباحلرنده بر درلو چالیشه‌میورم ؛ خوش بن قیشین ده ـ صوغوقدن اولمالی ـ ینه چالیشامازدم . بهارلرك سرین هواسنده ده چالیشدیغمی پك خاطرلیه‌میورم‌یا ! بو تنبللك موسمدن دکل ، غالبا کندمدن ... هانی انسانك بر مهم ایشی چیقارده ایرکندن قالقمغه مجبور اولور ، فقط بر درلو اویقونك طاتلی یوکنی اوزرندن آتاماز ؛ بر درلو کوزلرینی آچوب ده یاتاغندن چیقاماز ؛ صاغه دونر ، صوله چویریلیر ؛ نهایت تکرار دالوب کندندن کچر ؛ ایشته بن اوتوز سنه‌در هپ بو وضعیتده ، اویانوب ده بر درلو ایشنه کیده‌مه‌ین بر آدم حالنده‌یم ؛ حالا کوزلریمی آچامادم . ذهنمدن اویقونك ایپسز ، صاپسز دوشونجه‌لرینی آتوب ده حالا دنیایی بر ایشکذار کوزیله کوره‌مدم . صانکه عمرم دائمی بر صباح کیفی ... مخمور برادا ایله قهوه فنجانی الده ، اطرافه سوزوك سوزوك باقیورم ؛ اوکله کلدی ، ایکندی یاقلاشدی . آقشامه ده برشی قالمادی . بن حالا کوشه پنجره‌سنده کوزه‌لکله وقت کچیروب بوینه فرصت واپورلرینی قاچیرییور ، بر درلو ایشمی یاپامیورم .

بعضاً واپورله بوغاز ایچندن کچرکن کوروردم ، چوکوك

بریالینك ایچی کوتشلی براوداسنده کوشه‌مندرینه کچوب اوطوران بیاض تاکه‌لی ، بیکه أنتاریلی برآدم ؛ کوکسنی یوفور یوفور أسن یوبرازه آچمش، چیپلاق آیاقلرینی سرین حاصیره اوزاتمش؛ دنیانك کورولتوسنه متالك ویرمین برقیدسز باقیشله اندیشه‌سز، املسز عمرسوریبور؛ صیقیلنجه عینی کوشه‌ده اولطه‌یی اوزاتوب بالیق طوتمقله ، اویقو باصدیرنجه عینی کوشه‌ده یاصلانوب بر قیلوله کسدیرمکله ، آقشام اوسق وقت کراهت کلنجه ینه عینی کوشه‌ده برقاچ قدح آتیشدیرمقله یورولمه‌دن ، دیدینمه‌دن کچن نه‌خوش برحیات !.. بربوکا ، برده صیجاق هوالرده چامورلو کوله کومولوب کوزلرینی بابیلتبه بابیلته ذوقلی ذوقلی عادتا صیریتیر کبی که‌ویش کتیرن قایغوسز ماندالره بابیلیرم‌ها ، برده شهر امانتنك کیری، چوپی اوزرینه قورولوب اعتراضلره، استمدادلره لاقید ، اولان بیتن ایشلردن بی‌خبر ، مزخرفات وملوثاته مأنوس ، فرح فرح اویویان شهر امینلرینه‌ده بابیلمیور دکلم. نجه بواوچ لوحه تنبللکك تام تمثالیدر. مملکتمزده‌ده «رودن» کبی برهیکلتراش یتیشوب‌ده تنبللکه ، اویوشوقلغه دائر طونجدن آبده‌لر یاپمق لازم‌کلسه بواوچ طابلودن نه‌قوتلی برالهام آلیردی.

قوجه راغب پاشا :

قالدم او رتبه ضعف ایله یوق ارتحاله حال

دیمش ، بزم شهر امینمزده :

قالدم اورتبه عجز ایله یوق اقتداره حال

دیمه‌لی ؛ حق ظن ایده‌رم، ساده اقتداره حالی دکل، استعفایه‌ده

مجالی یوق ... خوش هرقباحتی بن اوکا بولیورم ، لبابیجی خورخورك صوك پرده‌سنده‌می ، نه ، عسس باشی چیقارده بیچاره خورخور آغایه بر درلو لاف سویله‌تمز ، دها آغزینی آچارکن « سن صوص ! » دیه درت واو مقداری هایقیریر ؛ طبقی شهر امینی‌ده بوموقعده . بودجه‌یه ضمیات ، اداره‌ده‌بعض تشکیلاتمی ایسته‌یه‌جك ، دها آغزینی آچمه‌دن حکومت « سن صوص ! » دییور . ألنی هانکی ایشه اوزاتسه ، دهابویوك ویا نوظهور برمقام « سن چك ! » دییور . زیتونك یوز غروشه صاتیلدیغی دورده اوچ یوزغروشه بلدیه چاوشی طوتیلورسه البته بیچاره آدم کندیسنی آچ براقان زوکورت امانته دکل ، سیتنی دولدوران زنکین بقاله چالیشیر ... اویله تخمین ایدییورم که شهر امیننه : « خایر ، سن آچ قالدیغی حالده بیله چاوب چیرپمایه جق قدر ناموسلی اوچ ، درت یوز قهرمان بولوب قوللانمغه مجبورسك ! » دییه‌مه‌یز ؛ اورته‌ده قهرمان یغماسی یوق ... ألی یتمز ، کوجی یتمز ؛ شهر أمینی نه‌یاپسین ؟ صاحبلری صیغینیه کیدنجه ، ویران قوناقلری بکله‌ین عملمانده‌بکجیلر کبی براوطه‌یه چکیلمش ، شیمدیلك امانت بناسنی بکلییور ، اماتوز ، طوپراق کوودنی کچمش ، اوکانه !. البته طاشینمه زمانی کلنجه مال صاحبلری سیلر ، سوپورورلر . دوغروسی غزته‌لرك قوپاردقلری فیرطینه‌لره کوکس که‌ریشنده‌کی متانتك بن تقدیرجیسی‌یم ؛ وکیل ایکن بویله ، اصیل اولسه قیامته بیله آلدیرمیه‌جق . امانت بناسی منحرفاتدن دامنه قدر نورتولو نجیه قدر ایچنده قاله جقمش ؛ طبقی کمی باتارکن قومانده موقعنده صوك قالوب بوغولان

یکیت قایداںلر کبی ... غزته‌لری‌ده نه أبی ئوزدی ، نه مکمل سیکیر لندیردی ؛ بوندن دها مهارتله صاغر تقلیدی یاپیلاماز ؛ لافه، بایغرایه قولاق آصمادی، راحتنه باقدی؛ فقط قورقویوردم مطبوعات ارکانندن جنته مستعد جلاللی محررلری بوعناد فضله صارصماسین ؛ برکون باب عالی یقوشنده باشی آچیق ، یلیکی چوزوك ، کوزلری فیریل فیریل دونن و « خنکارطوغ طاقمالی! دارالفنون قاپاتمالی ! قاره‌داغ قرالنه جبل اسودچاناری دیمه‌لی! هی اتراك بی‌ادراك ، بکا جانبدار اولیکز ! عیارنده صاچمه‌لر صاووره‌صاووره‌قوشان برآدمله قارشیلاشمغه هیچ آرزوم یوق!

نه‌ایسه بز کله‌لم اصل بحثه : کیمی محرره چوق چالیشوب چوق یازمه‌دن نوبت نوبت بردملیلك ، کیمنه‌ده آز چالیشوب آز یازمقدن، بنده‌کی کبی، صیق صیق برتنبللك عارض‌اولویور. قلمی أله آلوب ماصه باشنه کچدمی سیکیرلریمه برکه‌وشه‌کلك ، دامارلریمه بربورسوکلك، کلیور،یوره‌کم صیجاق مانغال کنارینه قونمش برقار پارچه‌سی کبی ایچمده صانکه قایه قایه أرییور ، توکه‌نیبور، أسنه‌مه‌لر ، کرینمه‌لر، ایچین ایچین دالیشلر،مجالسزایسته‌کسز داورانیشلر ، خلاصه شهراماتی مقامنه کچمش کبی برحاللر ... حقه‌ی‌ده قلمی‌ده‌شویله برطرفه ایتوب همان اوراجغه اوزانمق «یازی‌یه‌ده پاصو، اوقومه‌یه‌ده!» دیه‌دهرین برباییغینلقله کندمدن کچوب قالمق ... نه‌طاتلی شی یاربی! براقسینلراویوبایم؟ صلح کلنجه‌یه قدر ، کاغد پاره قالقنجه‌یه قدر ، فاصولیه بش غروشه اینجه‌یه قدر اویوبایم. بن اویورکن آرتق‌ـالانصاف‌ـ هیندنبورغك پلانی نه‌یه یارایه‌جقسه یاراسه‌ده « اولدی ،

بیتدی ! » دییەن تلغرافلر نتیجەیی بیلدیرسه . ساده طوپلر دکل ، دیپلوماتلرده صوصمش ، قونغرەلر ، قونفرانسلرده بیتمش اولسه ، وثیقه دنیلن دردلرکده آدی بسبتون باتمش بولنسه . آرتق اویاندیغم زمان غزتەلرده حرب راپورلرینه ، لوقنطەلرده حرب حاللرینه ، دیوانخانەلرده حرب زنکینلرینه راست کلمەسەم ! دنیا دوزەلینجیه قدر ، اطراف سوت لیمان اولونجیه قدر یاتسەم اویوسام ..

فقط قورقویورم بو شرطلری بکلرسەم قیامته قدر اویانمیەجغم !

بندەکی بوزکینلک ، بو تنبللک کون کچدکجه آرتیور ؛ ایلله اوکله اوزرلری یوقمی ، بکا جانلی دیمك ایچون ایکی شاهد ، ایکی دوقتور ایستر ، بلکه کی سەریلوب قالییورم ؛ أسنەمك ، کەرینمکله باشلایان بو حالك کندینه کوره ، سرخوشلق ، عاشقلق کبی برطادیده وار ؛ اوصیراده أك اوفاق برایش ، مثلا حقەیه مرکب قویمق بیله بکا قویودن صو چکوب غازغان دولدورمق قدر کوج کلیور . ایلله کیینوب سوقاغه چیقمق ، ترەنه ، واپوره بینمك ، هله آلیش وریش ایدوب پاکت طاشیمق یوقمی ؟ معاذاللّه ، خاطرمدن کچسه ترلیور ، یورولویورم . بویله زمانمده بری قوشه قوشه کلسەده « سنی چاغیریورلر ، شکر واغونی ویرەجکلرمش ! » دیسه بیله قیمیلدانمغه مجال بولەجغم شبهەلی . کوزمده دنیانك دکری قالمیور ، هم بویله احتکار تاجرلری ألنده طیرطیل اوشمش أریك آغاجنه بکنەین قیت ونکس بر دنیا دکل ، داغلری شکردن ، نهرلری غازدن ، کوللری یاغدن بوللق برکت مثلسز برعالم بیله اولسه ینه شوق وهوس دویمیەجغم .

اوزون اوزون ، صیق صیق ، یوره‌كدن ده‌ریندن ، هوسلی ، كیفلی اسنه‌یوب كه‌ریتمكه بیمك، ایچمك قدر وجودمك احتیاجی وار. بویله برچوق أسنه‌یوب كه‌ریندكدن صوكره دالوب صیزایم؛ یوقاریده‌ده دیدیكم كبی دنیابی اونوتسون، بن دنیایی اونوتایم... آرتق نه‌شاملك شكری ، ــ استغفرالله ، شامده شكر نه‌آرار یوضرب مثلی ده كیشدیره‌لم ــ نه‌عینتاب مبعوثنك شكری، نه‌حرب زنكیننك یوزی؟ هپسنی اونوتایم ، اویوقلایم، اویوشایم؛ ایشته آرزوم بو !

دیدیشوب اوغراشمغه مجالم قالمادی؛ غلطه‌نك دالاویره‌لی خانلرینی دولدوران اوكویا ایش وتجارت آدملری یوقنی، هانی برقاپودن اوبرینه كیروب ، برمردیوه‌ندن اوبرینه آتلایه‌رق ، بربرلرینی جاریوب قاقه‌رق، قان ترایچنده ثوشنمه‌دن، بیقمه‌دن، دوروب دیكله‌نمه‌دن قفســدن قاچش میمونلر كبی یوله یبرتینه یاشارلر... ایشته بوخلق كوزیمك اوكندن كچدكچه باشم دونیور، شاشیریبیوردم ، ثوركویوردم .

خلاصه بن دها پاره خبری ، پاره طادی آلمادم . ساطیر سسی دوییایان كدیلر كبی كوشه‌مده اوصلو ، ادبلی أویوقلیوردم. بن اویودقجه اه سزلره اویانیقلق ویرسین ؟

طالعه ، قدره دائر ...

ماصاللرده شهزاده‌سی ، بکزاده‌سی ، هرنه ایسه بری ؛ بوشه قوپار دولماز ، دولویه قوپار آلماز ، صاغه باش وورور بولماز ، صوله قوشار اولماز ؛ نهایت بونالوب دەریندن یوره‌کدن بر « اوف ! » چکر ؛ باقارکه قارشیسنده بر دوداغی یرده ، بر دوداغی کوکده قوجه‌مان بر زنجی « دیله بندن نەدیلرسلك ؟ » دییه صورویور ؛ بوکا یقین بر وقعه کچن کون بنم باشمدن‌ده کچدی :

اورته کویه کیدن ترامواید‌ه خرده‌خاش بر حالده ایدم ؛ وجودیمك أزیلوب خیربالانمادق یری ، البسه‌ملك بوروشوب قیریشمادق پارچه‌سی قالمامشدی . مسافرلکه کیدن افندیدن بر آدمه دکل ، یا حصه‌دارلرله دوکوشدکدن صوکرا قاراقوله صوقولان بر محله کنجنه ، یاخودده قاراقولدن چیقان بر غزته محررینه بکزییوردم. چوروك، أزیلك ایچنده‌یدم. تام‌اوصیراده اورمان قوروجیسی کبی ایزباندود بر حریف ألنده‌کی دەمیر اوجلی لابودی قالدیروب آیاغمك اوزرینه ده‌کیزده پیس قارغیلار کبی یامان بر نشانجیلقله « کوم! » دییه ایندیرمه‌دیمی؟ او ، « استغفراه » بیله دیمه‌دی ، حال بوکه بن ، درحال ،

جائدن ، یوره‌کدن « اوف ! » دییه هایقیردم . برده نه‌باقه‌یم ، اشرف ساعتنه‌می کلدی ، نه‌در ، قارشیمده بردوداغی کوکده قوزغونی سیاه برحرم آغاسی دورویور ، یوزیمه باقیور . هم اویله برباقیش‌که معناسی : « دیله بندن‌نه‌دیلرسك ؟ » .. ظاهر تکرلکلردن چیقان سیکیر بوزوجی غیجیردیلر ، بر دوزی‌یه قولاقلریمی دوکن چان سسلرینك‌ویردیکی سرساملك،ایتیشوب قاقیشمه‌نك یورغونلغی ، أت پرهیزینك ضعفی ایله ذهنم آلتِ اوست اولمشدی ، بکا بر شاشقینلق کلدی، ماصال‌ایچنده‌میدم، یوقسه بول حرم آغالی اورته کوی تراموایندەمی ، فرق ایتمیوردم . « نه‌ایستسه‌م ؟ نه‌دیله‌سه‌م ؟ » دییه دوشوندم . آمان یاربی ، بردن خاطره هیچ برشی‌ده کلمیور ؛ نطقم‌ده ، عقلم‌ده طوتولدی ؟ صاچمه صاپان آرزولردن بردرلوذهنمی قورتاروب آدم عقللی برشی ایستیه‌میوردم. حالبوکه یوره‌کم تمنیلر،آرزولر، ایستەکلرله‌دولی ایدی... آز دها « حرب بیتسین ! » دییه‌جکدم، صوصدم . فیلسوفك « زمان » ده‌کی مقاله‌سی جسارتمی قیرمشدی ؛ مکرسه صلح‌ده أیی بر متاع دکلمش « پارامی بولونمازمش ، یوقسه پاره بولنورده میدانی بولونمازمش یوقسه هر ایکیسی‌ده بولونوب حسابسز ، کتابسز یمکه امکانی بولونمازمش ـ قباحت مقاله‌ده دکل ، بو نم محدود آکلایشلی قافامده ـ معناسنی بردرلو أیی قاورایامامشدم؛ ایشته بویازی بنی صوصدوردی. هانی مشهور حکایه‌در، چوجوغك بری آنام ئولسون‌ده بابام بر کنیج قادین آلسین ، یوزم کولسون دییه دعا ایدرمش ، عکسی چیقمش ، باباسی ئولمش،

آناسی قوجه‌یه وارمش ، ایش ترس اولمش ، اوڭك كبی بن‌ده شیمدی ، دها برباد چیقار دییه صاحی‌ده بك ایسته‌یه‌میورم . فقط عابد خانه‌ده یازیخانه‌م ، شکر ایشنده‌ده پارماغم اولمادیغی ایچون حربك دوامنده‌ده بك دعا ایده‌میورم . خایر عقلمه افرادینی جامع ، اغیارینی مانع هیچ بر تمنی کلیوردی .

حرم آغاسی بر تردد دوره‌سی گچیروب برخیلی یوزیمه باقدقدن صوکره بول ره‌ده‌نغوتنی ایلیکله‌دی ، یردن بر سلام ویردی؛ قولاغمه اکیلدی . « اه عشقنه، بك افندی، برا کمك پاره‌سی — » دیدی . مکرسه کبار قیلیقلی بر دیلنجی ایمش... طالعه باقیك که قرق ییلده بر قارشیمه « دیله بندن نه‌دیلرسلك؟» دییه‌جكنی فرض ایتدیکم بر زنجی چیقدی ، اوده صدقه ایسته‌دی . حالبوكه زمانه زنکینلری، طبقی بویله، ماصاللرده‌کی کبی ، صانکه بر « اوف ! » دییورلر ، قارشیلرینه بر « دیله بندن نه‌دیلرسك ؟ » دیین چیقیور و بر ثانیه‌ده دونکی جبی دلیك بوکونکی قرق ایکیلك اولویور. بنده بوطالع نره‌ده ؟ « دیله بندن نه‌دیلرسك ؟ » دییه‌جك بر اهل کرامت بکلرکن ینه ماصاللرده‌کی کبی « ئولوملردن ئولوم بکن ! » دیین برعفریتله قارشیلاشمادیغمه شکر ایدوب اوطورمالی . بکاده آرتق ، فضولی کبی :

دیدهٔ بختم آچیلماز ، نه‌عجب اویخولودر

دیمك دوشدی. استبداد یغماسی چوجوقلغمه، محاربه‌یانقوسی اوزاقلغمه تصادف ایتدی ؛ سنتم عجله‌یه ، دوکونم یوجلغه

تصادف ایتدیگی کبی ... ذاتاً بر زماندر هرایشم عکسی : خسته‌لغم بایرامه ، معده بوزوقلغم ضیافته راست‌کلیور؛ ییقانایم دییوردم ، صولر کسیلیور ؛ باغچه‌یی صولاتیوردم ، یاغمورلر یاغییور . هیچ بویله معند عکسیلك کورمه‌دم ، صیجاغی چوق سودیکمی طالعمه از قضا دویورسه‌م تموز اورته‌سنده ، غالبا ، قیش یاپه‌جق ... اوکسوز قرق بیلده بر خیرسزلغه چیقمش ، آی آقشامدن دوغمش ؛ لکن بوایش حسابسز طوتولمش‌ده اوندن بویله‌اولمش ؟ بن نه‌یاپایم که بوطالعله خیرسزلغه چیقسه‌م ساده آی دوغمیه‌جق ، بلکه کونش بیله باتدیغنه پشیمان اولوب ترس یوزینه کری دونه‌جك ! حال بوکه طالعلی آدم بویله قنا برایشه نیت ایتسه‌ده بدرتام بیله اولسه تام‌وقتنده آی طوتولدقدن بشقه توسته‌لك، بلکه، الکتریك فابریقه‌سی‌ده سقطلغه اوغراردی ...

بن طالعمه کووه‌نه‌میورم ؛ امینم که بر پیانقونك عموم بیلتلرینی طوپلامق بکا میسر اولسه‌ده ایچلرندن بر دانه‌سی آلاماسه‌م بویوك اکرامیه او آلامادیغمه چیقاردی . « آربه اکدم داری چیقدی . » دییه شکایت ایدرلر ؛ بن آربه اکسه‌م‌ده داری چیقسه سوینجمدن شنلك ، بایرام یاپارم، طوپراغه آتدیغم تخملرك قورتلر ، قوشلر طرفندن ییمه‌مه‌سی نه‌لطف ! حالبوکه طالعلی آدمه باقییورم. داری اکیور، بغدای آلیور ، ینه‌ده بکنمیور ؛ هیچ برشی اکمه‌دن ذخیره آلانلره باقدقجه بن اوکاده حق ویرییورم ؛ بکنمزآ ... ای که مبعوث دکلم ؛ بنم کیردیکم مجلس هفته‌سنه تعطیل اولوردی ؛ حالبوکه

طالعليلر مجلسی درت سنه‌یی‌ده آشیویرییور . « طالعی یاڕ اولانك یار صارار یاره‌سنی » دیمشلر ؛ بنم یاره‌می ، یاردن واز کچدك ، اغیار بیله صارمازده سوقاق اورته‌سنده قیوریلوب قالیرم دییه قورقویورم !

طالعمك آداده برکیجه قارلق جانی وار؛ هانی آمه‌ریقاده ـ آمه‌ریقا آیلك صوك چهارشنبه‌سی کبی کیمنه یارایور ، کیمنه یارامییور ؛ بربر آرقه‌سنه بر چوق دارالصناعه‌لر ، فابریقه‌لر ، ماکنه‌لر تماشاسنه غالبا هر عقل یك تحمل ایده‌میور که محررلردن بری اورادن کلدکدن صوکره کندیسنی آرتق آدام دکل سکسان بارکیر قوتنده بر پوسکورکچ ظن ایدییورمش ، الله شفا ویرسین ! ـ أوت ، نه‌دییوردق ... هانی آمه‌ریقاده قونسروه فابریقه‌لری وارمش . اوکوز برقاپیسندن تویلی ، جانلی کیرر ، اوبر قاپیسندن یولونمش ، صویولمش ، حق قوطولره صوقولمش برحالده چیقارمش ؛ ایشته بن‌ده قلوبه کیتسه‌م بویله برقاپیدن جانلی وکییملی کیرر ، اوته کندن جانسز وصویونمش چیقاردم . هیچ بویله طوپال طالعله قماربازلر کروانه قاتیلینیرمی؟

ایکی درلو یوزمك واردر : بری صویی ایته ایته ، اوبری کندینه چکه چکه ... یاشامق‌ده بویله‌در : بنم حیاتم برنجی قسمدن ، ایته ایته عمر سورویورم ؛ اوکلرینه چکه چکه یاشایانلر بشقه‌لری .. بنم طالعم دافع بر طالع ؛ کچنده بر جنازه آلاینده ـ جنازه کله‌سیله آلای کله‌سی‌ده بربرینه نه‌قدر ضد! ـ بکلك بری نه‌دنسه قیزدی ؛ باستونی چکدی ، اوکنده نه‌وارسه

ایتوب دەویرەرك كندیسنه یول آچدی ، یورودی ؛ فقط بر یری كلدی كه صیقیشدی ، قالدی ، آرتق نەباستون پاره ایتدی ، نەفریاد ... ایشته بن‌ده بویله یازیلریمك حقنه ایته دەویره انجق بر آربه بویی یول كیتدم ؛ شیمدی صیقیشدم ، قالدم ؛ قلم بوآنا بابا كوننده آرتق سوكمیور . طالع دیدیكك همتلی قسمدن اولمالی ؛ بویله‌لرینك اوكنده داغلر آریلیور . نهرلر قورویور . حالبوكه بنم قارشیمده كنبدلر داغ ، سیللر نهر اولویور ؛ برده جاذب طالع واردر ؛ اوزاغندن كچركن « شیب ! » دیيه ثروت ، اقبال انسانك اوزرینه یاپیشیر ، آتابم دیسه‌ك قورتولامازسك ؛ بو ، هیسندن أییدر « استانبول كبی برفقیر بلده‌یه كیردكمی او طالعله بوتون خلق شكرسزویااودونسز بیراقمق ألكده‌در . فقط طالعك بر قسمی‌ده واردركه أیی باشلار ، انسانی آلداتیر ، صوكی كوتودر ؛ هانی برآته بینرسكده اوصلو اوصلو ، طاتلی طاتلی كیدركن بردن ثوركر ، اوزرنده كنی آتار ، بویله طالعلرده‌واردر . عینتاب مبعوثی ایشته بوقبیل برخویلو آته بیندی ، صیرت اوسق كلدی ؛ باقالم كندیسنی طوپارلیه ـ بیله‌جكمی ؟ توكلی طالعه كور طالع دیمه‌مشلر ، رسمی بیله كوزی باغلی یاپارلر ؛ حرب زنكینلرینه باقدقجه طالعك كوزی كورمز اولدیغنه حقیقةً ایناندم ، ایمان ایتدم ؛ بونلری هانكی دەلیكدن بولمش‌ده چیقارمش ، شاشیيورم . غالبا طالع ساده كور دكل ، برازده سرسام ... فقط یاماغی ، یامان ! دها دون طیرطیل كبی برده سورونن بوآدملری‌درت كونده‌كله‌بك كبی قانادلاندیردی ؛ أجلی كلنجه قارنجه قانادلانیر دیرلر اما

بونلر او جنسدن دكل ؛ اصل ، قانادلانماسه‌يديلر بو آچلق سنه‌سنده أجللری كليردی . مكتبدن خاطرلارم ، دها كلديكنك برنجی كوننده شيماريقلق ، خاشاريلق ياپان آرقداشلره : « قاباق چيچكی كبی آچيلدك ! » ديرلردی . حرب زنكينلرينك يانبنده قاباق چيچكنك آچيلمشی منكشه‌نككی كبی متواضع ، محويتكار قالير ؛ اونلر ، كوكلرندن سلحخانه آياغی كچن كوبره‌سی بول آی چيچكی تخمنه بكزييورلر ؛ چار چابوق سيوريلديلر ، قوجامان چيچكلرله شيماريق تپه‌منده آچيورلر . نرده‌سك صلح ويا انصاف باغچوانی ! آرتق كماله ايرديلر ، كل‌ده شونلری طوپلا ...

بنم طالعمدن چيچك بكله‌مك عبث ؛ روزكار تخممی باطاقلغه آتدی ، ساز كبی درت اورده‌ك آره‌سنده صيتمالی ، حمالی صولغون بر عمر سوروريورم . مع مافيه ساده حربه دكل ، بر بشقه بلا اولان طالعسزلكه‌ده بن دايانمغه قرار ويردم . رند ديديكك وثيقه اكمككی‌اعاشه ياغنه بانوب بانوب ينه دايانمالی ؛ بلنه منع احتكاردن درت آرشين صالاشبور دولايوب ينه دنيايه ميدان اوقومالیدر .

بونك صوكی طاتلی اوله‌جق ؛ زحمته دكر ! كيمك طالعی أيی ، قدری پارلاق ، اوزمان آكلاشيلير ...

اوجوزلغه ، بهالیلغه دائر

کاغد پاره چیقالی کاغدله مناسبتی اولان هر نسنه‌دن بکا اکراه کلدی ؛ ایالله اوغروشلقلرله یوزلکلر یوقمی ، غزته موزعلرینك یاغلی فسلرنده ، حماللرك ترلی کوکسلرنده ، صاتیجی قادینلرك چوراب ایچلرنده بیت کبی وقت گچیرن بو کیرلی کاغدجقلره الم سورولونجه وجودمه تورپرمه ، کوکمه بولانتی ، بوغازمه توکورتو کلیور ... پاره‌میدر ؟ پاره‌دن دوشه قابوقمیدر ، یوقسه ایچنه صارداله بالیغی صاریلمش اومهود پنبه سربستی غزته‌سندن برقوپوق پارچه‌میدر ، یلك نظرده آکلاشیلمیور ... هر کون ، نه کزه‌ما متخصصی ، کل تداویجیسی ، یاخود اویوز حکیمی کبی اللریمز ، کوزلریمز صانکه جیلق پاره ایچنده مشغول ؛ جزدانمه دولدوروب کوکسمده صاقلادیغم بو پاره‌لر بیمکده عقلمه کلسه لقمه بوغازمدن آشاغی ایتمیه‌جك ... بکا قالیرسه بونلری آرتق طوپلامالی ، هم مالیه نظارتی بوایشی شهر امانتنه دور ایتسین ، مسئله تنظیفاته عائد وحقیقةً ده بربرینه لایق ...

اوت ، کاغدك مناسبتی اولان هر نسنه‌دن بی کیرلی کاغد پاره ایکرنه‌دیردی . عکسی کبی بوحرب عمومی دورنده کاغد جانی ایشه قاریشمیور ؟... بزلرده سیجیم کاغددن ، چوراب

کاغددن ، البسه کاغددن ، کوسله کاغددن غالبا دوستلق‌ده اویله ... هانی بر بیلمجه واردر ، کاغد بیلمجه‌سی : مناره‌دن آتدم قیریلمادی ، صویه آتدم قیریلدی ؛ حقیقتاً کاغددن مصنوعات ، طبیقی غزته‌جیلر کبی ، صویه ، صابونه دوقونمامق شرطیله خیلی دایانییور . کیتد کجه‌ده دنیایی حکمنه رام ایده‌جك ؛ اورته‌ده کاغددن بشقه برشی قالمیه‌جق ... بن ، شو صیراده آوستریاده سیاحت ایدنلرك کاغددن پاناتس پوره‌سی ، مقوادن پاسته‌ییوب کاغد منقوحندن‌ده چای ایچوب ایچمه‌دکلرنده شبهه‌لی‌یم .

اولی پازار آلمانده صاتارلردی : برطاباقده توزی بیبری أکیلمش ، صاریلری قوبولاشوب آقلری بیاضلاشمش مکمل ایکی یومورطه ؛ یاخود برایری دیلیم غراویه‌ر پینیری ، یاخودده قاربوز ویاشفتالی ... اویله جانلی ، مکمل که انسانك همان ییه‌جکی کلیردی . بونلر ، اوزمان ، آلای اولسون دیبه کاغد ، مقوا وبویادن یاپیلیر ، ینمزدی ؛ شیمدی ، غالبا ، جدی اولمق اوزره ینه کاغد ، مقوا وبویادن یاپیلیور و ینه‌ییور !

غزته‌لرینه کاغد آلمغه اوغراشان آرقداشلریمز ، بکا کلیر که کاغدك جنسی اللریله دکل ، أك اول معده‌لریله ، لوقنطه‌ده یوقلادیلر ، پستیل آلیر کبی سیفتاخ چاشنیسنه باقدیلر ... یقینده استانبولده کاغد بیته‌جك دینلر وار ؛ قباده دکل ، اوقدر ایستدیکمز حالده بردرلو قالدیره‌مادیغمز قرطاسیه‌جیلکدن دوائر بووسیله ایله قورتولور ؛ اما غزته‌لرده چیقمازمش ، حرب زنکینلرینه نه‌موطلو ... طالعلری قوتلیدر ، بوکاده موفق اولورلر دیبه قورقیور دکلم ! اوزمان کدیسزاوده میدان بولوب

وارسین اویناسینلر ... نم آکلامادیغم برایش وارسه اوده آلمانیادن مملکته بوقدر ماکنه‌لر کیردیکی حالده حالا نه‌دن بر کاغد ماکنه‌سی کتیرته‌مه‌یشمز . . کاشکه مطبوعاتک سکسان بارکیرقوتنده‌لزومسز بر بوسکورلجی اولاجغنه برکاغدماکنه‌سی اولسه‌یدی ... بر طرفدن پاچاوزا آتار ، اوبرطرفدن ترتمیز کاغد آلیردق ؛ بر طرفدن ترتمیز کاغد آتوب اوبر طرفدن پاچاورا چیقارمقدن البته بو دها شرفلی ، مملکته دها خیرلی اولوردی ...

هرنه‌ایسه بکا کاغددن‌ده ؛ غزته‌دن‌ده ، کتابدن‌ده نفرت کلدی ؛ باب عالی جاده‌سندن اینوب چیقارکن جامکانلری دولدوران الوان الوان کتابلره باقمام بیله ... بزده خلقك دیله‌دیکنی ، دویغوسنی آکلامش کندمدن بشقه محرر کورمیورم ؛ شیمدی شعره ، فلسفه‌یه ، عشقه ، تربیه‌یه کیم قولاق آصار .

ذاتاً یکی شعرلرك بر درلو طادینی آلمیورم ، اسکی ادبیات ، هله اُك اسکیمی بسبتون نتامه‌لی ؛ کچنلرده شویله بر قاپیسندن باقایم دیدم ، کندیمی بالوزه کیردم ظن ایتدم ، ایچریدن بری پرحدت دیشاری اوغرادی : « سندن ، غزته کدن ، سلسله کدن باشلارم ! » دییه هایقیردی ، همان ترس یوزینه دوندم .

زمان ، آجلق زمانی ؛ ییمکدن ، ایچمکدن ، اوجوزلقدن ، بهالیاقدن بشقه دوشوندیکمز یوق . ایشته اوقونه‌جق ، یازیله‌جق موضوع یالکز بواولمالی ؛ باقیسی کذاف بی‌نهایت ...

خلاصه کتابسزلقدن بوغولویوردم . نهایت کچن کون ، بوفه‌نك بوم بوش چکمه‌لرینی ـ بلکه قی‌بی‌ده کوشه‌ده قالوب

اونوتولمش برشئ بولونور خولياسيله ـ قاريشديرييوردم ، آلمه ايجى رسملى ، كوچوك بر كتاب كچدى . شويله بر كوز كزديردم ، ذوقدن دوشوب بايبلاجقدم ؛ همان كوكسمه باصديردم ، مرديوه‌نلرى دردر آتلايوب اودامه قاپاندم . بر اثردن نه‌بكلرز ؟ هيجان ، ذوق دكلى ، بوكتابك هيجاندن طيقانه‌جق كبى اولديغم ، ذوقدن بايبلمه‌لر كچيرديكم يرلرى واردى . اوقوركن بوقانسزلغمه رغماً قان بنى بوغه‌جق قدر كاه قيزييوردم ، كاه ، بومصيبت دورنده آغزم قولاقلريمه واره‌جق درجه‌ده كولومسييوردم ؛ كاه شاشوب شاشوب قاليبور ، كاه قالقوب قالقوب اوطوروبوردم .

پرى حكايه‌لرى واردر ، انسانى عقل آلماز ايشلرله آووتور ، اكلنديرر ؛ ايشته بوكتاب همان همان اويله ، اينانيلماز شيلرله دولو آووتيجى ، اكلنديريجى بر نسخهٔ نادره ايدى . حق بر آرالق داياناماديم ، قاپيى آچدم ، او خلقنه سسلەندم . كلديلر ، اونلرده شاشديلر ، خوشلانديلر . هيچ بر كتاب ، بوزمان ايجون ، دها تأثيرلى ، دها قيمتلى اولامازدى . ايسترسه‌كز شوراسندن بوراسندن ، بش ، اون سطر برابرجه اوقويالم :

« ساده ياغلر . ـ خالص حلب ، قيه‌سى : ١٤ غروش ، برنجى نوع سيبير ١٧ غروش . تره ياغى ـ ميلانو ، ٢٨ غروش ؛ يرلى ، ٢٠ غروش . زيتون ياغلر . ـ برنجى نوع آيوالق ، ٩ غروش ؛ فيلتره فرانسز . ١٠ غروش ... الخ ،

ناصل ، كتاب اهميتلى دكلى ؟ شويله ، يوره كگزه براوقاجق

هیجـان ، کوکسـکزه بر قابارمه ، ذهنکزه بر دورغونلق کلمه‌دیمی ؟ عجبا هانکی اثر شیمدی، ایلك سه‌چیلمش برجمله‌سیله سزی بودرجه متأثر ایدر . هله اوقویالم :

« مصرك مخصوصه پرنجی قیه‌سی ۲,۲۰ غروش ، ناپولی ماقارنه‌سی ۵ غروش ، قهوه ، ۹ غروش » یعنی اسکی حسابله یوقاریدن بری صـایدیغمز مأکولاتك یکونی برر اوقه‌دن : یوز اون درت بچق غروش قدر برشی ، یکی حساب ، عینی نفاستده اولمامق شرطیله یکرمی آلتی لیرادن جزئی فضله ... یعنی بوکون برر اوقه آلدیغکز عینی پاره ایله وقتیله هر برندن یکرمی بشر اوقه آلابیلیرمش‌سیکز ... دوشونیکز ، یکرمی بش اوقه قهوه ، بوکون سکسان لیرا ایله‌یوز لیرا آراسنده... یعنی اوزمانك یکرمی آلتی لیرالق مالی شیمدی بیك بش یوز لیرایه یقین ... ذهنکز بر پارچه دها دورغونلاشدیسه بشقه فصله کچه‌لم :

« سیلان چایلرندن خرمان ، اوقه‌سی ۳۰ غروش. پوپوف، ۴۰ ، قولونیال ، کذا » بومالار زمانك حسابنه هیچ اویماز ، بره بیك بشـیوز دییوب قاپایالم ؛ اسـتانبولی یاقوب قاووران مسئله‌یه ، شکر پیاسه‌سنه باقالم : « درت کوشه قوتلی تریسـته شکری ، اوقه‌سی ۳غروش، تبلرایتمش امثالسز انکلیزشکری، ٤غروش ، کله ، ۲,۳۰ غروش ... » هله شومسکین فیئاتلره باقیکز ، شـکرك دکریمی وارمش ؛ حالبوکه بوکون شـکر اوغوونده تجار خلقك ، غزته‌لرده تجارك قانی ایلیکنی‌امییور؛ برقسمی شـکرك چوقلغندن ، بر قسـمی‌ده یوقلغندن کوپلره

بیلیور ؛ شکر علق‌ده غریب بر علت ها ، او ینه بر درهم شکر کیرمه‌ین آدملره، مسلط اولویورده‌صوکره‌شکربایراملرنده بیله بزی شکرسز براقان هرکونی بایراملره دوقونیور ... فرض ایده‌لم که شو معهود اون درت واغون شکر بنم مالم ؛ اسکی حساب ۱٤۰۰۰۰ اوقه‌دن ایکی بیك سکز یوز لیرا ایدر ، بوکون پیاسه‌ده ایکی لیرایه صاتیلماسی قابل اولسه ایکی یوز سکسان بیك لیرا ... چیلدیرمق ایشدن بیله دکل ، یا شکرلمه قسمی ، هانی اوزری بوزلو کبی سرت دوروب‌ده آغزه آتیجه منکشه شروبی کبی یاییلان فوندانلرك اوقه‌سی زمانیله اون بش غروشه ایمش ؛ اکشیلکی ، مایخوشلغی چکه‌لریکزك متصل یرلرینی صیزلاتان ایری ، صاپ صاری لیمون شکرلری اون آلتی غروش ، یانیق سوت قوقولی قارامه‌ل اون یدی‌یه ... یعنی بوکون آله‌جعك بر اوقه زیتون پاره‌سیله اوزمان الکده زورلقله طاشییه‌بیله‌جکك قدر شکرلمه آلمق ممکنمش . ذاتاً بوکون بر اوقه زیتون یاغنه‌ویردیکمزی اولکی زمانده بر بوتون قوبونه انجق ویرردك . بوکون براوقه یاغ ، دون برقوجه طانه ، بر اوقه پرنج اوچ قوزو ، بر اوقه قهوه بر اینك دیمکدی ... شیمدی بر اینکه‌ویردیکمزله‌وقتیله بش اودالی برایراد آلیردق . برچکی اودون پاره‌سی بر اوی بوتون قیش اداره ایدردی ...

کوریپورسکزیا ، کتابم‌انسانی نه‌اکلنجه‌لی مقایسه‌لره سوق ایدییور ، کیفلنه ، حدتلنه نه‌خوش وقت کچیرتیور ... فضله متأثر اولدیکزسه ، یاخود ، سیکیر حالی ، چارپنتی ، فلان کلدیسه

تسکین ایدیجی برفصله باقالم: «مفرح القلب مسك لیمون شروبی، شیشه‌سی ۷ غروش؛ هوکر و شرکاسی معمولاتندن پورتقال اکسیری: دوزینه‌سی، ۲٤ غروش، طرابلس غربك چیچك صویی ۷ غروش آتکینسون قولونیاسی، ۸ غروش ... » هله بر آز فرحلادق، شیمدی چرز و مزه قسمنه کوز کزدیره‌لم:

« سیاه خاویار، قیه‌سی ۱٤۰ غروش [خاطرلارسکز یا بهالی دبیه‌اللی درهملك تنکه قوطولرده آلیر، دولابه کلیدله‌مك ایستردك، بوکون زیتون یاغی دها بهالی، اسپرمچت مومی ایکی مثلی] ادرنه‌نك توتسولنمش صیغیر دیلی، چیفتی ۳۵ غروش [شیمدیکی اوکوز آتندن برقاچ مثلی اوجوز] قالاماته زیتونی، ۱۰ غروش [بوکون اوقه‌سی اون غروشه صاتیلان برمال خاطرلیه‌میورم، اون آلتی اوقه زیتون اون آلتی لیرا، سپته قویوب انسان ألنده طاشییه‌بیلیر؛ اوزمان اون آلتی لیرالق زیتونی آنجق اوکوز آرابه‌سی نقل ایده‌بیلیردی.] قیلچیقسز لوکس صارده‌لاسی، قوطوسی ٥ غروش [شیمدی برصارداليه باشی ویا قویروغی بش غروشه کاپیور] روقفور پنیری، ۲٦ غروش [یعنی شیمدی بوپاره ایله یوز درهم صابون آلینا بیلیر] قاز جکری أزمه‌سی، قوطوسی ۳ غروش [قوندره جلاسنك قوطوسی بوکون اوچ مثلی] الخ ... یاراقی، قیه‌سی ۷ غروش، شیمدی قدحی یدی یه، بوکون براوقه راقی بدلیله اوزمان ایکی حاصیرلی لباالب دولار، ایکی سرخوش یرینه بر دوکون خاقی صیزارمش .. دها غریبی وار: بوکون یالکز چووالنه ویردیکمز پاره‌ایله اوزمان برچووال صابون؛ شیمدی

یالکز تنکه‌سنه ویردیکمز پاره ایله اوزمان بر تنکه زیتون یاغی آلا بیلیرمیشز؛ سبحان من تحیر فی صنعه‌العقول ... بیسکویلر، چیقولاته‌لر، رچللر، ایچکیلر، دها نه‌لرده نه‌لر ... بونلری چوجوقلری ایمرندیروب بابالرینه مسلط ایتمه‌مك ایچون، کچیورم .

ایشته کتابمدن سزه اوفاق بر فکر ویردم . کوشه‌یه اوطورویور، صحیفه صحیفه قاریشدیریبور، دوشونویور، حساب ایدیبور، کولویور، آغلایور، خلاصه هیجانلی، ذوقلی بر عمر کچیریبورم، روماندن، حکایه‌دن، شعردن واز کچیلك‌ده اسکی بقالیه‌قاتالوغلرندن برده سزاله کچیرمکه‌باقیکز ؛ صلحك کله‌جکی، پیاسه‌نك دوشه‌جکی دنیانك أییله‌شه‌جکی یوق، باری :

کچمش زمان اولورکه خیالی بیك جهان دکر

قاعده‌سنه اویالم، آوونالم ؛ همان الله بوکونك پیاسه وقاتالوغی‌ده کله‌جك سنه بزلره آراتماسین، آمین !

گیدیش ، کلیشه دائر ...

واپور ، ترەن ، تراموای... بو آیری چشید اوچ اشکنجه ماکنەسنه بنم بش سنەلك حربه کوکس کرمش درمانسز ، زبون وجودیمك آرتق تحملی قالمادی . بر استانبوله اینوب دونمك ایچون عجوزه النه دوشمش عجمی آخرتلك کبی ایتیله قاقیله ، شاشقین وآواره ساعتلرجه چابالامقدن بزدم ؛ هیچ سیکیرلمکه کلیور. زیرا یا کندندن آزیلیسنه راست کلوب حقه باز یاماغی کبی سله ، طوقات بیده یبه خلق ایچنده اکلنجه اولویورسك ، یاخودده کندندن أزکینی بولوب زورا کی برکلخان بکلکله اولو اورته قابادایيلق ایدیيورسك ؛ بونلرك ایکیسی ده بنم کارم دکل ، نه اورایم ، نه اورسونلر . دوغدیغمدن بری کورمدیکم حقارتلرك ، چکمەدیکم أذیتلرك ، اوغرامادیغم معاملەلرك شیمدی. واپور، ترەن، وتراموایدە بیك چشیدینه، بوسکوللوسنه، بلالیسنه قاتلانمق بواوتوز یاشمدن صوکره بکا چوق آغیر کلییور. کیدیش کلیش یوزندن انسانلقدن چیقدم. وقتیله باندرمەدن واپور دولوسی قویونلر کلیردی ده اوزاقدن باقار ، حیوانلرك چکدکلری چلەیه شاشاردم . او قویونلر صاغ قالابیلوب ده شیمدی بزی بویله ، اونه بولانلمش خمسی طاواسی کبی بر بریمزه

یاپیشمش ، آچلقدن وتضییقدن لوقوموتیف آلتنده قالمش فیرکه‌تە کبی یام یاصصی وایپ اینجه اولمش کورسه‌لردی دور آدمدن بری کسیلوب یه‌نی همجنسلرینك انتقامنی زمانك نصل چیقاردیغنی آکلایوب تسلی بولورلردی . واپور وتراموایده‌کی حالمزی صاردالیه‌یه تشبیه ایدنلر حقسزدرلر ؛ صاردالیه‌لر بر ایستیفه ، اصول ونظامه تابع اوله‌رق دیزلدکلری ، یان یانه ، زه‌ده‌لنمه‌دن ، خیرپالانمه‌دن اعتنا ایله صیرا صیرا یاتیریلدقلری ایچون البته فیچیلرنده بزدن دها راحتدرلر . هیچ اولمازسه یانلرنده‌کیلری دها فضله راحتسز ایتمه‌مك ایچون اللرنده‌یا کت قوللرنده باستون ، کوکسلرنده ایکنه یوق ... یورومزلر ، ایتیشوب قاقیشمازلر ، سووکو نه‌در ، آووردزاوورد نه‌یه‌دیرلر بیلمزلر ، اوصلو اوصلو ، ساکن ومونس ، بربرلرینه صوقولمش مستریح بر اویقو چکیررلر .

بویله‌سنه بیك غبطه ... بز اویله‌می‌یز یا ؟ عقرب أزر کبی غیجیردانه اوغوشدیرا آیاقلریمه باصدقلری زمان کوزلرم یرندن چیقیور ؛ آلت قامارا مردیوه‌نی طیرمانیرکن یاپی یرینه طوغله مرکبی بوشالتیر کبی قافامدن آشاغی پا کتلرینی دوشوردکلری زمان یوره‌کم آغزیمه کلیور ، صیرتمه حمام قاپوسی وورور کبی کوت کوت یومروقلرینی ایندیردکلری زمان جکرلرم صارصیلیور ؛ احتیاط ضابطلرینك بللرینه طاقیلی قامالرینك اوجی تابل کمیکمه دایاندیغی ، پولیسلرك اوتوماتیك طابانجه‌لری بوش بوکرمه ناملولرینی اوزاتدقلری وقت سیکیرلرم که‌وشییور ؛ خلاصه وجودیمك هر اعضاسی بر بشقه درلو اذا کورویور ، بربشقه

چکییور ... مع مافیه بن بونلره دهده ، قامارالرده ترقوقوسندن بونالدیغمه ، کوکرتهلرده روزکار وکونشدن سرسملهشدیکمه، صالونلرده هواسزلقدن بایغینلقلر کچیردیکمه، ترهن باصهماقلرنده ها دوشدم ، ها دوشهجکم قیلندن خلجـانلره طوتولدیغمه ، هپسنه راضی‌یم ؛ فقط « شیمدی طوقادی چالارم ، بهی‌سونهیه ! » معناسندهکی تهدیدلی باقیشلری بردرلو هضم ایدهمیورم.. کندندن بشقه انسانلری هیچه صایان برغرورلی یورویوشله آرپه تارلاسندن اوراق ماکنهسی کچر کبی خلقی ایکی طرفه سهروب ایلریلهین لوندلره بردرلو آلیشامیورم ، صانکه واپور شرفلرینه کیدییور، ترهن حسابلرینه ایشلییور ، تراموای امرلرینه باقییور؛ بزلرده یوزلرینك صویی حرمتنه کیدوب کلیور . استفاده ایدییورز.

انسـانلر عصرك ایجـابی چوق خوبرات ، چوق آزیلی اولمشلر ... یابانیلکه دوغری ترس یوزینه کری دوندیکمزه امینم ؛ هم قرق ، اللی عصرده قازاندیغمز انسانلغی شو سرعتلی دونوشه نظراً بش ، اون سنهده غائب ایدهجکمز محقق ... بشریتك نهقدر کهریلهدیککنی آکلامق ایچون خلق تراموای آرابهلرینه نصل بینوب ایندکلرینی برکورمك کافیدر ؛ دنیانك هانکی جنس مخلوقاتی اولورسه اولسـون الك یبرتیجیلرندن اك یابانیلرینه قدر هپسی، شاید مملکتلرنده تراموایله کزه بیلسهلردی، امین اولیکز ، دها بشقه درلو ، مثلا دها زورلی ، دها آزغین بر صـورتده بینوب اینهمزلر، بر برلرینی زدهلیهمزلردی ... اونه صچرایش یاربی؟. آرسلانلر پارماق ایصیرر، اونه پنچهلشمك اللهم؟ قاپلانلر حیرته دوشر ؛ اونه دونوك کوزلر ، قوردلرك

تویلری ئورپەریر .. یاقالادیغمزی قوپارەرق ، باصدیغمزی أزەرك ، دوقوندیغمزی چوکەرتەرك برهجوم ایدییورزکه شاید ایچریدەکیلر انسان دکلدە هندن کله قاپلان بیله اولسەلر قورقویه طوتیلوب کندیلرینی دیشاری‌یه زور آتاجقلرندەهیچ شبهەم یوق !

یولجیلقده آرتق انصاف، اذعان قالمادی؛ یکی‌کلن یورغونسه بنی‌دە واپورك بردەمیری ، سدیری ویا اسکمله‌سی فرض‌ایدوب یاصلانیویرییور ؛ چومەلمش اولسەم صیرتمه پا کتنی قویەجق کبی طورلر آلییور ؛ قضارا برطرفه اوطورمش بولونسەم کاوب برقالچه‌سنی‌بنم، اوبرینی‌دەیانندەکنك دیزلرینەایلیشدیروب آبانه زورلایه ، برکور کوسکو کبی صاللانه صوقوله کندیسنه قوجامان بریر آچیور ، یرلشییور. یا، صنفده طلبەیی تحته‌یه چکمکه حاضرلانان حساب ویا مربجه معلمی‌حشمتیله کوزلرینی کوزلریکزه دیکوب « سن قالق ! » دییەجك برطورله آیاقدن سزه باقان حدتلی کچیکمشلره نەدیمەلی ؟ حتی یولجیلرك ایچنده اویله قان چاناغی کوزلو، حیدود یوزلی ، وحشی ئوزلو آدملر وارکه، أمینم ، صورغو سؤال احتمالی برنبذەجك دها آزالسه حریف یکرمی دقیقەلق راحتی ایچون باجاغمدن طوتدیغی کبی بنی دەکیزه فیرلاتەجق، صوکرەدەاهمیتلی هیچ برایش اولمامش، نجوەدن ییدیکی فیستق کاغدینی آتمش کبی لاقید ، یرینه‌کچوب اوطورەجق ، برچیغاره تللەندیرەجك ! بوقبیل انسانلر اولی استانبولده یوقمیدی ؟ یوقسه یرلری ، یوردلری آیری‌دە کوزیمزەمی چارپمازدی ؟ بوجهتی هنوز آکلایامادم.. آه اسکی

تربیه، أسکی کونلر !... نه‌یدی او : « ماشاالله ، بویوریکز ، کرم‌ایدیکز ، شویله‌تشریف‌ایدیکز ، بر وارأفندم، راحتسزلق نه‌دیمك ، استغفرالله ! » طرزنده‌کی چلبیجه سوزلر.. بن بویله قونوشانلره آرتق اعیان اعضاسی ایچنده بیله راست کله‌میورم!

هم آرتق ـ دنیانك‌هر‌برنده ، هر مسلکنده اولدیغی کبی ـ تره‌نلرده ، واپورلرده‌ده صنف ، موقع جنس ، سویه ، فلان قالمامش ... نه‌باش بللی، نه‌قویروق؛ نه‌آغا طانیلیور،نه‌اوشاق؛ نه‌اوسته قدری وار ، نه‌باش ، رتبه فرقی ... ماحشراه ! برده قوندره‌سزلقدن یالین آیاق ، فسسزلکدن باشی‌قاباق قالیرسه‌ق واپورلرله تره‌نلرك محشر یرندن فرقی هیچ قالمیه‌جق ! وقتیله تره‌نلرك برنجی موقعلرنده‌پنجره اوکنه قورولور،پاردوسومزی یانی دوشه‌مه‌یه ، بیلتمزی قارشی مندره آتار، دردنجی یره‌ده شویله فسیمزی ـ هم او زمان فسـك اك اعلاسی بر مجیدیه‌یه صاتیلیردی ـ اوطوردور ، قدیفه یاصـدیقلره کومولوردك ؛ أوپمزده ایده‌مه‌دیکمز راحتی اوراده کورودك . هرکس برلی یرینه ، یاقیشدیغی یره کیرردی ، چیت اولماز ، خیر چیقماز ، تره‌یاغندن قیل چکر کبی سس‌سزجه واپورلردن اینیلیر ، سپته یومورطه قونور کبی بیك اعتنا ودقتله،چارپمه‌دن،طوقوشمه‌دن تره‌نلره بینیلیردی . شیمدی ، که تحته بزی کبی آیاقلر آلتنده أزیلوب چیکنه‌نه‌رك ، که قاتلی قاماسی ألنده یاقالانمش بر قاتل کبی آرقه‌سندن ایتیلوب سوروله‌رك طوفاندن قاچان آدملر قدر تلاشـلی ، یانغینه یتیشن طلومبه‌جیلر قدر عجله‌جی ، یغماجیلر، چاپولجیلر کبی خویرات وخائن اویله برحال‌که ئوزونتودرانسانك

ورم اولماماسی ، صیقیفتیدن علتلره طوتولمامه‌سی ایچون جگری چوق صاغلام ، سیکیرلری پك قوتلی اولمالی .. بوتم خرجم دگل !

صانکه استانبول برقوجامان فابریقه ؛ واپورلر ، ترەنلر ، ترامواپلر برر تصفیه ویا تضییق ماکنه‌سی ؛ بز ، انسانلرده یاپاغی ، کنویر ، پاچاورا ویا دوتغال ، بویا ، کوسله نوعندن برز امتعه ... صباحلین أویمزدن چیقدقی ، کویا عمله ألنه کچیورز ، برفعالیتدر باشلیور ؛ کیمی‌مز برطرفه ، کیمی‌مز اوته‌یه چابوق چابوق آیریلیور ، ترەنلرده صارصیلا صیقیشه ، واپورلرده ازیله قیصیله ، ترامواپلرده یاصصیلانه یانیقلاشه چشید چشید عملیات کورویور ، چشید چشید بیچملره کیرییورز ؛ صوکره آقشام بومعامله کلدیکك یولك ترسنه بردفعه دها باشلیور ، یارین ینه اویله ، ایرتسی کونی کذا ، خلاصه هر کون صارصینق ، دیدیکله‌نمه ، أزکی ، باصق الاالله !

بنم اصل آکلامادیغم جهت واپور ، ترەن وترامواپده کیدن انسانلرك بوتون بودیدیشمه‌لر ، اوغراشوب بولوشمه‌لر اورته‌سنده حالا تمیز ، توتولو البسه کینمکده‌کی عنادلری ... بکا قالیرسه اوتوموبیلسز واستمبوطسز سفیللر ، یعنی بزلر حالا چیز کیسی یرنده ، قیوریمی اوزرنده ، استوپلی البسه‌لر کیه‌جکمزه صیرتمزه برعمله کوملکی ، کوکسمزه برقوندورەجی اوکلکی ، آیاقلریمزه بر صویولجی چیزمه‌سی کچیروب اویله کیدوب کله‌لی‌یز . یاخانملریمزك فرنك قادینلرینك کیجه دعوتلرینه کیدکلری آغیر ، ایپك توالتلرله ، صالون اسقارپینلری وتیاترو صاچلریله بوآراسته

صولو قله، چاریقجی محله‌سی قارغشه‌لغنه قاریشمه‌لری نه فجیع اولویور ! ایلله‌تیلکی برونی کبی سیپ سیوری، تیغ قدر باتیجی بر اوکجه‌نك آلتنده سرچه‌پارماغمك دیکیش ماکنه‌سنه قاپیلمش کبی ده‌لیندیکی اکثری کونلر غرون فراجه‌لی اسکی پروقار خانملرك قابا، خانطال آیاق قابلرینه حسرت ایدییورم.

کیدیش کلیشك جفاسی بنی چوق ئوزدی، عادتا قوجاتدی، خراب ایتدی؛ وجودم خرده خاش، ذهنم تارمار. بو کون حیات اسمی ویریله‌ن شو کوره‌ك محکوملغنی عینی شرائطله اوزون مدت سوروکلیه‌میه‌جکم محقق... تره‌ن، تراموای، واپور بنی انسانلردن صوغوتدی، کنج یاشنده عبوس، منزوی ایتدی. صلح بر آز دها امداده یتیشه‌مزسه بنی بشر وسائط نقلیه اوغورنده بر بری پارچه پارچه پارالایوب چی چی یه‌جك، سوقاقلر قولی چیقیق، باجاغی اززیلك، باشی یاریق آدملرله دوله‌جق... حتی کون که‌جك واغون پنجره‌لرندن قیرلره قول، باجاق پارچه‌لری آتیلاجق، واپور کوکرته‌لرندن دکزه جسدلر سوروکله‌نه‌جك، تراموای آرابه‌لرندن اطرافه قان زیفوسلری سرپیله‌جك... آرتق اوزمان هلال احمرده بشقه ایشلرینی برطرفه براقوب خسته سدیه‌لرنی، یارا صارغیلرینی، اجزا طاقملرینی اسکله باشلرینه، استاسیون کنارلرینه، توقف محللرینه دیزه‌جك، شمدیکنك بش مثلی اوغراشه‌جق، دیدیشه‌جك، انجق عهده‌سندن که‌له‌جك...

بر نبذه صاغلام ایراده بر صادق اوشاغم اولسه‌یدی بن ده کوشه پنجره‌سنه قورولوب چوبوغمی ایچمک، دنیا احوالنی

سیر ایتمه‌کی بیلیردم . فقط نه‌یاپالم که الده یوق ، آووجده یوق .
غالبا بزه کیرا بارکیری کبی یولده ، بیك ازیت ایچنده جفادن
وآجلقدن دوشوب ئولمك مقدر ... باری چوق چکمه‌سه‌ك ؛
بزلر طوپراقده راحت یاتدقجه ، اوتوموبیللی ، آرابه‌لی حربه
زنکینلرینك‌ده الله دنیاده صفاسنی آرتدیره دورسون !

فیأتی ۳۰ غروشدر

مؤلفك صره ایله باصلمقده اولان دردست نشر آثاری

صاقین آلدانما . ایناما ، قاچما ... (نشر اولونمشدر)
مملکت حکایه‌لری (آناطولی‌یه عائد حکایه‌لر)
استانبولك ایچ یوزی (رومان)
کیرپینك دیدکلری (یاریدن زیاده علاوه‌سیله یکی طبع)
حرب زنکینلری (مصاحبه‌لر ونترلر)